
2009

STATKRAFT SF
ÅRSRAPPORT

---

02 ÅRSBERETNING

---

14 REGNSKAP

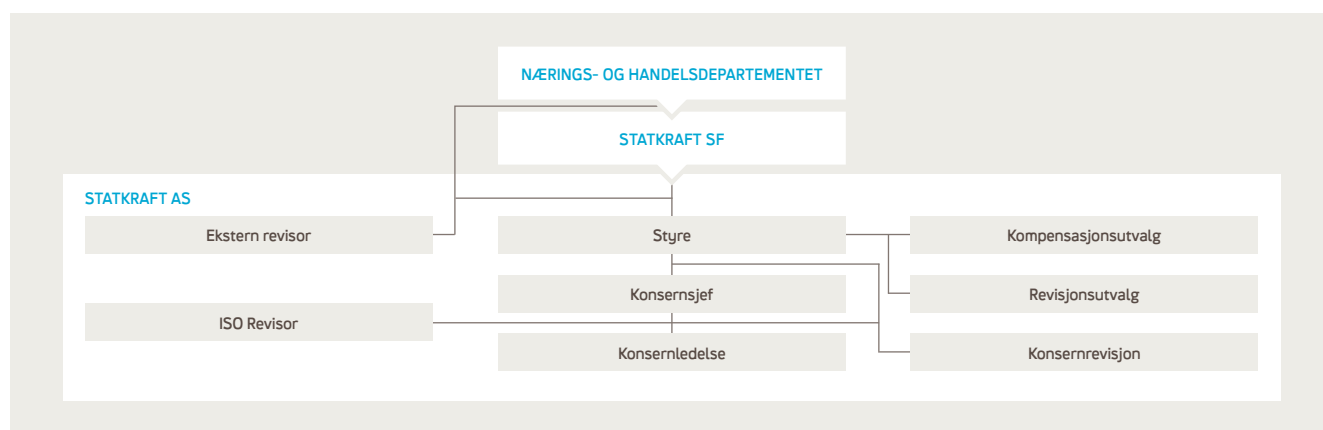
	Statkraft SF	Statkraft SF konsern
Resultatregnskap	58	14
Balanse	59	15
Kontantstrømpstilling	60	16
Egenkapital		17
Regnskapsprinsipper	61	
Noter	62	18
Revisors beretning	67	67

Virksomheten i Statkraft SF

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Statkraft SFs formål er å eie alle aksjene i og gi lån til Statkraft AS. I tillegg har Statkraft SF enkelte eiendeler som av formelle årsaker ikke kan eies av Statkraft AS. Dette gjelder kraftverk som er hjemfalt og utleid eller som ved hjemfall vil tilfalle Statkraft, samt enkelte utenlandsengasjementer (Asian Power Invest AB og Nordic Hydropower AB).

Konsernregnskapet til Statkraft SF vil, med unntak av de tilbakeholdte eiendelene og enkelte poster på passivasiden, være identisk med konsernregnskapet for underkonsernet Statkraft AS. For øvrig vises det til årsrapporten for Statkraft AS.

Årsberetning

I 2009 var prisene betydelig lavere enn i 2008, som var et godt år hvor Statkraft valgte å holde høy produksjon og derigjennom utnytte de høye kraftprisene. Sammenlignet med 2008 var den nordiske systemprisen 22 % lavere og den tyske spotprisen 41 % lavere, mens sammenlignet med et gjennomsnitt for perioden 2004–2008 var prisetallet på henholdsvis 2 % i Norden og 15 % i Tyskland. Innlemmelse av ny virksomhet knyttet til byttehandelen med E.ON AG og konsolideringen av SN Power som datterselskap bidro positivt til resultatet. Driftsinntektene økte noe som følge av disse transaksjonene. I 2009 reduserte Statkraft vannkraftsproduksjonen i Norge til et nivå mer i samsvar med årsmiddelproduksjonen.

---

17. mars 2010 vedtok styret i Statkraft SF årsberetning og regnskap for 2009. Vedtaket la til grunn et utbytte på 3740 millioner kroner.

Staten ved Nærings- og handelsdepartementet har i ettertid informert Statkraft SF om at utbytte skal settes til 4189 millioner kroner.

På dette grunnlag har styret vedtatt ny årsberetning og nytt regnskap per 16. juni 2010, hvor endring av utbytte er innarbeidet.

Aktivitetsnivået i organisasjonen var svært høyt i 2009, og for flere prosjekter ble det tatt avgjørende steg mot realisering. Konsernet har nå sikret et solid potensial for videre vekst, men nivået på satsingen avhenger av eiers vilje til å styrke Statkrafts egenkapital. Statkraft har de siste årene lagt stor vekt på å utvikle vekstmuligheter, og går nå inn i en ny fase, med styrket fokus på effektiv prosjektrealisering.

VIKTIGE HENDELSER

Statkraft overtok ved årsskiftet 2008/2009 aktiva innen vannkraft, gasskraft og fjernvarme gjennom en byttehandel med E.ON AG. I 2009 ble mye ressurser brukt på å integrere de nye kraftverkene. Totalt økte konsernet produksjonskapasiteten med 2433 MW, om lag 20 %, gjennom transaksjonen.

Statkraft økte eierandelen i SN Power fra 50 % til 60 % i januar gjennom en kombinasjon av et kjøp av aksjer fra Norfund og en rettet emisjon i SN Power på 2 milliarder kroner. Statkraftkonsernet økte dermed produksjonskapasiteten med 621 MW, primært vannkraft.

Vannkraft Statkraft overtok i juni 95 % av aksjene i Yesil Enerji fra det tyrkiske selskapet Global Investment Holdings. Overdragelsen gir Statkraft rettighetene til seks vannkraftprosjekter i Tyrkia med et samlet produksjonspotensial på cirka 2 TWh per år.

Tre nye vannkraftverk ble satt i drift i 2009, Rødberg, Sylsjø og Håvardsvatn med en årsmiddelproduksjon på totalt 44 GWh.

Småkraft satte syv nye kraftverk i drift i 2009 med en total årsmiddelproduksjon på 106 GWh.

Tata Power og SN Power signerte i oktober en samarbeidsavtale med målsetning om å utvikle nye eller kjøpe eksisterende vannkraftverk på til sammen 4000 MW i India og Nepal innen 2020. Av dette forventes 2000 MW å bli realisert innen 2015.

Statkraft etablerte i 2. kvartal et kontor i Lyon i Frankrike som en følge av at store deler av de franske vannkraftkonsesjonene skal legges på anbud i årene frem til 2030.

Vindkraft Konsortiet Forewind, bestående av partnerne Statkraft, Statoil, RWE npower og Scottish and Southern Energy plc., ble i januar 2010 tildelt sonen Dogger Bank av britiske myndigheter. Sonen ligger i Nordsjøen, mellom 125 og 195 kilometer utenfor kysten av Yorkshire, og er den største sonen som er tildelt i tredje lisensrunde for utbygging av havvindparker i Storbritannia. Potensialet for utbygging er 9 GW. Statkraft eier 25 % av konsortiet.

Statkraft kjøpte i mars 50 % av aksjene i Statoils prosjekt for utbygging av havvindparken Sheringham Shoal utenfor kysten av Norfolk i Storbritannia. Vindparken, som skal stå ferdig i 2011, vil bestå av 88 turbiner med en total installert effekt på 315 MW. Forventet årlig produksjon for prosjektet er 1,1 TWh.

Alltvalis Wind Farm i Storbritannia ble i desember satt i produksjon. Vindparken i Wales har totalt 10 turbiner og 23 MW installert effekt.

Vindparken Totoral i Chile, hvor SN Power eier 80 %, ble offisielt åpnet i januar 2010. Vindparken består av 23 vindmøller med en total installert effekt på 46 MW.

To deleide selskaper i Storbritannia, hvor Statkraft eier henholdsvis 50 % og 33,9 %, fikk i januar 2010 hver sin konsesjon. Prosjektene har en installert effekt på henholdsvis 18 og 52,5 MW. Konsesjonene er rettskraftige.

Statkraft Agder Energi Vind DA i Norge, hvor Statkraft eier 62 %, fikk i desember konsesjon for en vindpark i Rogaland. Prosjektet har en installert effekt er på inntil 150 MW. Konsesjonen kan bli påklaget.

Statkraft SCA Vind AB i Nord-Sverige fikk i 4. kvartal konsesjon for bygging av seks vindparker med en total installert effekt på 1140 MW. Konsesjonene har blitt påklaget.

Statkraft og det svenske skogindustrielskapet Södra inngikk i august en intensjonsavtale om fornybar energi. I oktober inngikk selskapene en avtale om et samarbeid som blant annet innebærer at Statkraft kjøper 90,1 % av Södras selskap for utvikling av vindkraft i Sør-Sverige. Porteføljen inneholder prosjekter i ulike stadier under utvikling med et totalt potensial på om lag 634 MW installert kapasitet. Det første prosjektet fikk konsesjon i oktober, men dette har blitt påklaget.

Gasskraft Som en følge av fusjonen mellom Essent og RWE ble kraftkjøpsavtalen mellom Knapsack Power GmbH og Essent terminert 11. november med virkning fra 31. desember 2009. Den konserninterne kraftkjøpsavtalen ble også terminert. Termineringene vil medføre forenklinger i den operasjonelle driften.

Investeringen i Naturkraft er nedskrevet med totalt 213 millioner kroner i 2009, og 610 millioner kroner siden oppstart av kraftverket. Nedskrivningene skyldes at forventningene til fremtidig spark spread, margin mellom gass- og kraftpris, har falt betydelig og at euro har svekket seg mot den norske kronen. Dette er delvis oppveid av at kraftverket har vist seg å være mer fleksibelt enn antatt, slik at flere marginale perioder med positiv spark spread kan utnyttes.

I 2009 var det en del utilgjengelighet for tysk gasskraft, både planlagt og ikke planlagt, og dette medførte at produksjonen var forholdsvis lav i forhold til total kapasitet. I tillegg har lav spark

spread bidratt til forholdsvis lav produksjon fra de tyske gasskraftverkene.

Andre teknologier Kraftproduksjonen ved Statkrafts første solpark, Casale, startet i desember. Parken syd for Roma i Italia har en installert effekt på 3,3 MW, og kan produsere 4,5 GWh.

Statkraft og det italienske selskapet Solar Utility SpA undertegnet i september en avtale om kjøp av åtte byggeklare solkraftprosjekter i Puglia-regionen i sørøst-Italia. Prosjektene har en samlet kapasitet på nesten 20 MW, og forventes realisert i løpet av 2010.

Prototypen av saltkraftverket på Tofte ble offisielt åpnet i november. Byggingen av prototypen verifiserer at teknologien fungerer også i et industrielt anlegg.

Kraftavtaler Statkraft og Boliden Odda har inngått en omfattende avtale som ble sluttført i 2. kvartal og trådte i kraft 1. juli. Som et ledd i avtalen inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige industrikraftavtaler for perioden 2009-2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Statkraft SF eier kraftanleggene i Tyssefaldene, men fallrettigheter og kraftverk er leid ut på myndighetsbestemte vilkår til AS Tyssefaldene. I tråd med avtalen overtok Statkraft Bolidens 39,88 % av aksjene i Tyssefaldene, og Statkraft har nå en eierandel på 60,17 %. De resterende aksjene eies av Eramet gjennom selskapet DNN Industrier AS.

Statkraft og den svenske papirprodusenten SCA inngikk i 2007 en avtale som blant annet omfattet en tiårig kraftleveranse på 500 GWh per år til Ortvikens Pappersbruk. Denne kraftleveransen startet i juni 2009.

Finanskrisen høsten 2008 satte en foreløpig stopp i forhandlingene med kraftintensiv industri om langsiktige kraftavtaler. Med unntak av avtalen med Boliden Odda ble det ikke inngått større langsiktige kraftavtaler i 2009. Imidlertid har etterspørselen for å dekke behovet for kortsiktige handelsløsninger vært betydelig. Statkraft tilbyr en løsning til kraftintensiv industri for å dekke dette behovet, kalt energiservice. Med denne løsningen håndterer Statkraft bedriftenes leveranse av spotkraft som noteres på Nord Pool, håndtering av bedriftenes ubalanse mot Statnett samt behovet for kortsiktig finansiell eller fysisk sikringshandel. Av Statkrafts totale kortsiktige industriportefølje har 11 kraftintensive bedrifter, med totalt 16 fabriker, inngått energiserviceavtaler. Det samlede forbruket ved disse bedriftene er om lag 9 TWh per år.

Myndighetene i Peru og SN Power signerte i desember en kraftsalgsavtale om levering av om lag 9 TWh over 15 år fra 1. juli 2014. Avtalen forutsetter at kraftverket Cheves bygges og ferdigstilles innen denne tid. En investeringsbeslutning er forventet i 4. kvartal 2010.

Annet Trondheim Energi AS og TrønderEnergi AS ble i september enige om prinsippene for en nettfusjon i Sør-Trøndelag. Selskapene har startet kommersielle forhandlinger med felles intensjon om å fusjonere nettselskapene Trondheim Energi Nett og TrønderEnergi Nett. Forhandlingene blir videreført i 2010.

Ved utgangen av 2009 kjøpte Fjordkraft AS 100 % av aksjene i Trondheim Energi Kraftsalg AS fra Trondheim Energi AS.

I november ble Christian Rynning-Tønnesen ansatt som ny konsernsjef i Statkraft etter Bård Mikkelsen som fratrer som konsernsjef i henhold til ansettelsesavtalen. Rynning-Tønnesen har tidligere arbeidet i Statkraft og kommer fra stillingen som konsernsjef i Norske Skog. Han tiltrer som konsernsjef i Statkraft 1. mai 2010.

ØKONOMISKE RESULTATER¹

For å sikre en bedre forståelse av Statkrafts underliggende drift er urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter i konsernet og tilknyttede selskaper holdt utenfor i den finansielle gjennomgangen for konsernet og segmentene. Mer informasjon om disse postene finnes i avsnittet "Poster holdt utenfor underliggende resultat" senere i rapporten.

Ved inngangen til året hadde Statkraft en total installert produksjonskapasitet på 14 857 MW, hvorav 2433 MW ble tilført gjennom overtagelse av kraftverk fra E.ON 31. desember 2008. Økningen knytter seg hovedsakelig til vann- og gasskraft. Fra 2009 ble SN Power konsolidert som datterselskap, og konsernet økte dermed produksjonskapasiteten med ytterligere 621 MW.

Årsresultat Årets resultat ble 10 713 millioner kroner før skatt (11 857 millioner kroner) og 6542 millioner kroner etter skatt (8365 millioner kroner). 2008 var imidlertid et historisk godt år med både høye kraftpriser og høy kapasitetsutnyttelse. Både driftsinntektene og -kostnadene økte i 2009 som følge av den tilførte virksomheten. Konsernets produksjonskapasitet økte med om lag 25 % i 2009.

Avkastning Målt ved ROACE – driftsresultatet i forhold til gjennomsnittlig sysselsatt kapital – viser konsernet en avkastning på 15,4 % i 2009 (26,4 %). Nedgangen på 11 prosentpoeng skyldes både høyere gjennomsnittlig sysselsatt kapital og lavere driftsresultat.

Avkastningen på egenkapitalen var 10,6 % etter skatt (17,3 %), og totalkapitalavkastningen etter skatt var 5,9 % (10,0 %). Nedgangen skyldes lavere resultat, samt høyere gjennomsnittlig egenkapital og totalkapital som følge av E.ON-transaksjonen og konsolidering av SN Power.

Driftsinntekter Brutto driftsinntekter økte med 2 % til 26 041 millioner kroner (25 465 millioner kroner).

Årets gjennomsnittlig systempris på Nord Pool var 35,0 EUR/MWh (44,7 EUR/MWh), og gjennomsnittlig spotpris på den tyske energibørsen European Energy Exchange (EEX) var 38,9 EUR/MWh (65,8 EUR/MWh). Sammenlignet med de historisk sett høye prisene i 2008 var fallet på henholdsvis 22 og 41 %. Sammenlignet med gjennomsnittsprisene for årene 2004-2008 var imidlertid nedgangen mindre, 2 % i Norden og 15 % i Tyskland.

Konsernet produserte totalt 56,9 TWh (53,4 TWh). Vannkraftproduksjonen økte med 2,7 TWh, hvorav 2,0 TWh er relatert til SN Power som ble konsolidert som datterselskap fra 2009. I tillegg økte europeisk vannkraftproduksjon utenfor Norge med 4,2 TWh som følge av ny produksjonskapasitet fra byttehandelen med E.ON AG. Lavere priser og redusert etterspørsel fra kraftkrevende industri reduserte vannkraftproduksjonen i Norge med 3,4 TWh. Nye gasskraftverk i Tyskland og høyere produksjon ved Kårstø i Norge økte gasskraftproduksjonen med 0,7 TWh. Vindkraftproduksjonen var noe høyere enn i 2008.

Lavere priser medførte at netto fysisk spotsalg gikk ned med 2204 millioner kroner til 10 464 millioner kroner. Inntektene fra sikringsaktivitetene og trading og origination kompenserte for det meste av nedgangen og økte med henholdsvis 433 millioner kroner og 1169 millioner kroner. En vesentlig årsak til forbedringen i inntektene for trading og origination er realisering av EUA- og CER-kontrakter for om lag 800 millioner kroner i Tyskland i desember. Disse inntektene har en motpost i reduserte urealiserte gevinster for energikontrakter. Inntektene fra nett- og sluttbrukervirksomheten var på nivå med 2008, mens fjernvarmevirksomhetens inntekter økte med 134 millioner kroner som følge av nye aktiv i Sverige fra byttehandelen med E.ON AG.

Kraftsalg til industrien på politisk bestemte kontrakter utgjorde 8,8 TWh, som gir en estimert mindreverdi på 981 millioner kroner i forhold til salg av kraftvolumet til spotpris.

Andre driftsinntekter var 1326 millioner kroner for året (1260 millioner kroner). Økningen relaterer seg i hovedsak til inntekter fra Tyssefaldene.

Energikjøp utgjorde 4825 millioner kroner (4416 millioner kroner). Økningen er primært knyttet til nye fjernvarmeverk i Sverige fra byttehandelen med E.ON AG og kjøp av gass til gasskraftvirksomheten.

Overføringskostnadene knyttet til transport av kraft var 1066 millioner kroner (1336 millioner kroner). Nedgangen er knyttet til lavere kraftpriser og produksjonsvolum i Norge. Dette motvirkes noe av ny produksjonskapasitet i Sverige.

Netto driftsinntekter utgjorde 20 149 millioner kroner (19 712 millioner kroner).

¹ Tall i parentes viser sammenlignbare tall for 2008.

Driftskostnader Driftskostnadene var 10 030 millioner kroner i 2009 (7536 millioner kroner), en økning på 33 % fra 2008. I overkant av 60 % av økningen er relatert til den tilførte virksomheten. Konsernet er inne i en sterk vekstfase og dette har medført en økning i lønnskostnadene og andre driftskostnader i den øvrige virksomheten.

Lønnskostnadene økte med 664 millioner kroner til 2517 millioner kroner, hvorav den tilførte virksomheten utgjorde i underkant av 60 % av økningen. Mange lete-, prosjekterings- og utbyggingsprosjekter har medført en vekst i antall årsverk. Generell lønnsøkning og avsetninger for pensjonsforpliktelser forklarer resten av kostnadsøkningen.

Økningen i avskrivningene på 745 millioner kroner fra 2008 er hovedsakelig knyttet til nye aktiva og konsolideringen av SN Power. Totalt var årets avskrivninger på 2658 millioner kroner.

Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter økte med 96 millioner kroner til 1226 millioner kroner for året. I Sverige økte eiendomsskatten som følge av nye aktiva, mens et lavere beregningsgrunnlag reduserte skatten i Norge.

Andre driftskostnader utgjorde 3629 millioner kroner. Av økningen på 989 millioner kroner er 57 % knyttet til nye aktiva fra E.ON-transaksjonen og konsolideringen av SN Power. Den resterende økningen knytter seg til hovedsakelig til økte kostnader i fremmedverk, forprosjektstudie i Albania, termineringer av kraftsalgsavtaler og reparasjon av Baltic Cable.

Driftsresultat Driftsresultatet var 10 119 millioner kroner (12 176 millioner kroner), hvorav nye aktiva og konsolideringen av SN Power bidrar med 1005 millioner kroner.

Resultatandeler fra tilknyttede selskaper Resultatandelene fra konsernets tilknyttede selskaper var 1057 millioner kroner i 2009 (2190 millioner kroner).

Nedgangen i resultatandelene i 2009 skyldes at aksjeposten på 44,6 % i E.ON Sverige AB ved utgangen av 2008 ble byttet mot heleide aktiva innen vann, gass og fjernvarme. I tillegg overtok Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Utbytte av disse aksjene utgjør 1093 millioner kroner før kildeskatt og ble inntektsført under finansinntekter i 2. kvartal.

I regnskapet for 2008 inngikk resultatandeler fra E.ON Sverige AB på 1315 millioner kroner for perioden frem til 18. juni, da styret i Statkraft vedtok å gå videre med byttehandelen. Resultatandeler etter dette tidspunktet inngikk som en del av gevinstberegningen, og ble resultatført ved gjennomføringen av transaksjonen 31. desember 2008. Oppgjøret fant sted i 2. kvartal 2009.

Finansposter Netto finansposter utgjorde -463 millioner kroner i 2009 (-2510 millioner kroner).

Finanskostnadene ble redusert med 963 millioner kroner sammenlignet med 2008. Rentekostnadene har falt med 523 millioner kroner som følge av lavere markedsrenter. I 2008 medførte konsernets sikringshandel i euro og bankinnskudd i valuta et valutatap på til sammen 745 millioner kroner, mens dette ga en gevinst i 2009 som er klassifisert som annen finansinntekt. Skagerak Energi har belastet konsernets finanskostnader med 383 millioner kroner i tap på lån og utøvelse av garantiforpliktelser til Cinclus Technology.

Finansinntektene økte med 1085 millioner kroner sammenlignet med 2008. Økningen skyldes utbytte fra E.ON AG på 1093 millioner kroner. I tillegg har bankinnskudd i valuta, samt sikringshandel i euro gitt en valutagevinst på 482 millioner kroner. Gjennomsnittlig likviditet var høyere i 2009 enn i 2008, mens fallende markedsrenter medførte redusert avkastning på porteføljen.

Konsernet har fire låneporteføljer i henholdsvis norske og svenske kroner, euro og US dollar. Porteføljene har både flytende og fast rente med en andel på 69 % i flytende rente. I 2009 var gjennomsnittlig løpende rente 4,0 % på lån i norske og 2,3 % på lån i svenske kroner, 3,9 % på lån i euro og 4,8 % på lån i US dollar. Gjelden i US dollar er relatert til prosjektfinansiering i SN Power.

Statkraft har i 2009 hatt regnskapsmessige sikringsforhold som reduserte volatiliteten i resultatregnskapet. En større andel av eurogjelden er verdisikret mot endringer i markedsrentene.

Statkraft har inngått avtaler med sine finansielle motparter om avregning av verdimessige endringer i rente- og valutakurser slik at motpartsrisiko som følge av derivatkontrakter er begrenset til en ukes verdiendring (cash collateral).

Statkraft plasserer tidvis større beløp i banker og i verdipapirer, spesielt i forkant av store utbetalinger. Motpartene følges opp kontinuerlig for å redusere risiko for tap.

Poster holdt utenfor underliggende resultat Totalt utgjorde urealiserte verdiendringer og vesentlige engangsposter etter skatt 1248 millioner kroner i 2009 (25 165 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer energikontrakter var -2813 millioner kroner (4283 millioner kroner). Konsernets kontrakter er blant annet indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser. Ved utgangen av 2009 var det særskilt synkende dollarkurs og en styrking av prisen for oljerelaterte produkter i forhold til gassprisen, som ga urealiserte tap for kontraktene. I tillegg ble det realisert flere store kontrakter i 2009.

Urealiserte verdiendringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet utgjorde totalt 547 millioner kroner (-753 millioner kroner).

Urealiserte verdiendringer finansposter utgjorde 5978 millioner kroner (-3104 millioner kroner), og relaterer seg primært til valutaeffekter. Dette gjelder valutaeffekter på interne lån, aksjeposten i E.ON AG, gjeld i svenske kroner og euro samt valutasikringskontrakter.

Av de urealiserte verdiendringene finansposter utgjorde valutagevinst på interne lån 4163 millioner kroner. Gevinsten har i hovedsak oppstått som følge av at norske kroner har styrket seg i forhold til euro. Statkraft Treasury Centre (STC) yter lån til konsernets selskaper i selskapenes lokale valuta, hvorav en stor andel norske kroner. STC, som utarbeider regnskapet i euro, rapporterer følgelig vesentlige valutaeffekter i resultatregnskapet. Valutaeffektene har motpost i egenkapitalen ved konsolideringen av STC.

Urealiserte verdiendringer knyttet til E.ON AG-aksjene som kan tilskrives valuta er vist som valutatap under finansposter og utgjorde -3440 millioner kroner i 2009. Konsernets gjeld i euro, som er lavere enn kostprisen på E.ON AG-aksjene, har en valutagevinst som delvis utligner aksjenes valutatap.

Gjeld i svenske kroner og euro resulterte i en samlet valutagevinst på 3031 millioner kroner i 2009. Disse urealiserte verdiendringene er et resultat av at den norske kronen har styrket seg mot den svenske kronen og euro i løpet av året.

Urealiserte verdiendringer for valutasikringskontraktene var positiv og utgjorde 1408 millioner kroner ved utgangen av 2009. Årsaken er at norske kroner har styrket seg mot euro og svenske kroner i perioden. Statkraft benytter valutasikringskontrakter for å sikre fremtidige kontantstrømmer, og kontraktene er i hovedsak knyttet til kraftsalg i euro.

Verdiendring på rente og inflasjonsderivater utgjorde -173 millioner kroner i 2009, hvorav -103 millioner kroner relaterer seg til reduksjon i verdien av inflasjonsderivatene.

Engangsposter som det er korrigeret for i beregningen av underliggende resultat beløper seg til -1878 millioner kroner (25 433 millioner kroner). Beløpet i 2009 knytter seg til nedskrivninger samt byttehandelen med E.ON AG, mens beløpet i 2008 hovedsakelig knytter seg til gevinst ved salg av aksjeposten i E.ON Sverige AB.

Investeringen i Naturkraft er som følge av lavere priser og valutaendringer nedskrevet med 213 millioner kroner i 2009. Samlet sett er investeringen nedskrevet med 610 millioner kroner.

Fjernvarmeverkene i Sverige, to tyske biomasseanlegg og ett vannkraftverk i Storbritannia ble nedskrevet med totalt 189 millioner kroner i 2009 som et resultat av bedre kunnskap om anleggene og dermed bedre grunnlag for å beregne fremtidige kontantstrømmer samt fremdeles vanskelige markedsforhold.

Vannkraftprosjektet La Higuera i Chile er nedskrevet med 107 millioner kroner som følge av forsinkelser og økte byggekostnader.

Gevinsten ved salget av aksjene i E.ON Sverige AB ble inntektsført per 31. desember 2008. I 2009 er sluttoppgjøret gjennomført, og det er inntektsført 149 millioner kroner i finansinntekter som holdes utenfor i beregningen av underliggende resultat. I 2. kvartal ble lån fra Statkraft AS til datterselskaper i forbindelse med salget av, og oppgjøret for, aksjene i E.ON Sverige AB innfridd og erstattet med interne låneavtaler. Lånene var inngått i euro som utviklet seg ulikt i forhold til norske og svenske kroner. Det oppstod derfor et valutatap på 1518 millioner kroner. Valutatapet er regnskapsført under finanskostnader som realisert, men er holdt utenfor ved beregningen av underliggende resultat. Valutatapet hadde ingen likviditetseffekt.

Skatt Skattekostnaden av underliggende resultat utgjorde 4171 millioner kroner i 2009 (3492 millioner kroner), tilsvarende en effektiv skattesats på 39 % (29 %). Økningen skyldes hovedsakelig en vesentlig reduksjon i skattefrie inntekter. De urealiserte verdiendringene og engangspostene økte skattekostnaden med 586 millioner kroner (695 millioner kroner).

Regnskapsmessig skattekostnad utgjorde 4757 millioner kroner (4186 millioner kroner).

Grunnrenteskatten utgjorde 1487 millioner kroner (1893 millioner kroner), tilsvarende 31 % av konsernets totale regnskapsmessige skattekostnad, mot 45 % i samme periode i 2008.

Kontantstrøm og kapitalforhold Den operasjonelle virksomheten ga en kontantstrøm på 7809 millioner kroner i 2009 (8572 millioner kroner). Lange- og korte poster hadde en netto positiv endring på 3929 millioner kroner (-1433 millioner kroner). Disse postene er sammensatt av endringer i arbeidskapital og periodiseringseffekter. Bundet arbeidskapital økte med 1756 millioner kroner fordi en resultatandel for 2008 knyttet til eierskap i E.ON Sverige AB ble gjort opp i 2009. Verdiendringer på derivatposisjoner, cash collateral, aksjene i E.ON AG samt valutaomregning på driftsmidler og gjeld ga samlet sett en positiv endring på 2173 millioner kroner. Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper utgjorde 1083 millioner kroner (2607 millioner kroner). Netto likviditetsendring fra virksomheten ble dermed 12 821 millioner kroner (9746 millioner kroner).

Investeringene beløp seg til 4719 millioner kroner (3046 millioner kroner). I tillegg til vedlikeholdsinvesteringer var de største postene

kjøp av 50 % av aksjene i Statoils prosjekt for utbygging av havvindparken Sheringham Shoal til 469 millioner kroner og kjøp av 95 % av aksjene i Yesil Enerji i Tyrkia til 523 millioner kroner.

Både det internasjonale og det norske kredittmarkedet var under stort press i siste del av 2008. Gjennom 2009 ble likviditeten betydelig bedret og kredittmarginene var fallende. Kredittmarginene er imidlertid fortsatt høye sammenlignet med nivåene før problemene i finansmarkedene startet i 2007.

Statkraft var aktiv i det norske, svenske og europeiske obligasjonsmarkedet i 2009. Totalt ble det utstedt nye lån for 3300 millioner norske kroner i det norske markedet, 900 millioner svenske kroner i det svenske markedet og 1000 millioner euro i euromarkedet. I tillegg ble det utstedt sertifikater i det norske markedet på til sammen 1660 millioner norske kroner. Totalt opptak av ny gjeld var 15 377 millioner kroner. I samme periode har det vært forfall på obligasjons- og sertifikatgjeld på til sammen 9379 millioner norske kroner.

Netto likviditetsendring i 2009 var positiv med 4768 millioner kroner, og konsernets likviditetsbeholdning var 6806 millioner kroner mot 2290 millioner kroner ved inngangen til året. Den høye likviditetsbeholdningen skyldes blant annet opptak av ny gjeld for å møte fremtidige kapitalbehov.

Rentebærende gjeld utgjorde 48 191 millioner kroner ved utgangen av 2009 mot 43 541 millioner kroner ved inngangen til året. Rentebærende gjeldsgrad var 43,4 % mot 38,3 % ved utgangen av 2008. Økningen på 5,1 prosentpoeng skyldes en kombinasjon av økt gjeld og lavere egenkapital.

Lån fra Statkraft SF til Statkraft AS utgjorde ved utgangen av året 4,5 milliarder kroner mot 7,2 milliarder kroner ved inngangen til året. Garantipremiebetaling til staten er redusert og utgjorde 38 millioner kroner i 2009.

Et overordnet mål for finansieringen av Statkraft er å etablere og vedlikeholde finansiell fleksibilitet og å sikre en jevn forfallsprofil på gjelden. Nye låneopptak søkes tilpasset forfallsprofilen.

Omløpsmidler, utenom likviditetsbeholdningen, var 13 976 millioner kroner (19 791 millioner kroner) og kortsiktig rentefri gjeld var 15 920 millioner kroner (16 120 millioner kroner) ved utgangen av 2009. Av dette utgjorde energi- og finansderivater henholdsvis 4645 millioner kroner (7090 millioner kroner) og 4067 millioner kroner (7687 millioner kroner).

Ved utgangen av 2009 hadde Statkraft en egenkapital på 62 801 millioner kroner mot 70 221 millioner kroner ved inngangen til året. Dette tilsvarer 43,3 % av totalkapitalen. Nedgangen på 5,0 prosentpoeng fra årsskiftet skyldes primært utbetaling av utbytte for 2008.

FORTSATT DRIFT

I samsvar med regnskapslovens krav bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

STATKRAFTS VIRKSOMHET

Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi. Konsernet produserer og utvikler vannkraft, vindkraft, gasskraft, fjernvarme og solkraft, og er en betydelig aktør på de europeiske energibørsene med spisskompetanse innen fysisk og finansiell krafthandel. Samlet har Statkraft en betydelig satsing på innovasjon og utvikling av marin energi, saltkraft og andre nye miljøvennlige energiløsninger. I Norge har konsernet et stort antall nett- og sluttbrukerkunder, og er den største leverandøren av kraft til norsk prosessindustri. Utenfor Europa er Statkraft engasjert i kraftproduksjon og utvikling av ny produksjon gjennom datterselskapet SN Power. Konsernet har også eierandeler i andre energiselskaper både i Norge og Norden, samt en eierpost på 4,17 % i det tyske energiselskapet E.ON AG.

For å sikre en god struktur for fortsatt vekst og lønnsomhet reorganiserte Statkraft konsernets operative struktur sommeren 2008, og valgte i den sammenheng å implementere IFRS 8 med virkning fra 1. juli 2008. Standarden var pliktig fra og med 1. januar 2009. Den nye organisasjonsformen ble valgt for å møte de store endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Organiseringen gir en fleksibilitet og dynamikk der nye prioriteringer og vekstområder kan løftes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Konsernet rapporterer i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. Segmentstrukturen presenteres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og benyttes til ressursallokering og måloppnåelse.

Statkrafts virksomhet er organisert i seks segmenter – Produksjon og marked, Vindkraft, Nye vekstmarkeder, Skagerak Energi, Kunder og Industrielt eierskap. Områder som ikke vises som et eget segment presenteres under Annet. Dette inkluderer Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst samt aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG.

Produksjon og marked er det største segmentet og er ansvarlig for drift og vedlikehold av vannkraftanlegg og gasskraftverk i Europa, samt fysisk og finansiell handel med energi og energirelaterte produkter i Europa. Disse forretningsenheterne er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering. Produksjonsaktivaene er i hovedsak regulerbare og omfatter 182 hel- og deleide vannkraftverk, fem gasskraftverk samt to biomasseanlegg. Total installert effekt er 12 726 MW. Utover egen kraftproduksjon drives utstrakt handel med standardiserte og strukturerte kraftkontrakter, gass, kull, olje og CO₂. Gjennom selskapet Baltic Cable AB eies 2/3 av en undersjøisk kabel på 600 MW mellom Sverige og Tyskland.

Segmentet Vindkraft er ansvarlig for utvikling, bygging, drift og eieroppfølging av land- og havbaserte vindparker i Norge og i Europa for øvrig. Utvikling og kommersialisering av offshore vindkraftteknologi er også segmentets ansvar. Vindkraft har i dag utviklings- og utbyggingsprosjekter i Norge, Sverige og Storbritannia. Segmentet har fire vindparker i drift, Smøla, Hitra og Kjøllefjord i Norge og Alltwalis i UK. Totalt installert effekt for disse er 268 MW. Videre satsing på vind i Norge vil skje gjennom selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA, hvor Statkraft eier 62 % av selskapet og Agder Energi 38 %.

Segmentet Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa, og består i dag av eierandelen i SN Power (60 % eierandel fra 13. januar 2009) hvor Norfund eier resterende 40 %. I tillegg forvaltes Theun Hinboun Power Company (THPC) (20 % eierandel) på vegne av Statkraft SF. THPC inngår ikke i de finansielle tallene for segmentet. SN Power hadde ved årsskiftet eierandeler i 17 vannkraftanlegg i Sør-Amerika og Asia samt en vindpark og ett gasskraftverk i Sør-Amerika. Kraftverkene har en total installert effekt på 649 MW (SN Powers andel). I tillegg har SN Power sammen med partnere 610 MW under bygging og rehabilitering. THPC eier ett vannkraftverk på 210 MW som oppgraderes til 220 MW, og har to vannkraftverk på til sammen 280 MW under bygging i Laos. Fra og med januar 2009 inngår SN Power som et datterselskap, mens det ble rapportert som et tilknyttet selskap i 2008.

Konsernet Skagerak Energi er et eget segment. Virksomheten er konsentrert om produksjon av kraft, fjernvarmevirksomhet og nettvirksomhet. Annen virksomhet er fiber, naturgassdistribusjon, elektroentreprenør- og avregningsvirksomhet. Selskapet er eid av Statkraft (66,6 %) og kommunene Skien (15,2 %), Porsgrunn (14,8 %) og Bamble (3,4 %). Produksjonsaktivaene omfatter 45 hel- og deleide vannkraftverk med en total installert effekt på 1359 MW. Selskapet har om lag 179 000 nettkunder.

Segmentet Kunder består av nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som drives av Trondheim Energi. Segmentet har om lag 96 000 nettkunder og 82 000 strømkunder. Totalt har fjernvarmesystemet i Trondheim og Klæbu en installert effekt på 297 MW og forsyner om lag 750 næringskunder og 7000 husstander med fjernvarme. I Sverige har segmentet 211 MW fjernvarme og forsyner cirka 1450 kunder. Segmentet inneholder i tillegg eiendomsforvaltning.

Segmentet Industrielt eierskap er ansvarlig for forvaltning og utvikling av norske eierposisjoner hvor Statkraft har en industriell ambisjon. Selskapene som er inkludert i segmentet er Fjordkraft, BKK (49,9 % eierandel) og Agder Energi (45,5 % eierandel). Førstnevnte selskap konsolideres i konsernregnskapet, mens de to øvrige rapporteres som tilknyttede selskaper.

Annet inkluderer forretningsenhetene Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, aksjeposten på 4,17 % i E.ON AG, konsernfunksjoner og eliminerings. I 2008 inngikk investeringen i E.ON Sverige AB (44,6 % eierandel). Denne ble solgt til E.ON AG 31. desember 2008. Statkraft mottok aktiva og 4,17 % av aksjene i E.ON AG som oppgjør. Fra 2009 rapporteres aksjeposten i E.ON AG under Annet.

Strategi og visjon

VISJON Som ledende i Europa innen fornybar energi, vil Statkraft møte verdens behov for renere energi.

STRATEGI Statkrafts strategi legger opp til fortsatt lønnsom vekst både nasjonalt og internasjonalt innen miljøvennlig og fleksibel kraftproduksjon. Konsernet har bygd opp en stor portefølje av prosjekter, og vil fremover fokusere på å realisere denne porteføljen.

Strategien angir tre hovedretninger for videre utvikling.

→ **Industriell utvikler i Norge** Statkraft er den viktigste aktøren i arbeidet med å tilføre ren energi til forbrukere og virksomheter i Norge, og skal være en aktiv pådriver i utviklingen av energi-bransjen i Norge, og gjennom det skape lønnsomme arbeidsplasser og bidra til å møte behovet for mer ren energi.

De store verdiene knyttet til vannkraftverkene skal forvaltes på en ansvarlig måte. Ambisjonene er å vokse videre gjennom utvikling av ny vannkraft, vindkraft og fjernvarmeproduksjon samt møte industriens behov for langsiktige kraftavtaler.

→ **Europeisk svingprodusent** Statkraft skal videreutvikle integrerte markedsoperasjoner ved å etablere en sterk posisjon innen regulerbare aktiva i Vest-Europa.

Eksisterende kraftverk skal utvides og rustes opp, og fleksibiliteten i kraftverkene skal utnyttes til å forsyne markedet med miljøvennlig kraft når svingningene i etterspørsel og priser gjør det attraktivt. Spisskompetanse innen markedsanalyse, energidisponering, handel med energiprodukter samt drift og vedlikehold skal utnyttes og videreutvikles.

→ **Grønn global utvikler** Det er et stort behov for utvikling av fornybar kraft for å møte verdens energi- og klimautfordringer. Dette gir kommersielle muligheter, og Statkraft etterstreber å etablere en sterk nisjeposisjon innen internasjonal vannkraft og fornybare energikilder.

Konsernets strategi og realisering av strategiske mål i 2009 er nærmere omtalt i kapittelet "Konsernstrategi".

Eierstyring og selskapsledelse I Statkraft skal god eierstyring og selskapsledelse bidra til en bærekraftig og størst mulig varig

verdiskaping i konsernet. God og transparent styring og kontroll med virksomheten skal legge grunnlaget for å skape langsiktige verdier for eier, ansatte, andre interessenter og samfunnet for øvrig, og skal bygge tillit hos interessentene gjennom forutsigbarhet og troverdighet. Åpen og tilgjengelig kommunikasjon skal sikre at konsernet har gode relasjoner til samfunnet i sin alminnelighet og spesielt til de interessenter som berøres av virksomheten.

Statkrafts prinsipper for eierstyring og selskapsledelse klargjør rollefordelingen mellom eier, styre og daglig ledelse. Statkraft benytter "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" innenfor rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. Anbefalinger knyttet til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer og generalforsamling er ikke relevante for Statkraft som ikke er børsnotert og har staten som eneste eier.

Statkraft har et revisjonsutvalg, bestående av tre styremedlemmer, som forbereder styrets behandling av oppgaver knyttet til finansiell rapportering, intern kontroll og revisjon. Et kompensasjonsutvalg, bestående av styreleder og to andre styremedlemmer, forbereder styrets behandling av lønn og andre ytelser til konsernsjefen. Prinsipielle spørsmål knyttet til lønnsnivå, insentivordninger, pensjonsvilkår, ansettelsesavtaler og lignende for konsernledelsen behandles også i utvalget. Under gitte forhold gjelder dette også andre medarbeidere i Statkraft.

Styrets arbeid Det var to endringer i styrets sammensetning i 2009. Medlemmene Aud Mork og Egil Nordvik ble erstattet med Hilde Tonne og Bertil (Peretti) Tiusanen. Styret i Statkraft AS utgjør også styret i Statkraft SF. Styret avholdt gjennom året fem styremøter. Styret foretok i 2009 en ny behandling av konsernets strategi.

Ved siden av å følge den løpende driften var en vesentlig del av styrets arbeid i 2009 knyttet til Statkrafts finansielle plattform og ansettelse av ny konsernsjef etter Bård Mikkelsen. Det var viktig for styret å finne en toppleder for Statkraft som blant annet har solid kompetanse innen energisektoren og internasjonal forretningsvirksomhet, og som kan vise til gode resultater. Christian Rynning-Tønnesen tiltrer 1. mai 2010.

Risikostyring og internkontroll De viktigste risikoene for Statkraft er knyttet til markedsoperasjoner, finansforvaltning, driftsaktiviteter og rammebetingelser. Veksten internasjonalt bidrar til økt prosjektrisiko, både i konsept- og gjennomføringsfasen. Håndteringen av risiko er viktig for verdiskapingen og er en integrert del av alle forretningsaktiviteter. Dette følges opp innenfor den respektive enhet gjennom prosedyrer for overvåking av risiko og tiltak for risikoavlastning. I tillegg er konsernriskofunksjonens mandat, kompetanse og kapasitet styrket i 2010.

Det er betydelig volum- og prisrisiko i forbindelse med produksjon og handel med kraft. I det nordiske kraftmarkedet har nedbørsforhold og vintertemperaturer stor betydning og medfører betydelige svingninger i både priser og produksjonsvolumer. I tillegg påvirkes kraftprisene av gass-, kull- og oljepriser, samt priser på CO₂-kvoter. Gasskraftproduksjonen er i tillegg direkte eksponert mot både gass, olje og CO₂. Statkraft håndterer denne markedsrisikoen ved å handle fysiske og finansielle instrumenter i flere markeder. Den økte integreringen av energimarkedene har stor betydning for forretningsmodeller og håndtering av risiko, og det legges stor vekt på å se de ulike markedene i sammenheng. Det er etablert interne fullmakter og rammer for all handelsvirksomhet som følges opp løpende.

Den sentrale finansfunksjonen samordner og ivaretar den finansielle risikoen knyttet til valuta, renter og likviditet. De viktigste instrumentene i styringen er terminkontrakter i valuta, rentebytteavtaler og terminavtaler for renter. Valuta- og renterisikoen reguleres gjennom mandater. Det er videre gitt rammer for likviditets- og motpartsrisiko. Markedsrisikoen og den øvrige finansielle risikoen, samt eksponering i forhold til mandatene, følges opp av uavhengige middle office-funksjoner og rapporteres jevnlig til konsernledelsen og styret.

Den operasjonelle risikoen håndteres i hovedsak ved hjelp av detaljerte prosedyrer, beredskapsplaner og forsikring. Det er også etablert et omfattende system for å kartlegge, registrere og rapportere farlige forhold, uønskede hendelser og skader, og disse analyseres fortløpende.

Annen risiko er primært knyttet til generelle rammebetingelser og politiske beslutninger. Klimaendringer kan medføre både trusler og muligheter, og har betydning for alle risikoene beskrevet ovenfor. Statkraft er derfor svært opptatt av hvilke konsekvenser klimaendringer kan ha.

Statkrafts styre legger vekt på å ytterligere styrke internkontrollen i konsernet. Det er etablert et styringssystem som samler alle styringsdokumenter og som legger til rette for en mer effektiv, systematisk og enhetlig styring av konsernet med tilstrekkelig formalisering, dokumentasjon og etterrettelighet. Det er også etablert et system for internkontroll over finansiell rapportering som skal bidra til pålitelig regnskapsrapportering.

BÆREKRAFTIG VERDISKAPING

Etisk forretningsdrift og antikorrupsjonsarbeid

Konsernets forretningsprinsipper ("Statkrafts leveregler") ble revidert i 2009. Revisjonen ble gjort for bedre å reflektere konsernets internasjonale virkeområde, utviklingen innen relevant lovgivning og forventninger fra eier og andre sentrale interessenter. Statkrafts leveregler definerer rammene for etisk atferd og fremmer bevissthet om etiske problemstillinger. Levereglene understøttes av

mer detaljerte retningslinjer og verktøy. I begynnelsen av 2010 ble Statkraft medlem av FNs Global Compact og levereglene er utformet slik at de inkluderer Global Compacts ti prinsipper.

Levereglenes betydning understrekes av at alle medarbeidere aktivt må bekrefte at de har satt seg inn i dokumentet, samtidig som etterlevelse og oppfølging rapporteres jevnlig. Opplæring og dilemmatrening utgjør en sentral del av etikkarbeidet. I 2009 ble det gjennomført en serie dilemmatreninger og kurs for ledere og ansatte. Våren 2010 blir en ny anti-korrupsjonshåndbok lansert. Håndboken inneholder en oversikt over relevante lovregler, interne prosedyrer samt konkrete eksempler og utfordringer i tilknytning til korrupsjon. Håndboken suppleres med et interaktivt opplæringsprogram for alle ansatte. Tilsvarende tiltak er under utvikling for andre deler av levereglene.

Statkraft oppfordrer medarbeidere til å diskutere etiske problemstillinger og til å si ifra dersom de oppdager brudd på reglene. Konsernrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere til styret. Det ble ikke registrert noen varslingsaker i 2009.

Miljøpåvirkning Det ble ikke registrert noen alvorlige miljøhendelser i konsernet i 2009, men 118 mindre alvorlige miljøhendelser. De fleste av disse var knyttet til små og kortvarige brudd på manøvreringsbestemmelsene og mindre oljeutslipp, og hadde liten eller ingen miljøvirkning.

Utbyggingsprosjekter i Statkraft planlegges og gjennomføres i tråd med kravene i International Finance Corporations standard om bærekraftig atferd. På miljøområdet innebærer dette blant annet konsekvensanalyser med hensyn til miljøpåvirkning og systematisk håndtering av miljøaspekter gjennom hele prosjektprosessen. I 2009 er det igangsatt konsekvensanalyser for prosjektene Devoll i Albania og Çetin i Tyrkia.

Statkrafts klimagassutslipp utgjorde 1 600 000 tonn i 2009 (1 605 000 tonn). Konsernet kjøper klimavoter i det frivillige CO₂-kvotemarkedet for å nøytralisere klimagassutslipp fra drivstofforbruk, tjenestereiser og uhellsutslipp.

I 2009 var elektrisitetsbruken i Statkraft 1359 GWh. All elektrisitetsbruk i konsernet er sertifisert fornybar i henhold til RECS (Renewable Energy Certificate System). Statkraft genererte 39 700 tonn farlig avfall som ble behandlet i tråd med gjeldende regelverk, hoveddelen av dette er restprodukter ved fjernvarmeverket i Trondheim.

Et større prosjekt med formål å utvikle helhetlig miljøstyring ble avsluttet i 2009. Prosjektet har blant annet resultert i konsernfelles retningslinjer for miljøstyring i Statkraft med beskrivelse av krav til kartlegging av miljørisiko og -påvirkning. Konsernet ble i 2009 resertifisert i henhold til miljøstyringssystemet ISO 14001:2004. Foreløpig omfattes ikke virksomhet utenfor Skandinavia av sertifikatet.

MEDARBEIDERFORHOLD

Ved utgangen av 2009 hadde konsernet 3378 årsverk (2633). Det siste året var økningen i årsverk 28 %. 466, tilsvarende 63 %, av de nye årsverkene er knyttet til konsolideringen av SN Power. Konsernet har nå medarbeidere i 19 land, og 28 % har sin arbeidsplass utenfor Norge. Gjennomsnittsalderen i Statkraft er 45 år, mens gjennomsnittlig ansiennitet er 12 år. I 2009 var turnover i Statkraft 2,3 %.

Flere undersøkelser indikerer at Statkraft er en populær arbeidsplass. I Universums årlige undersøkelse blant avgangsstudenter plasserte ingeniørstudentene Statkraft på 5. plass, mens økonomistudentene rangerte Statkraft som Norges 25. beste arbeidsgiver. Statkraft ble i 2009 kåret til en av Norges beste arbeidsplasser blant virksomheter med over 250 ansatte (undersøkelse gjennomført av Great Place to Work Institute Norge).

Statkraft ønsker en jevnere kjønnsfordeling i konsernet og flere kvinner i ledende stillinger. I 2009 var 22 % av konsernets ansatte kvinner og andelen kvinner i lederstillinger var 23 %. Andelen kvinner i styret er 44 %. Styret følger opp arbeidet for balansert kjønnsfordeling, herunder oppfylging av lovbestemte krav om kjønnsfordeling i styrene i datterselskaper og i selskaper der Statkraft har større eierinteresser.

Statkraft etterstreber et mangfoldig arbeidsmiljø og fremmer likebehandling ved rekruttering og i personalpolitikken. Medarbeidere og andre som er involvert i Statkrafts virksomhet, skal velges og behandles på en måte som ikke diskriminerer i forhold til kjønn, hudfarge, religion, alder, førlighet, seksuell legning, statsborgerskap, sosial eller etnisk opprinnelse, politisk overbevisning, fagforeningsmedlemskap eller andre forhold.

Statkraft evaluerer årlig organisasjon og ledelse med hensyn til blant annet strategi, kompetanse, organisasjonsforhold og arbeidsmiljø. Resultatene fra undersøkelsen var også i 2009 svært gode og indikerer at Statkrafts medarbeidere trives godt og er motiverte for sine arbeidsoppgaver.

HELSE OG SIKKERHET

Det var totalt åtte dødsfall ved de internasjonale utbyggingsprosjektene i 2009, og ytterligere ett i perioden frem til medio mars 2010. Dette er en utfordring for Statkraft, og det er satt i gang omfattende HMS-tiltak for å unngå fremtidige ulykker. Én leverandøransatt i Tyrkia og én person fra lokalsamfunnet i Peru omkom i konsolidert virksomhet, og syv leverandøransatte omkom i tilknyttet prosjektvirksomhet - fem i India og to i Laos.

Fem av de omkomne arbeidet i SN Powers prosjekt Allain Duhangan (India). Fire av dødsulykkene skjedde i 1. kvartal 2009, mens den femte inntraff i mars 2010. Som en konsekvens av dødsulykkene ble det i april 2009 utnevnt ny prosjektleder for prosjektet, og internasjonale eksperter på tunnelbygging og HMS ble tettere knyttet til prosjektet.

Det omkom to leverandøransatte under prosjektarbeid i Theun Hinboun Power Company (Laos) og én ved Yesil Enerjis prosjekt i Cakit i Tyrkia. I tillegg druknet én person fra lokalsamfunnet i en kanal i Arcata kraftverk i Peru (SN Power).

De fleste av ulykkene skjedde i forbindelse med transport. Arbeidsrutiner i forbindelse med transportaktivitet er derfor blitt innskjerpet i alle prosjekter. Statkraft arbeider for økt forståelse for og etterlevelse av sikkerhetskrav i alle utviklingsprosjekter hvor konsernet er involvert. Helse- og sikkerhetsarbeid og -prestasjoner blir fulgt opp direkte i prosjektene og gjennom respektive styrever.

Fraværsindikatoren H1 var 3,8 i 2009 (4,6), mens skadeindikatoren H2 var 8,4 (12,1). Totalt ble det registrert 24 fraværsskader, 229 fraværsdager og til sammen 53 skader i 2009. Det ble også registrert 19 fraværsskader blant Statkrafts leverandører. Økt oppmerksomhet på rapportering og analyse av både hendelser, nestenulykker og farlige forhold, samt strengere krav til granskning av alvorlige forhold, antas å være grunnen til den positive utviklingen. Tiltak og innsats for å minimere antallet skader vil fortsatt ha høy prioritet. Konsernet har et uttalt ønske om å ta lærdom av skader, nestenulykker og farlige forhold. I 2009 ble det registrert 5597 farlige forhold og nestenulykker.

Sykefraværet i Statkraft var 3,3 % i 2009 (3,9 %). Selskapet har målsatt at sykefraværet skal være under 4 %. Alle de norske selskapene i konsernet har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) med aktiv fraværsoppfølging og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

VÅR SAMFUNNSROLLE

Statkraft arbeider med å utvikle ny produksjonskapasitet som kan bidra til langsiktig og sikker energiforsyning, og vi ønsker å være en positiv bidragsyter i samfunnene der vi er til stede. Vi ønsker en god og åpen dialog med alle interessenter og arbeider for å utvikle selskapet på en måte som øker verdien for aksjonær, lokalsamfunn og land vi opererer i.

Statkrafts økonomiske verdiskaping var 19 743 millioner kroner i 2009. Av dette ble 4189 millioner kroner tilbakeført til eier som utbytte og konsernbidrag, mens skatter og avgifter til stat og kommuner utgjorde 6202 millioner kroner. Statkrafts samlede investeringer i 2009 var 4907 millioner kroner (eksklusiv gitte lån), hvorav 2355 millioner kroner i Norge og 2552 millioner kroner utenfor Norge. 50 % av investeringene var knyttet til utvidelse av produksjonskapasiteten.

Statkrafts samfunnsbidrag inkluderer kompetanseheving og resultater skapt gjennom innovasjon. Vi ønsker å være en pådriver innen Norges voksende FoU-miljø innen energi og miljø. Våre prioriterte områder innen FoU er kanalisert gjennom tre FoU-programmer innenfor havenergi, vannkraft og kundesnittet. Rammen for innovasjonsprosjekter i Statkraft i perioden 2009–2011 er cirka 500 millioner kroner.

RAMMEBETINGELSER

Statkrafts eksisterende virksomhet i Norge er påvirket av rammebetingelser som skattereguleringer, endringer i regime for nettleie, revisjoner knyttet til minstevannføring og andre pålegg fra NVE, i tillegg til begrensninger i overføringsnettet, generelle støtteordninger og reguleringer for industrien. Rammebetingelsene kan påvirke Statkrafts produksjon, inntekter og lønnsomhet. På tilsvarende måte er Statkraft eksponert for rammebetingelser og reguleringer gjennom virksomheten innen EU og i vekstmarkeder internasjonalt.

EUs fornybardirektiv vil få stor betydning for Statkraft i årene som kommer. Direktivet setter bindende mål om at 20 % av total energibruk skal komme fra fornybar energi i 2020. De europeiske kraftprisene er ikke alene tilstrekkelig til å gi lønnsomhet for nye fornybare teknologier. De fleste land har derfor støttesystemer for å sikre vekst innenfor disse teknologiene. Støttesystemene er nasjonale og varierer mye både i utforming og støttenivå. Det er to hovedtyper av støttesystemer: innmatingstariffer og grønne sertifikater. Statkraft er eksponert mot støttereimer knyttet til utvikling av ren energi i en rekke markeder. Både kjente teknologier som landbasert vindkraft og nye teknologier som havbasert vind-, bølge- og tidevannskraft er avhengig av økonomisk støtte for å kunne realiseres. Usikkerhet knyttet til fremtidig omfang av og størrelse på ulike lands støttesystemer tillegges stor vekt ved investeringsbeslutninger og vil være avgjørende for på sikt å kunne utvikle nye teknologier.

Utviklingen av Europas klima- og energipolitikk gjør Statkrafts fortrinn innen miljøvennlig og regulerbar kraftproduksjon stadig mer lønnsomme. Dette gjelder videreutvikling av et integrert europeisk energimarked, det europeiske kvotehandelssystemet for CO₂ og målet om 20 % fornybar energibruk. Mer vindkraft og annen ikke-regulerbar kraftproduksjon gir større behov for regulerbar produksjonskapasitet. Utenfor Europa vil langsiktig velstandsutvikling og klimautfordringene gi behov for mer ren energi.

RESULTATDISPONERING

I statsbudsjettet for 2010 er utbyttet fra Statkraft til staten satt til 4189 millioner kroner. Dette tilsvarer 85 % av konsernresultatet etter skatt og minoritetsinteresser justert for urealiserte gevinster og tap. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Statkraft SF.

Beløp i millioner kroner	
Årsresultat i selskapsregnskapet til Statkraft SF	7 456
Disponering av årets resultat:	
Utbytte til staten	4 189
Overføres til annen egenkapital	3 267

Morselskapets frie egenkapital var 4041 millioner kroner ved utgangen av året.

FREMTIDSUTSIKTER

Statkraft er ledende innen fornybar energi i Europa med produksjon og handel både i Norden og på kontinentet. Gjennom SN Power har konsernet etablert et godt fotfeste i Sør-Amerika og Asia innen fornybar energi.

Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til aktiviteten innen kraftkrevende industri både i Norden og på kontinentet. Forwardprisene for 2010 indikerer et noe høyere prisnivå enn i 2009. Lite nedbør i 4. kvartal 2009 og i starten av 2010 indikerer at vannkraftproduksjonen kan bli noe lavere i 2010, mens dagens prisbilde for gass kan gi grunnlag for en noe høyere gasskraftproduksjon. I løpet av 2009 er organisasjonen styrket som følge av stort tilfang av prosjekter. Samlet sett forventes derfor resultatet for 2010 å bli på nivå med 2009.

Statkraft har opparbeidet en stor portefølje av prosjekter som understøtter konsernets tredelte strategi; en industriell utvikler

i Norge, en europeisk svingprodusent og en grønn global utvikler. Denne strategien støtter opp om både Norges ambisjoner på miljøsidan, EUs klimamål og de behovene for bærekraftig utvikling som nasjoner i Sør-Amerika og Asia står overfor. Dagens marked er fortsatt preget av at mange aktører er rammet av finanskrisen. Det åpner interessante muligheter for Statkraft med selskapets sterke industrielle posisjon.

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen, som ble lagt frem i oktober 2009, uttales følgende: "regjeringen vil legge til rette for at Statkraft videreutvikles som en motor innenfor fornybar energi".

4. februar 2009 fremla styret Statkrafts strategiske plattform med tilhørende finansielle plan for Nærings- og handelsdepartementet i form av en anbefaling om å styrke egenkapitalen og redusere utbyttensnivået. Det vil ha stor betydning for konsernet å få en snarlig avklaring på kapitalsituasjonen.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 16. juni 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

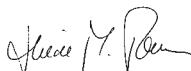
Berit Rødseth
styremedlem

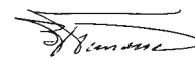
Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

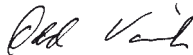
Hilde M. Tonne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiisanen
styremedlem

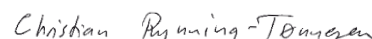
Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at konsernregnskapet for 2009 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven, samt at årsregnskapet for morselskapet for 2009 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Statkraft SF
Oslo, 16. juni 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

Berit Rødseth
styremedlem

Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Hilde M. Tonne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiusanen
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

→ Resultat

Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital
Noter
Revisors beretning

Resultatregnskap

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	Note	2009	2008
Salgsinntekter	7	24 715	24 205
Andre driftsinntekter	8	1 326	1 260
Brutto driftsinntekter		26 041	25 465
Energikjøp	9	-4 825	-4 416
Overføringskostnader		-1 066	-1 336
Urealiserte verdiendringer energikontrakter	10	-2 813	4 282
Netto driftsinntekter		17 336	23 995
Lønnskostnader	11	-2 517	-1 853
Avskrivninger og nedskrivninger	6, 17, 18	-2 766	-1 606
Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	13	-1 226	-1 130
Andre driftskostnader	14	-3 629	-2 640
Driftskostnader		-10 138	-7 229
Driftsresultat	6	7 198	16 766
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	6, 19	1 203	972
Finansinntekter	15	2 026	26 384
Finanskostnader	15	-3 858	-3 303
Urealiserte verdiendringer valuta- og rentekontrakter	15	5 978	-3 104
Netto finansposter		4 146	19 977
Resultat før skatt		12 546	37 715
Skattekostnad	16	-4 757	-4 186
Resultat etter skatt		7 790	33 529
Herav minoritetens andel		184	250
Herav majoritetens andel		7 606	33 279

Balanse

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	Note	31.12.09	31.12.08	31.12.07
EIENDELER				
Immaterielle eiendeler	17	2 667	2 895	1 657
Varige driftsmidler	18	79 429	75 756	56 957
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	6, 19	16 769	14 693	32 332
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	21 999	24 151	1 930
Derivater	24	3 358	5 716	2 096
Anleggsmidler		124 223	123 211	94 972
Beholdninger	21	1 247	699	303
Fordringer	22	7 662	11 652	5 096
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	421	349	347
Derivater	24	4 645	7 090	6 230
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	6 806	2 290	3 344
Omløpsmidler		20 781	22 081	15 320
Eiendeler		145 005	145 291	110 292
EGENKAPITAL OG GJELD				
Innskutt egenkapital		29 250	29 250	29 250
Opptjent egenkapital		26 284	38 199	9 583
Minoritetsinteresser		7 267	2 772	2 817
Egenkapital		62 801	70 221	41 650
Avsetning for forpliktelser	12, 26	14 076	11 797	9 603
Rentebærende langsiktig gjeld	27	36 342	33 389	33 111
Derivater	24	4 016	3 612	5 625
Langsiktig gjeld		54 435	48 798	48 339
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	11 849	10 152	6 923
Betalbar skatt	16	2 466	2 796	2 901
Annen rentefri gjeld	28	9 388	5 637	3 650
Derivater	24	4 067	7 687	6 829
Kortsiktig gjeld		27 769	26 272	20 303
Egenkapital og gjeld		145 005	145 291	110 292

Styret i Statkraft SF
Oslo, 16. juni 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

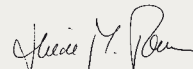
Berit Rødseth
styremedlem

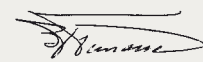
Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Hilde M. Tønne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiusanen
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømpoppstilling**Egenkapital
Noter
Revisors beretning

Kontantstrømpoppstilling

STATKRAFT SF KONSERN

Beløp i mill. kroner	2009	2008
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	12 546	37 715
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	13	-12
Avskrivninger og nedskrivninger	2 766	1 606
Gevinst fra salg av aksjer	-	-25 591
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-1 203	-972
Urealiserte verdiendringer	-3 165	-1 178
Betalt skatt	-3 149	-2 996
Tilført fra årets virksomhet	7 809	8 572
Endring i langsiktige poster	-253	2 526
Endring i kortsiktige poster ¹	4 182	-3 959
Utbytte fra tilknyttede selskaper	1 083	2 607
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	12 821
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler, vedlikehold	-1 319	-796
Investeringer i varige driftsmidler, kapasitet	-2 447	-1 196
Salg av anleggsmidler (salgssum)	158	13
Kapitalnedsettelse i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 320	-
Overtakelse av virksomhet, netto likviditet tilført konsernet	-417	-
Utbetalinger av utlån	-1 440	-486
Innbetalinger av lån	161	-
Investeringer i andre foretak og andre investeringer	-735	-581
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	-4 719
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Opptak av ny gjeld	15 377	6 525
Nedbetaling av gjeld	-9 379	-7 551
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-10 260	-6 757
Emisjon i detterselskap til minoritet	928	-
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-7 783
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	4 768
Valutakurseffekter på kontantstrøm	-252	29
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	2 290	3 344
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12	6 806	2 290
Ubenyttede kommitterte kredittlinjer	8 504	8 450
Ubenyttet kassekreditt	931	600

¹ Endring i kortsiktige poster vedrører blant annet en fordringsbevegelse i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG med 3250 millioner kroner, endringer i fordring og gjeld knyttet til cash collateral på 1832 millioner kroner, endring i E.ON aksjer (netto bevegelse etter valuta og børskurs) på 2976 millioner kroner, samt endring i valuta på -5822 millioner kroner. Øvrige effekter inkludere endringer i arbeidskapital og derivatposisjoner.

Egenkapital

STATKRAFT SF KONSERN

OPPSTILLING OVER INNREGNEDE INNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Resultat etter skatt	7 790	33 529
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter	463	-
Estimataavvik pensjoner	81	-517
Omregningsdifferanser	-8 375	3 457
Omregningsdifferanser som inngår i gevinstberegning	-	-931
Sum innregnede inntekter og kostnader for perioden	-41	35 538
Sum innregnede inntekter og kostnader fordelt på:		
Majoritetsinteresser	650	35 405
Minoritetsinteresser	-691	133

OPPSTILLING OVER ENDRING I EGENKAPITAL

Beløp i mill. kroner	Innskutt kapital	Annen egenkapital	Akkumulerte omregningsdifferanser	Opptjent kapital	Sum majoritet	Minoritetsinteresse	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.08	29 250	9 698	-115	9 583	38 833	2 817	41 650
Innregnede inntekter og kostnader for perioden		32 862	2 543	35 405	35 405	133	35 538
Utbytte og konsernbidrag		-6 560	-	-6 560	-6 560	-197	-6 757
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-229	-	-229	-229	-	-229
Kapitalforhøyelse		-	-	-	-	20	20
Egenkapital 31.12.08	29 250	35 771	2 428	38 199	67 449	2 772	70 221
Innregnede inntekter og kostnader for perioden		8 124	-7 475	650	650	-691	-41
Utbytte og konsernbidrag		-10 000	-	-10 000	-10 000	-260	-10 260
Virksomhetssammenslutning inkl. forpliktelse ved opsjon på økt eierandel i datterselskap		-2 561	-	-2 561	-2 561	4 475	1 914
Egenkapitalføringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-4	-	-4	-4	-	-4
Kapitalforhøyelse		-	-	-	-	971	971
Egenkapital 31.12.09	29 250	31 330	-5 047	26 284	55 534	7 267	62 801

Resultat
Balanse
Kontantsstrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Noter

STATKRAFT SF KONSERN

OVERSIKT OVER NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

GENERELT

Note 1	Regnskapsprinsipper m.v.
Note 2	Skjønsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
Note 3	Viktige hendelser og hendelser etter balansedagen
Note 4	Virksomhetssammenslutninger
Note 5	Konsoliderte selskaper
Note 6	Segmentinformasjon

RESULTATREGNSKAP

Note 7	Salgsinntekter
Note 8	Andre driftsinntekter
Note 9	Energikjøp
Note 10	Urealiserte verdiendringer energikontrakter
Note 11	Lønnskostnader og antall årsverk
Note 12	Pensjoner
Note 13	Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter
Note 14	Andre driftskostnader
Note 15	Finansposter
Note 16	Skatt

BALANSE

Note 17	Immaterielle eiendeler
Note 18	Varige driftsmidler
Note 19	Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 20	Øvrige finansielle anleggsmidler
Note 21	Beholdninger

Note 22	Fordringer
Note 23	Kortsiktige finansielle plasseringer
Note 24	Derivater
Note 25	Bankinskudd, kontanter og lignende
Note 26	Avsetning for forpliktelse
Note 27	Rentebærende langsiktig gjeld
Note 28	Kortsiktig gjeld

FINANSIELLE INSTRUMENTER OG RISIKO

Note 29	Bruk av finansielle instrumenter
Note 30	Regnskapsmessig sikring
Note 31	Virkelig verdi av finansielle instrumenter
Note 32	Markedsrisiko i konsernet
Note 33	Analyse av markedsrisiko
Note 34	Kreditrisiko og likviditetsrisiko
Note 35	Styring av kapitalstruktur

ANDRE OPPLYSNINGER

Note 36	Ytelser til ledende ansatte og styret
Note 37	Honorar til eksterne revisor
Note 38	Nærstående parter
Note 39	Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelse
Note 40	Leieavtaler
Note 41	Betingede utfall, tvistesaker m.m
Note 42	Aksjer og aksjonærforhold

01 → REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet Statkraft avlegger konsernregnskap for 2009 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU. Konsernet har børsnoterte gjeldsinstrumenter og er av denne grunn pålagt å avlegge konsernregnskapet i samsvar med IFRS.

Endringer i regnskapsprinsipper, nye regnskapsstandarder og fortolkninger Regnskapet er avlagt etter alle pliktige standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC).

Standarder tatt i bruk gjennom året 2009:

- IFRS 8 – Driftssegmenter. Standarden tilsier at ledelsesrapportering skal legges til grunn ved segmentinndelingen. Standarden trådte i kraft 1. januar 2009, men Statkraft benyttet muligheten til å tidlig implementere denne i forbindelse med intern reorganisering fra og med 1. juli 2008.
- IAS 1 – Presentasjon av finansregnskap. Standarden er oppdatert, og fra 1. januar 2009 er det krav om å vise oppstilling over innregnede inntekter og kostnader. Videre krever standarden at dersom et selskap reklassifiserer eller anvender et regnskapsprinsipp med tilbakevirkende kraft, så skal man også vise åpningsbalansen for sammenligningsperioden. Standarden har

også gjennom forbedringprosjektet fra 2008 stilt krav om at derivater skal klassifiseres både som kortsiktige og langsiktige poster.

- IFRS 7 – Finansielle instrumenter – opplysninger. Standarden er oppdatert, og fra 1. januar 2009 er det krav om å vise mer informasjon om eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi, samt endringer i kravene for informasjonen rundt likviditetsrisiko.

Følgende standarder har hatt endringer med virkning fra 1. januar 2009, uten at dette antas å ha vesentlig betydning for Statkraft AS:

- IAS 23 – Låneutgifter. Standarden er oppdatert, og fra 1. januar 2009 er det pliktig å balanseføre byggefinansiering. Dette prinsippet anvendes allerede i Statkraft
- IAS 16 – Eiendom, anlegg og utstyr.
- IAS 19 – Ytelser til ansatte.
- IAS 36 – Verdifall på eiendeler.
- IAS 40 – Investeringseiendom.

Relevante standarder og fortolkninger utgitt av vedleggelsen av regnskapet, men ikke tatt i bruk av Statkraft:

- IFRS 3 – Virksomhetssammenslutninger. Standarden er oppdatert og fra første regnskapsperiode påbegynt etter 1. juli 2009 får den konsekvenser for hvordan oppkjøp regnskapsføres. Hovedeffektene knytter seg til presentasjon og måling av eiendeler og forpliktelser knyttet til oppkjøpstransaksjoner og behandling av transaksjonskostnader. Standarden vil dermed påvirke fremtidige oppkjøp for Statkraft.
- IAS 27 – Konsernregnskap og separate finansregnskap.

Standarden er oppdatert og gjelder fra første regnskapsperiode påbegynt etter 1. juli 2009. Standarden krever at effektene fra transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser (tidligere minoritetsinteresser) føres mot egenkapital så lenge det ikke er endring i kontroll. Slike transaksjoner vil ikke lenger kunne gi beregnet goodwill eller resultateffekt. Standarden tar også for seg regnskapsføring ved tap av kontroll.

- IFRIC 12 – Tjenesteutsettingsordninger. Fortolkningen gir veiledning til regnskapsføring av private selskapers involvering i offentlig infrastruktur.
- IFRIC 16 – Sikring av nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet. Fortolkningen er oppdatert og får konsekvenser for hvordan sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet kan sikringsbøkes gjennom at sikringsinstrumentet er et finansielt instrument som holdes av den samme utenlandske virksomheten som er identifisert som sikringsobjekt.
- IFRIC 18 – Overføring av eiendeler fra kunder. Fortolkningen får konsekvenser for regnskapsføring av eiendeler overført fra kunder.
- Tillegg til IAS 27 – Konsernregnskap og separate finansregnskap. Tillegget til standarden omhandler presentasjon av morselskapets finansregnskap sett opp mot konsernregnskapet.

Øvrige nye standarder og fortolkninger forventes ikke å gi effekter av betydning for Statkraft.

Sammenligningstall Alle beløpmessige størrelser i resultat, oppstilling over innregnede inntekter og kostnader, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall. For balansen er alle beløpmessige størrelser angitt med to års sammenligningstall som følge av endring i klassifisering av derivater. Tilhørende note viser tilsvarende to års sammenligningstall.

SAMMENDRAG AV VIKTIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsolidering og konsernregnskap Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for morselskapet Statkraft AS og dets kontrollerende eierandeler i andre selskaper presentert som én økonomisk enhet. Selskapenes interne omsetning og mellomværende, samt gevinster og tap som er oppstått ved transaksjoner mellom selskapene, er eliminert.

I konsernregnskapet inkluderes de selskapene hvor Statkraft direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse eksisterer normalt der eierskapet direkte eller via andre kontrollerte enheter overstiger 50 %. Datterselskaper kjøpt eller etablert i løpet av året inkluderes fra og med kjøps- eller etableringstidspunktet.

Oppkjøp Ved oppkjøp legges transaksjonstidspunktet til grunn for fastsettelse av kostpris og mer- eller mindreverdi. Transaksjonstidspunktet er når risiko og kontroll er overdratt og sammenfaller normalt med gjennomføringstidspunktet. Kostpris på aksjer i datterselskaper elimineres mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Identifiserbare eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser innregnes til deres virkelige verdier. En eventuell forskjell mellom kostpris og virkelig verdi på overtatte eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser føres som goodwill eller inntektsføres dersom kostpris er lavest. Det avsettes ikke til utsatt skatt på goodwill.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Eierandeler i selskaper hvor Statkraft har betydelig, men ikke bestemmende innflytelse, og eierandeler i selskaper med delt kontroll (ikke deleide kraftverk), er behandlet etter egenkapitalmetoden. Konsernets resultat etter skatt, korrigert for merverdiavskrivninger og eventuelle avvik i regnskapsprinsipper, vises på egen linje i konsernets resultatoppstilling. I balansen er investeringen klassifisert som anleggsmiddel og står oppført til kostpris korrigert for akkumulerte resultatandeler, mottatte utbytter, valutajusteringer samt egenkapitalføringer i selskapet.

Prinsipper for å innarbeide kjøp av tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er de samme som for kjøp av datterselskaper.

Deleide kraftverk Kraftverk med delt eierskap, det vil si verk Statkraft driver, men der andre er medeiere, og verk andre driver, men der Statkraft er medeier, er regnskapsført i henhold til IAS 31. Kraftverkene tas inn som felleskontrollerte eiendeler med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld.

Utleide kraftverk Kraftverk som er utleid til andre, føres brutto i regnskapet. Brutto leieinntekter inngår i andre driftsinntekter, og driftskostnader regnskapsføres under vedkommende kostnadsart.

Inntekter

Inntektsføring generelt Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved optjening. Optjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen går over til kjøper.

Energiinntekter Inntekter fra kraftsalg regnskapsføres som salgsinntekter ved levering. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i energikontrakter presenteres som salgsinntekter. Der slike fysiske og finansielle kontrakter er omfattet av IAS 39 som finansielle instrumenter (derivater), presenteres endringer i virkelig verdi under urealiserte verdiendringer energikontrakter. Realiserte inntekter fra handelsporteføljer presenteres netto under salgsinntekter.

Nettinntekter Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE fastsetter hvert år en maksimal inntektsramme for den enkelte netteier. Inntektsrammer fastsettes dels ut fra historiske kostnader, og dels på bakgrunn av en norm. Normen skal sikre at selskapene driver effektivt. Mer-/mindreinntekt vil være forskjellen mellom faktisk inntekt og tillatt inntekt. Inntektsrammens størrelse justeres årlig for endringer i leveringskvaliteten (KILE). Inntekter innregnet i resultatregnskapet tilsvarer de faktiske tariffinntektene gjennom året. Forskjellen mellom inntektsrammen og faktiske tariffinntekter utgjør mer- eller mindreinntekt. Mer- eller mindreinntekt er ikke balanseført. Størrelsen på denne er opplyst om i note 41.

Utbytte Mottatt utbytte fra selskaper annet enn datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter inntektsføres i det utdeling av utbytte endelig vedtas i det utdelende selskap.

Salg av varige driftsmidler Ved salg av varige driftsmidler beregnes gevinst/tap ved salget ved å sammenholde salgssum med gjenværende innregnet verdi av det solgte driftsmiddelet. Beregnet gevinst/tap presenteres som del av henholdsvis andre driftsinntekter eller driftskostnader.

Offentlige tilskudd Offentlige tilskudd innregnes netto i resultat og balanse. Der tilskudd er knyttet til aktiviteter som innregnes i resultatregnskapet direkte, er tilskudd behandlet som en reduksjon av de kostnader som knytter seg til aktiviteten og som tilskuddet er ment å skulle dekke. Der tilskuddet er knyttet til prosjekter som innregnes i balansen, er tilskudd behandlet som en reduksjon av beløp innregnet i balansen. Senere av- og nedskrivninger på slike investeringer presenteres også netto i det av- eller nedskrivning innregnes i resultatregnskapet.

Utenlandsk valuta Konsernregnskapet er presentert i norske kroner som også er morselskapets funksjonelle valuta. Konsernet har datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter med annen funksjonell valuta. Disse regnes om til norske kroner etter dagskursmetoden. Det vil si at balanseposter er omregnet til kurs per 31. desember, og resultatregnskapet er omregnet etter vektet gjennomsnittskurs for året. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen og innregnes i resultatregnskapet ved salg av eierandeler.

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Balanseposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld som er sikringsinstrument av nettoinvestering i utenlandsk enhet, føres direkte mot egenkapitalen.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Finansielle instrumenter

Generelt Finansielle instrumenter henføres ved første gangs innregning til en av klassene av finansielle instrumenter som er beskrevet i IAS 39. De ulike klassene som er aktuelle for Statkraft og behandlingen som følger for instrumenter innregnet i hver av klassene er beskrevet i det følgende.

Vurderingsprinsipper for ulike kategorier av finansielle instrumenter

1) Instrumenter som er vurdert til virkelig verdi over resultat

Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater er finansielle instrumenter som er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen. Også andre finansielle instrumenter holdt for handelsformål er pliktig vurdert til virkelig verdi i balansen. Verdiendringer føres over resultat. For derivater som er sikringsinstrumenter i et sikringsforhold, vil ikke verdiendring på disse medføre noen resultat effekt. I en virkelig verdisikring vil verdiendringen møte motsvarende verdiendring på sikringsobjektet, mens man for kontantstrømsikringer og sikringer av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet vil føre verdiendringer direkte mot egenkapitalen. Derivater består av både frittstående derivater, samt innbygde derivater som er skilt ut fra vertskontrakten og ført opp til virkelig verdi som om derivatet var en frittstående kontrakt.

Frivillig til virkelig verdi over resultat Finansielle eiendeler og forpliktelse kan i visse tilfeller utpekes som til virkelig verdi over resultat. Bruk av virkelig verdi kan velges der det finansielle instrumentet inngår i en portefølje som måles og følges opp av ledelsen til virkelig verdi, eller der innregning til virkelig verdi over resultat reduserer det som ellers ville bli en innregningsmessig asymmetri som følge av ulike målemetoder for ulike kategorier av finansielle instrumenter.

- 2) **Lån og fordringer** måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles lån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentenes løpetid.
- 3) **Holdt til forfall eiendeler** er ikke-derivative eiendeler med betalinger som er faste eller som er mulig å fastsette, og som enheten har evne og intensjon om å holde til forfall. Dette forutsetter at eiendelene ikke oppfyller definisjonen av lån og fordringer, ikke er utpekt som til virkelig verdi over resultat eller som tilgjengelig for salg.
- 4) **Tilgjengelig for salg eiendeler** er de som er utpekt som tilgjengelig for salg, eller som ikke er kategorisert i noen av kategoriene ovenfor.
- 5) **Finansielle forpliktelser** måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. I senere perioder måles finansielle forpliktelser til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, slik at effektiv rente blir lik over hele instrumentets løpetid.

Prinsipper for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av instrumenter I det følgende beskrives hvilke retningslinjer Statkraft har for henføring av finansielle instrumenter til ulike kategorier av finansielle instrumenter i de tilfeller at et instrument kan kvalifisere for å innregnes under mer enn en kategori av instrumenter.

Pliktig til virkelig verdi over resultat Derivater vil alltid måtte vurderes i kategorien "til virkelig verdi over resultat". Finansielle kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter må alltid anses som derivater. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi og CO₂-kvoter som er inngått i kraft av fullmakter som følger av handelsbøker (trading), eller som gjøres opp finansielt, vil betraktes som om de var finansielle instrumenter og er pliktig vurdert til virkelig verdi. Fysiske kontrakter om kjøp og salg av energi, CO₂-kvoter og gass som er inngått i kraft av fullmakter knyttet til eget behov for bruk eller avsetning for egen produksjon, faller normalt utenfor IAS 39 så lenge kontraktene ikke videreselges eller inneholder skrevne opsjoner i form av volumfleksibilitet. Kontrakter inngått for ulike formål føres i klart atskilte bøker.

Frivillig til virkelig verdi over resultat Frivillig utpeking til klassen "til virkelig verdi over resultat" kan skje ved førstegangs innregning av det finansielle instrumentet når det inngår i en gruppe finansielle eiendeler eller forpliktelser som forvaltes på grunnlag av virkelig verdi. Retningslinjer i Statkraft for frivillig utpeking av finansielle instrumenter som "til virkelig verdi over resultat" er at utpeking automatisk skal skje for alle instrumenter handlet innenfor fullmaktenes av kortsiktige finansielle plasseringer, innenfor plassering av likvide midler (eksklusive bankinnskudd) og for egenkapitalinstrumenter knyttet til CO₂-fondsinvesteringer. Statkraft vil normalt ikke peke ut finansielle forpliktelser som "til virkelig verdi over resultat". Det må eventuelt skje etter en konkret vurdering av at slik utpeking vil gi en bedre presentasjon av instrumentet.

Holdt til forfall eiendeler Statkraft vil normalt ikke ha investeringer som kvalifiserer for utpeking til klassen holdt til forfall. En utpeking av et instrument til denne klassen må eventuelt skje etter en nærmere vurdering av at man oppfyller kriteriene for slik klassifisering med henblikk på intensjon om å holde eiendelen til forfall.

Finansielle instrumenter som inngår i sikringsbokføring

Identifisering av finansielle instrumenter som skal inngå som sikringsinstrument eller sikringsobjekt i en sikringsføring skjer med utgangspunkt i intensjonen ved anskaffelsen av det finansielle instrumentet. Dersom finansielle instrumenter på finanssiden er anskaffet med intensjon om å oppnå en økonomisk sikringseffekt, gjøres det en nærmere vurdering av muligheter for å kunne dokumentere regnskapsmessig sikring. Slike vurderinger gjøres normalt ikke på løpende basis innenfor energihandel selv om intensjonen ved anskaffelsen av instrumentet er av sikringsmessig art. Se ellers nærmere beskrivelse under omtale av regnskapsmessig sikring i note 30.

Presentasjon av derivater i resultat og balanse Derivater utenfor sikringsforhold er presentert på egne linjer i balansen under henholdsvis eiendeler og gjeld. Derivater med henholdsvis positive og negative virkelige verdier presenteres brutto i balansen så langt det ikke foreligger juridisk rett til motregning av ulike kontrakter, og slik motregningsrett faktisk vil bli benyttet i de løpende kontantoppgjør under kontraktene. I de sistnevnte tilfeller vil de aktuelle kontraktene presenteres netto i balansen. Alle kraftkontrakter handlet over kraftbørsene er presentert netto i balansen. I resultatregnskapet vises endring i virkelig verdi av derivater utenfor sikringsføring på egne linjer. Endring i verdi av energikontrakter presenteres på egen linje under inntekter, mens endring i verdi av rente- og valutakontrakter presenteres på egen linje under finansposter.

Skatt

Generelt Selskaper i konsernet som driver med kraftproduksjon i Norge, er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Konsernet står derfor overfor både overskuddsskatt, naturressursskatt, grunnrenteskatt og eiendomsskatt. Eiendomsskatt er klassifisert som driftskostnad.

Overskuddsskatt Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Naturressursskatt Naturressursskatt er en overskuddsavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Overskuddsskatt kan avregnes mot betalt naturressursskatt. Den andelen av naturressursskatten som overstiger overskuddsskatt, kan fremføres med renter til senere år, og blir balanseført som forskuddsbetalt skatt.

Grunnrenteskatt Grunnrenteskatt er overskuddsavhengig og utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt beregnet for hvert enkelt kraft-

verk. Grunnrenteinntekten blir beregnet på grunnlag av det enkelte verkets produksjon time for time, multiplisert med spotprisen i den korresponderende timen. For leveranser av konsesjonskraft og for kraft på langsiktige fysiske kontrakter over syv år brukes faktisk kontraktspris. Den beregnede inntekten reduseres med faktiske driftskostnader, avskrivninger og en friinntekt for å komme frem til skattegrunnlagets netto grunnrenteinntekt. Friinntekten fastsettes årlig på grunnlag av skattemessig verdi av driftsmidlene i kraftverket multiplisert med en normrente fastsatt av Finansdepartementet. Den aktuelle normrenten er for 2009 fastsatt til 2 %. Det er innført endringer i reglene for fastsettelse av grunnrenteinntekt med virkning fra inntektsåret 2007. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk beregnet fra og med inntektsåret 2007 kan samordnes med positiv grunnrenteinntekt for andre kraftverk skatteyter eier. Negativ grunnrenteinntekt per kraftverk fra inntektsåret 2006 eller tidligere år følger de gamle reglene, og kan fremføres med renter mot senere positiv grunnrenteinntekt i samme kraftverk. Utsatt skattefordel knyttet til fremførbare underskudd og utsatt skatt knyttet til andre midlertidige forskjeller er beregnet med basis i kraftverk hvor det er sannsynliggjort at skattefordel vil utnyttes innenfor en tidshorisont på ti år. Avsetning til utsatt grunnrenteskatt skjer med nominell skattesats på 30 %. Friinntekt behandles som en permanent forskjell i det året som den beregnes for, og påvirker således ikke beregningen av utsatt skatt knyttet til grunnrente.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til overskuddsskatt presenteres netto så langt de forventes å reversere i samme periode. Tilsvarende gjelder for utsatt skatt og utsatt skattefordel knyttet til grunnrenteskatt. Utsatte skatteposisjoner knyttet til overskuddsskatt kan ikke utlignes mot utsatte skatteposisjoner knyttet til grunnrenteskatt.

Klassifisering som kortsiktig/langsiktig En post i balansen klassifiseres som kortsiktig når den forventes realisert innen 12 måneder etter balansedagen. Andre poster klassifiseres som langsiktig med de unntak som er nevnt nedenfor.

Presentasjon av finansielle instrumenter i henholdsvis kortsiktige og langsiktige poster skjer i tråd med de generelle retningslinjene for slik klassifisering. Dette gjelder også for derivater som klassifiseres på egen linje, med unntak av enkelte derivater som er sikringsinstrumenter i en sikringsføring, der derivatene er presentert sammen med sikringsobjektet. For langsiktig gjeld er første års avdrag presentert som kortsiktig post.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler, herunder goodwill, er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubegrenset levetid avskrives ikke.

Utgifter til forskning og utvikling Utgifter til forskning kostnadsføres løpende. Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel.

Varige driftsmidler Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningene starter når eiendelene er tilgjengelig for bruk. Anskaffelseskost for varige driftsmidler inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen for bruk. Lånekostnader for større investeringer blir beregnet og balanseført. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Ved tidsbegrensete konsesjoner avsettes det for fjerningsforpliktelser. Det føres en motpost i økt balanseført verdi av den aktuelle anleggsinvesteringen, og denne avskrives over konsesjonsperioden.

Pålopte kostnader til egne investeringsarbeider i konsernet balanseføres som anlegg under utførelse. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Indirekte kostnader balanseføres ikke.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over forventet brukstid. Restverdi hensyntas ved beregning av årlige avskrivninger. Tomter er ikke gjenstand for avskrivning. Vannfallrettigheter

er klassifisert under tomter og avskrives ikke, da det ikke foreligger hjemfallsrett og verdiene anses som evigvarende. Periodisk vedlikehold blir balanseført med avskrivning over perioden frem til neste vedlikehold forventes gjennomført. Estimert brukstid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig.

Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatført. Reparasjoner og løpende vedlikehold innregnes i resultatet når det påløper. Hvis nye deler innregnes i balansen, fjernes delene som ble skiftet ut og eventuelt gjenværende balanseført verdi innregnes som tap ved avgang.

Investeringseiendommer balanseføres til historisk kost.

Leieavtaler Leieavtaler regnskapsføres som finansiell lease når det vesentlige av risiko og avkastning på eiendelen er overført til Statkraft. I andre tilfeller regnskapsføres leieavtaler løpende ved betaling av leie.

Nedskrivninger Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler unntatt goodwill.

Beholdninger CO₂-kvoter som er mottatt eller anskaffet i forbindelse med egne utslippsbehov er målt til kostpris og klassifisert som immaterielle eiendeler. Alle andre CO₂-kvoter vurderes som holdt for handelsformål og er innregnet som beholdninger. Beholdninger av CO₂-kvoter og el-sertifikater holdt for handelsformål måles til netto realiserbar verdi. Andre beholdninger måles til det laveste av kostpris og netto realiserbar verdi. I kostpris inngår kjøpspris og andre utgifter som har medgått til å bringe beholdningene til deres nåværende tilstand og plassering. Netto realiserbar verdi måles som salgsværdi fratrukket forventede salgsgiffter.

Kostpris tilordnes beholdninger spesifikt der dette er mulig. Ved ombyttbare varer tilordnes kostpris ved bruk av veid gjennomsnitt eller FIFO-metoden (først inn, først ut).

Kontanter og kontantekvivalenter På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid på anskaffelsestidspunktet. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Egenkapital Foreslått utbytte ved avleggelsen av regnskapet er klassifisert som egenkapital. Utbyttet reklassifiseres til kortsiktig gjeld når det blir vedtatt.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt som er resultat av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket vil kreves for å gjøre opp forpliktelser. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og erstatninger Det blir årlig levert konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser fastsatt av Stortinget. Levering av konsesjonskraft inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

oppgjør, der Statkraft faktureres for forskjellen mellom spot- og konsesjonsprisen. Det er innen bransjen forskjellig praksis for regnskapsmessig behandling av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør. Statkraft har valgt ikke å innarbeide slike konsesjonskontrakter i regnskapet. Kapitalisert verdi av fremtidige konsesjonskraftforpliktelse er estimert og vist i note 2.

Det blir årlig innbetalt konsesjonsavgifter til stat og kommuner for den økning av produksjonsevnen som innvinnes ved regulering og vannoverføringer. Konsesjonsavgifter blir kostnadsført når de påløper. Kapitalisert verdi av fremtidige avgifter er estimert og vist i note 13.

Konsernet betaler erstatninger til grunneiere for å få bruksrett til vannfall og grunn. I tillegg utbetales erstatninger til andre for skade påført skog, grunn, telenett og lignende. Erstatningsutbetalingene er dels engangsutbetalinger og dels løpende i form av utbetalinger eller plikt til å levere erstatningskraft. Nåverdien av forpliktelsene knyttet til årlige erstatninger og frikraft er klassifisert som avsetning for forpliktelse. Årlige betalinger føres som andre driftskostnader, mens engangsoppgjør regnskapsføres mot forpliktelsen.

Pensjoner

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Kravet til full pensjonsopptjening vil være mellom 30 og 40 år. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig ansees opptjent på balansedagen redusert for virkelig verdi av pensjonsmidlene og for ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Nåverdien av fremtidige ytelser opptjent på balansedagen beregnes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en risikofri rente. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av lineær opptjeningsmetode.

Aktuarielle tap og gevinster som skyldes endringer i aktuarmessige forutsetninger eller grunnlagsdata føres løpende direkte mot egenkapitalen, etter avsetning for utsatt skatt.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjening av rettigheten ikke er betinget av videre opptjeningstid, resultatføres direkte. Endring som ikke gis med tilbakevirkende kraft resultatføres over gjenværende opptjeningstid.

Netto pensjonsmidler for overfinansierte ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierte ordninger og ikke fondsbaserte ordninger som dekkes over drift er klassifisert som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene.

Innskuddsplaner En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en forvalter uten ytterligere forpliktelser for Statkraft etter at innskuddet er betalt. Innskuddene kostnadsføres som lønnskostnad.

SEGMENTER

Konsernet rapporterer driftssegmenter i tråd med hvordan konsernledelsen fatter, følger opp og evaluerer sine beslutninger. De operative segmentene identifiseres på bakgrunn av den interne styringsinformasjonen som periodisk gjennomgås av ledelsen og benyttes til ressursallokering og måloppnåelse.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten. Utbytte betalt til eier og til minoritetsinteresser er presentert under finansieringsaktiviteter.

02 →

SKJØNNMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse utøvd skjønn på områder der dette har hatt vesentlig betydning for hvilke beløp som har blitt innregnet i konsernets resultat og balanse. Dette er følgende:

Ikke-finansielle energikontrakter IAS 39 foreskriver at ikke-finansielle energikontrakter som faller innenfor begrepet "netto finansielt oppgjør" skal behandles som om disse kontraktene var finansielle instrumenter. Dette vil typisk gjelde kontrakter om fysisk kjøp og salg av strøm og gass. Det er ikke klare grenser for når slike kontrakter skal anses for å være gjort opp netto finansielt. Ledelsen har, basert på kriteriene i IAS 39, etter beste skjønn vurdert hvilke kontrakter som vil falle inn under definisjonen av finansielt instrument og hvilke kontrakter som faller utenfor, primært som følge av "eget bruk"-unntaket. Kontrakter som defineres som finansielle instrumenter etter IAS 39 regnskapsføres til virkelig verdi i balansen og med verdiendringer over resultatet, mens de som faller utenfor definisjonen regnskapsføres hovedsakelig ved levering.

Konsesjonskraftkontrakter Regnskapsføring av konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør ville etter IAS 39 medført at slike kontrakter ble ført til virkelig verdi i balansen og at endringer i virkelig verdi ville blitt ført over resultatet. Ved utgangen av 2009 utgjorde konsesjonskraftkontrakter med finansielt oppgjør et årlig volum på i størrelsesorden 500 GWh og gjennomsnittsprisen var 9,5 øre per kWh. Avtale om finansielt oppgjør gjelder for en begrenset periode, men i beregningen av virkelig verdi legges den under-

liggende konsesjonskraftkontraktens evige horisont til grunn. Med disse forutsetningene ville estimert virkelig verdi per 31. desember 2009 vært negativ med omlag 5300 millioner kroner og endring i virkelig verdi i 2009 ville vært omlag 1400 millioner kroner.

ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

De viktigste antagelser vedrørende fremtidige hendelser og andre viktige kilder til usikkerhet i estimater på balansedagen, og som kan ha betydelig risiko for vesentlige endringer i regnskapsførte beløp i fremtidige regnskapsperioder er diskutert nedenfor.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler avskrives over forventet brukstid, og dette danner grunnlaget for årlige avskrivninger i resultatregnskapet. Forventet levetid estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger og justeres dersom det oppstår endringer i slike estimater. Det tas hensyn til restverdi ved fastsettelse av avskrivningene, der vurdering av restverdi også er gjenstand for estimater.

Nedskrivninger Det er betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Goodwill testes årlig for nedskrivning. Ved beregning av gjennvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner og produksjonsvolum er de viktigste faktorene.

Utsatt skattefordel Det er balanseført utsatte skattefordeler knyttet til negativ grunnrenteinntekt til fremføring. Utsatt skattefordel er balanseført der det forventes at negativ grunnrenteinntekt kommer til anvendelse innenfor en tidshorisont på ti år. Tidspunkt for når negativ grunnrenteinntekt kan komme til fremføring er avhengig av forutsetninger om fremtidige inntekter, og i særdeleshet avhengig av forventninger til fremtidige kraftpriser. Ledelsen har anvendt sitt beste skjønn ved vurderinger knyttet til fremtidige kraftpriser og øvrige forutsetninger som bestemmer fremtidig grunnrenteinntekt.

Pensjoner Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke parametre. Det henvises til note

12 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. I noten er det også vist hvor sensitive beregningene er i forhold til de viktigste forutsetningene.

Utviklingskostnader Utviklingskostnader balanseføres når det er sannsynlighetsovervekt for at det medfører fremtidige økonomiske fordeler. Fastsettelsen av slike sannsynligheter innebærer bruk av estimater for fremtidige kontantstrømmer fra prosjekter og er i sin natur beheftet med usikkerhet. I beregningene legges til grunn tidligere resultater og erfaringer, egne og tredjeparts analyser samt øvrige metoder som anses hensiktsmessige.

03 →

VIKTIGE HENDELSER OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

2009

Vannkraft Statkraft økte eierandelen i Statkraft Norfund Power Invest AS (SN Power) fra 50 % til 60 % i januar gjennom en kombinasjon av et kjøp av aksjer fra Norfund og en rettet emisjon i SN Power på 2 milliarder kroner. Statkraftkonsernet økte dermed produksjonskapasiteten med 621 MW, primært vannkraft.

Statkraft overtok i juni 95 % av aksjene i Yesil Enerji fra det tyrkiske selskapet Global Investment Holdings. Overdragelsen gir Statkraft rettighetene til seks vannkraftprosjekter i Tyrkia med et samlet produksjonspotensial på cirka 2 TWh per år.

Tre nye vannkraftverk ble satt i drift i 2009, Rødberg, Sylsjø og Håvardsvatn med en årsmiddelproduksjon på totalt 44 GWh.

Småkraft satte sju nye kraftverk i drift i 2009 med en total årsmiddelproduksjon på 106 GWh.

Vindkraft Konsortiet Forewind, bestående av partnerne Statkraft, Statoil, RWE npower og Scottish and Southern Energy plc., ble i januar 2010 tildelt sonen Dogger Bank av britiske myndigheter. Sonen ligger i Nordsjøen, mellom 125 og 195 kilometer utenfor kysten av Yorkshire, og er den største sonen som er tildelt i tredje lisensrunde for utbygging av havvindparker i Storbritannia. Potensialet for utbygging er 9 GW. Statkraft eier 25 % av konsortiet.

Statkraft kjøpte i mars 50 % av aksjene i Statoils prosjekt for utbygging av havvindparken Sheringham Shoal utenfor kysten av Norfolk i Storbritannia. Vindparken, som skal stå ferdig i 2011, vil bestå av 88 turbiner med en total installert effekt på 315 MW. Forventet årlig produksjon for prosjektet er 1,1 TWh.

Alltwalis Wind Farm i Storbritannia ble i desember satt i produksjon. Vindparken i Wales har totalt 10 turbiner og 23 MW installert effekt.

Statkraft SCA Vind AB i Nord-Sverige fikk i 4. kvartal konsesjon for bygging av seks vindparker med en total installert effekt på 1140 MW. Konsesjonene har blitt påklaget.

Statkraft og det svenske skogindustrielskapet Södra inngikk i august en intensjonsavtale om fornybar energi. I oktober inngikk selskapene en avtale om et samarbeid som blant annet innebar at Statkraft kjøpte 90,1 % av Södras selskap for utvikling av vindkraft i Sør-Sverige. Porteføljen inneholder prosjekter i ulike stadier under utvikling med et totalt potensial på om lag 634 MW installert kapasitet. Det første prosjektet fikk konsesjon i oktober, men dette har blitt påklaget.

Kraftavtaler Statkraft og Boliden Odda har inngått en omfattende avtale som ble sluttført i 2. kvartal og trådte i kraft 1. juli. Som et ledd i avtalen inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige industrikraftavtaler for perioden 2009-2030. Leveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Statkraft SF eier kraftanleggene i Tyssedal, men fallrettigheter og kraftverk er leid ut på myndighetsbestemte vilkår

til AS Tyssefaldene. I tråd med avtalen overtok Statkraft Bolidens 39,88 % av aksjene i Tyssefaldene, og Statkraft har nå en eierandel på 60,17 %. De resterende aksjene eies av Eramet gjennom selskapet DNN Industrier AS.

Statkraft og den svenske papirprodusenten SCA inngikk i 2007 en avtale som blant annet omfattet en tiårig kraftleveranse på 500 GWh per år til Ortviken Pappersbruk. Denne kraftleveransen startet i juni 2009.

2008

Bytte av aktiva Statkraft AS og E.ON AG gjennomførte 31. desember et avtalt bytte av aktiva. Bytteavtalen innebar at E.ON AG overtok Statkrafts aksjepost på 44,6 % i E.ON Sverige AB samt ett vannkraftverk i Sverige i bytte mot 40 vannkraftverk og fem fjernvarmeanlegg i Sverige, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia samt en gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. De overtatte produksjonsaktivaene har en installert kapasitet på om lag 2500 MW. I tillegg mottok Statkraft 4,17 % av aksjene i E.ON AG. Transaksjonen hadde en total verdi på om lag 4,5 milliarder euro. Virkelig verdi på overtagelsestidspunktet utgjør 45,6 milliarder kroner og avviker noe fra tidligere opplyst beløp grunnet valutakurser og estimater på pro et contra oppgjør, og ga Statkraft en bokført gevinst på 25,6 milliarder kroner etter skatt.

Økt eierandel i SN Power I november ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Avtalen fikk virkning fra 13. januar 2009 og Statkraft økte sin eierandel til 60 % gjennom kjøp av 10 % av Norfunds aksjer. Statkraft fikk videre en opsjon på å kjøpe seg opp til 67 % til markedspris senest i 2015. Norfund fikk en opsjon på å selge seg helt eller delvis ut i samme periode. Parallelt ble det etablert et eget selskap for satsing i Afrika og Mellom-Amerika, hvor Norfund går inn som direkte eier sammen med SN Power.

Ny industrikraftavtale I oktober inngikk Statkraft og Boliden Odda to langsiktige, kommersielle industrikraftavtaler for perioden 2009-2030. Kraftleveransen på om lag 20 TWh er den største industrikraftavtalen Statkraft har inngått siden 1998. Som et ledd i avtalen vil Statkraft overta aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene og Statkrafts eierandel i selskapet vil øke til 60,17 %. Avtalen trer i kraft så snart blant annet skattemessige forhold er avklart.

Vannkraft I oktober ble Leirfossene kraftverk i Trondheim åpnet. Det nye kraftverket erstatter to gamle kraftverk og årlig produksjon øker fra 150 GWh til 193 GWh.

Småkraft AS satte fem småskala vannkraftverk i drift i 2008. Ved utgangen av året var 12 småkraftverk i drift med en samlet årlig produksjon på 129 GWh og 13 kraftverk var under bygging. Selskapet mottok ni nye konsesjoner gjennom 2008 og har nå 11 utbyggingskonsesjoner.

I desember signerte Statkraft og det østerrikske energikonsernet EVN AG (Energie-Versorgung Niederösterreich AG) en konsesjons-

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

avtale for vannkraftutbygging i Albania. Gjennom et felleseid selskap planlegges det å bygge tre kraftverk med en samlet installert effekt på 340 MW og en forventet årlig produksjon på 1 TWh.

I 2008 overtok Statkraft sammen med sin lokale partner Aboitiz to vannkraftverk på til sammen 175 MW på Filippinene.

Statkraft har 18. mars 2009 inngått avtale om kjøp av 95 prosent av selskapet Yesil Enerji fra tyrkiske Global Investment Holdings. Yesil Enerji har en portefølje på til sammen sju vannkraftprosjekter. Hele prosjektporteføljen har en planlagt samlet installasjon på 633 MW og en gjennomsnittlig produksjonskapasitet på 2,1 TWh i året. Overdragelsen av aksjene er planlagt gjennomført i juni i år. Avtalen forutsetter at relevante myndigheter godkjenner transaksjonen.

Landbasert vindkraft I august inngikk Statkraft og Agder Energi en avtale om å etablere selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA. Selskapetableringen innebærer at Statkraft og Agder Energi går sammen om en felles satsing på landbasert vindkraft i Norge. Samarbeidet omfatter alle nye prosjekter innen utvikling, utbygging, drift og vedlikehold av vindparker i Norge, samt kraftomsetningen fra disse. Vindparkene som er i drift i dag holdes utenfor samarbeidet. Etablering av selskapet Statkraft Agder Energi Vind DA forutsetter godkjenning fra konkurransemyndighetene.

I mars vedtok Statkraft å bygge ut vindparken Blaengwen i Wales som vil ha en installert effekt på 23 MW. Byggearbeidene startet høsten 2008 og forventes ferdigstilt tidlig i 2010. Vindparken var opprinnelig et 50/50 samarbeid med det amerikanske selskapet Catamount Energy Corporation, men i mars 2009 overtok Statkraft Catamounts andel og eier etter dette 100 % av vindparken.

I juni ble Statkraft sammen med partneres GreenPower tildelt konsesjon for bygging og drift av en vindpark på vestkysten av Skottland.

I desember leverte Statkraft SCA Vind AB søknad for konsesjon på seks vindparker i Sverige med en total installert effekt på vel 1.100 MW og en forventet årlig produksjon på cirka 2,5 TWh. Utbyggings-selskapet eies av Statkraft med 60 % og det svenske selskapet SCA med 40 %.

I mai og oktober kjøpte Statkraft eierandeler på til sammen 11,8 % i Arise Windpower AB som utvikler landbaserte vindkraftprosjekter i Sør-Sverige og har en vindpark under bygging.

SN Power vedtok i juni å starte byggingen av selskapets første vindpark. Parken, som vil få en samlet effekt på 46 MW, blir bygget i Chile og er eid sammen med en lokal partner (SN Power 80 %).

Havbasert vindkraft Statkraft inngår i et konsortium sammen med StatoilHydro samt britiske Airtricity og RWE npower Renewables som sammen søkte soner for havbasert vindkraft rundt Storbritannia i mars 2009. Søknaden gjelder britiske myndigheters tredje runde av konsesjonstildelinger.

Solkraft I slutten av mars fikk Statkraft og samarbeidspartneren Norsk Solkraft konsesjon på et 3 MW Photovoltaics solcelleanlegg i Italia.

Innovasjon og nye teknologier Et havenergiprogram i samarbeid med ledende universitetsmiljøer i Norge, Sverige og Danmark ble videreført med et kommitert beløp på 80 millioner kroner over fire år.

I mars inngikk Statkraft en samarbeidsavtale med NorWind om offshore vindkraft hvor NorWind vil gjennomføre en konseptstudie for et stort bunnfast offshore vindkraftanlegg.

I juni etablerte Statkraft sammen med partnerne WindSea AS (49 % eierandel) som utvikler et konsept for offshore vindkraft basert på en flytende konstruksjon.

Statkraft har sammen med to lokale partnere etablert Thetis Energy Ltd (51 % eierandel) for utvikling av tidevannskraft i Nord-Irland.

Statkraft startet byggingen av verdens første prototyp for saltkraftverk i Hurum utenfor Oslo.

Statkraft har innledet samarbeid med flere norske industribedrifter for energieffektivisering i industrien. Det er søkt konsesjon for et energigjenvinningsanlegg i samarbeid med Eramet Sauda.

04 → VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER 2009:

SN Power Den 11. november 2008 ble Statkraft AS og Norfund enige om en ny eierstruktur for SN Power. Statkraft økte sin eierandel fra 50 til 60 % på gjennomføringstidspunktet den 13. januar 2009. Økt eierandel i SN Power underbygger Statkrafts ambisjoner om å utvikle rollen som global nisjeaktør innenfor vannkraft og annen fornybar energi. SN Powers markedsposisjoner i Asia og Sør-Amerika gir et sterkt utgangspunkt for en langsiktig, global satsing. Statkraft kjøpte 10 % av aksjene i SN Power for 1100 millioner kroner. Statkraft får videre en kjøpsopsjon på ytterligere 7 % av aksjene i 2015, eller når investeringsporteføljen i Afrika er 500 MW.

Norfund er samtidig garantert en mulighet til å selge seg ut av SN Power gjennom salgsoptaksjoner på sine resterende aksjer i 2010, 2013, 2014 og 2015. Prisingen av aksjene, og dermed Statkrafts finansielle forpliktelse overfor Norfund, vil på det aktuelle tidspunktet bli basert på retningslinjer i avtalen beregnet i henhold til anerkjente verdsettelsesmodeller. Opsjonene vil løpende bli balanseført til virkelig verdi. Norfund kan selge inntil halvparten av sin resterende aksjepost i SN Power (20 %) til nye investorer, med unntak av internasjonale konkurrenter av Statkraft, innen utgangen av 2010.

SN Power etablerte sammen med Norfund et eget selskap for å investere i Afrika og Mellom-Amerika, der SN Power eier 51 % og Norfund eier 49 %.

SN Power hadde på oppkjøpstidspunktet over 400 ansatte med kraftproduksjon og utbyggingsprosjekter i India, Nepal, Sri Lanka, Filippinene, Peru og Chile, i tillegg til hovedkontor i Norge og kontorer i Singapore og Brasil. SN Power hadde i 2008 621 MW i drift og 320 MW under bygging fordelt på hel- og deleide anlegg. Ambisjonen er å øke installert effekt til 4000 MW innen 2015 gjennom oppkjøp og utbygginger i eksisterende markeder samt utvalgte nye markeder.

Kjøpesummen inklusive omkostninger for aksjene er 1100 millioner kroner og er oppgjort med 276,4 millioner kroner i kontanter og ved en rettet emisjon der Statkraft innbetaler 2 milliarder kroner.

Stemmeandelen i selskapene som overtas tilsvarer eierandelen. Enkelte beslutninger krever imidlertid tilslutning fra alle aksjonærer.

SN Power har før transaksjonen blitt regnskapsført etter egenkapitalmetoden som et tilknyttet selskap. Fra og med 13. januar 2009 ble selskapet fullkonsolidert i Statkrafts konsernregnskap.

Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş (Yesil Enerji) Den 17. mars 2009 signerte Statkraft og det tyrkiske selskapet Global Investment Holding A.Ş en avtale om at Statkraft overtar vannkraftprosjekter i Tyrkia. På gjennomføringstidspunktet den 23. juni 2009 overtok Statkraft 95 % av aksjene i Yesil Enerji fra tyrkiske selskapet Global Investment Holdings. Overdragelsen gir Statkraft rettighetene til seks vannkraftprosjekter i Tyrkia med et samlet produksjonspotensial på cirka 2 TWh per år.

Investeringen er på 711 millioner kroner, hvorav kostpris for aksjene utgjør 523 millioner kroner og overtakelse av fordringer utgjør 188 millioner kroner.

Statkraft Södra Vindkraft AB Den 1. oktober 2009 ble det inngått en avtale med Södra Skogsägarna ekonomiska förening om samarbeid innen vindkraft. Dette innebar at Statkraft kjøpte 90,1 % i Statkraft Södra Vindkraft AB, et selskap for utvikling av vindkraft. Virksomheten drives videre i to selskaper, ett for investering, eierskap og drift, Statkraft Södra Vindkraft AB, hvor Statkraft vil eie 90,1 % av aksjene, og ett for tidligfase prosjektutvikling, Södra Statkraft Vindkraft Utveckling AB, hvor Statkraft vil eie 40 % av aksjene. Porteføljen inneholder prosjekter i ulike stadier under utvikling med et totalt potensial på om lag 634 MW installert kapasitet og 1,6 TWh årlig produksjon.

ANDRE VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ra1 S.r.l og Ra2 S.r.l Den 15. mai 2009 gjennomførte Statkraft AS kjøpet av de gjenværende 50 % av aksjene i Ra1 og Ra2 fra Norsk Solkraft AS. Hensikten med oppkjøpet er å sikre eierskap til solparkene Casale og Borgo i Italia.

Statkraft UK Wind Limited Den 4. mars 2009 kjøpte Statkraft UK Ltd, de gjenværende 50 % av aksjene i Statkraft Wind UK Ltd, tidligere Catamount Cymru Cyf, fra Catamount Energy Ltd. Hensikten med oppkjøpet er å sikre eierskap til vindparken Alltwalis.

Skagerak Energi I Skagerak Energi er det foretatt følgende virksomhetssammenslutninger: Den 24. juni 2009 kjøpte Skagerak Energi AS de gjenværende 70 % av aksjene i Naturgass Grenland AS. Den 28. februar 2009 kjøpte Skagerak Fibernett de gjenværende 66 % av Larvik Fibernett gjennom en fusjon mellom de to nevnte parter og Grenland Fibernett. Den 31. mars 2009 fusjonerte man også dette nye selskapet med Skagerak Fibernett Vestfold. Eierandelen etter denne fusjonen var på 66 %.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Allokering av kostpris ved virksomhetssammenslutninger 2009

	Statkraft Norfund Power Invest AS	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S. ¹	Statkraft Södra Vindkraft AB ¹	Andre oppkjøp ¹	Total
Transaksjonstidspunkt	13.01.09	23.06.09	01.10.09	-	
Stemmerett/eierandel anskaffet gjennom oppkjøpet	10 %	95 %	90,1 %	-	
Total stemmerett/eierandel etter oppkjøp	60 %	95 %	90,1 %	-	
Vederlag (Beløp i mill. kroner)					
Kontanter	1 077	518	140	102	1 837
Transaksjonskostnader	23	5	-	1	29
Total anskaffelseskost	1 100	523	140	103	1 866
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler (se tabell under)	5 790	47	1	70	5 909
Identifisering av merverdier, fordelt på:					
Varige driftsmidler	1 476	504	-	-	1 980
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	3 641	-	-	-	3 641
Brutto merverdier	5 117	504	-	-	5 621
Utsatt skatt på merverdier	-543	-	-	-	-543
Netto merverdier	4 574	504	-	-	5 078
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, eksklusiv goodwill	10 364	551	1	70	10 987
Herav:					
Majoritetens andel	6 282	523	1	70	6 877
Minoritetens andel	4 082	28	-	-	4 109
	10 364	551	1	70	10 987
Total anskaffelseskost	1 100	523	140	103	1 866
Virkelig verdi av netto anskaffede eiendeler, anskaffet av majoriteten gjennom transaksjonen	1 037	523	1	47	1 609
Goodwill ²	63	-	139	56	257
¹ Allokeringen knyttet til overtatt virksomhet er vedtatt å være foreløpig i påvente av at den endelige verdivurderingen av overtatte eiendeler og forpliktelse sluttføres.					
² Innregning av goodwill knytter seg til synergier og forventet fremtidig inntjeningssevne som er identifisert uten å kunne knytte verdien opp mot andre immaterielle eiendeler, samt oppføring av utsatt skatt forpliktelse til nominell verdi.					
Bokført verdi av netto oppkjøpte eiendeler					
Immaterielle eiendeler	139	-	1	4	144
Utsatt skattefordel	20	-	-	13	33
Varige driftsmidler	4 161	310	-	198	4 670
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomheter	2 448	-	-	-	2 448
Øvrige finansielle anleggsmidler	24	-	-	1	25
Sum anleggsmidler	6 793	310	1	216	7 321
Bankinnskudd, kontanter og lignene	1 372	4	-	19	1 394
Fordringer	646	17	1	112	776
Beholdninger	5	-	-	3	8
Sum omløpsmidler	2 023	21	1	134	2 178
Oppkjøpte eiendeler	8 816	331	1	350	9 499
Rentebærende langsiktig gjeld	2 002	74	-	198	2 274
Rentebærende kortsiktig gjeld	219	-	-	-	219
Utsatt skatt	95	-	-	-	95
Annen rentefri gjeld	344	210	-	82	636
Minoritetsinteresser	366	-	-	-	366
Sum gjeld	3 026	284	-	280	3 590
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	5 790	47	1	70	5 909
Total anskaffelseskost	1 100	523	140	103	1 866
(Utsatt betaling)/oppgjør av gjeld til selger	-	-34	-	-21	-55
Vederlag og kostnader i kontanter og kontantekvivalenter	1 100	489	140	82	1 811
Kontanter og kontantekvivalenter i ervervede selskaper	-1 372	-4	-	-19	-1 394
Netto kontantutbetalinger ved oppkjøpene	-272	485	140	63	417

Konsernets proforma tall for 2009 ville gi uvesentlig utslag på salgsinntekter og resultat etter skatt. Dette skyldes at SN Power ble kjøpt opp 13. januar 2009, mens de andre virksomhetssammenslutningene knytter seg til prosjekter som enten ikke var oppstartet eller er nylig oppstartet.

VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER 2008

Bytteavtalen med E.ON Den 24. juli 2008 signerte Statkraft AS og E.ON AG en bytteavtale. I bytte for aksjene i E.ON Sverige AB mottok Statkraft fornybar og fleksibel kraftproduksjon samt aksjer i E.ON AG. Bytteavtalen hadde en total verdi på 45 635 millioner kroner. På overdragelsestidspunktet, 31. desember 2008, ble Statkrafts eierandel i E.ON Sverige AB samt ett svensk vannkraftverk byttet mot en tredel av E.ON Sveriges vannkraftproduksjon (40 vannkraftverk), fem svenske fjernvarmeanlegg, to gasskraftverk og 11 vannkraftverk i Tyskland, tre vannkraftverk i Storbritannia og aksjer i E.ON AG. I tillegg fikk Statkraft en strukturert gasslagerkontrakt og en kraftleveringsavtale. Statkraft økte med dette sin totale produksjonskapasitet med om lag 2500 MW og overtok 217 ansatte i hovedsak knyttet til virksomhet i Tyskland og fjernvarmevirksomhet i Sverige.

Statkraft ble etter dette en av de fire største kraftprodusentene i Sverige. Økt fleksibel kraftproduksjon i Tyskland og Storbritannia styrket Statkrafts stilling som en betydelig aktør i Nord-Europa og gav Statkraft en solid plattform for fremtidig vekst i disse kjernemarkedene.

E.ON Sverige AB var før transaksjonen eid med 55,365 % av E.ON AG, 44,631 % av Statkraft AS og 0,004 % av øvrige aksjonærer. Transaksjonen frigjorde en stor verdistigning på Statkrafts investering i E.ON Sverige AB, og samtidig ble disse verdiene omgjort til 100 % eierskap i strategiske aktiva i kjernemarkeder. Dessuten ble deler av verdien overført til aksjer i E.ON AG, tilsvarende om lag 2180 millioner euro. Etter transaksjonen ble Statkraft eier av: Statkraft Sverige Vattendel 3 AB (100 %), Harrsele AB (50,57 %), Statkraft Värme AB (100 %), Statkraft Energy Ltd (100 %), Emden Biofuel (30 %), Landesbergen Biofuel (50 %) og E.ON AG (4,17 %).

Stemmeandelen i selskapene som ble overtatt tilsvarer eierandelen.

Byttehandelen ble gjort til virkelig verdi og det inngikk ikke kontanter i oppgjøret med unntak av endelig avregning på 2602 millioner kroner som ble gjort opp i 2009.

Allokeringen av kjøpesum ble gjennomført av konsernets egne spesialister og ledelse i samarbeid med eksternt ekspertise.

Den samlede verdien av bytteavtalen var 45 635 millioner kroner og beregning av virkelig verdi av eiendeler.

Eiendeler	Balanseført verdi på oppkjøpstidspunktet	Mer-/mindre-verdier	Innregnet virkelig verdi – endelig	Innregnet i virkelig verdi – foreløpig 31.12.2008
Beløp i mill. kroner				
Goodwill	235	151	386	425
Varige driftsmidler	4 859	12 273	17 132	17 132
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	196	-	196	181
Finansielle anleggsmidler	21 285	1 840	23 125	23 125
Sum anleggsmidler	26 575	14 264	40 839	40 863
Bankinnskudd, kontanter og lignende	339	-	339	339
Fordringer	3 464	-	3 464	2 883
Beholdninger	73	-	73	73
Derivater	1 350	358	1 708	1 708
Sum omløpsmidler	5 226	358	5 584	5 003
Oppkjøpte eiendeler	31 802	14 622	46 424	45 866
Gjeld	555	-	555	405
Utsatt skatt	128	106	234	115
Sum gjeld	683	106	789	520
Nettoverdi oppkjøpte eiendeler	31 119	14 516	45 635	45 346

Kostnader knyttet til bytteavtalen utgjorde i størrelsesorden 100 millioner kroner som i all hovedsak ble kostnadsført.

Goodwill fra oppkjøpet utgjorde 386 millioner kroner og fordelte seg med 151 millioner kroner på fjernvarmevirksomheten i Sverige og 235 millioner kroner fra vann- og gasskraftverk i Tyskland og Storbritannia. For øvrig var bakgrunn for goodwill synergier og forventet fremtidig inntjeningssevne som ble identifisert uten å kunne knytte verdien opp mot andre immaterielle eiendeler, samt oppføring av utsatt skatt forpliktelse til nominell verdi.

Dersom byttehandelen med E.ON AG hadde vært gjennomført per 1. januar 2008, ville salgsinntektene for konsernet vært 30 812 millioner kroner, og resultat etter skatt vært 7681 millioner kroner for året 2008. Ledelsen har justert for følgende forhold for å komme frem til disse pro forma tallene:

- lagt til salgsinntekter og resultat for enhetene i Sverige, Tyskland og Storbritannia samt estimert avskrivninger på avskrivbare merverdier
- lagt til andel av utbytte fra E.ON AG for 2008
- trukket ut resultatandel fra investeringen i E.ON Sverige AB
- trukket ut gevinst fra salg av aksjer i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG
- justert for kostnader i forbindelse med oppkjøpet

Resultat
Balanse
Kontantsrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

05 → KONSOLIDERTE SELSKAPER

AKSJER I KONSOLIDERTE DATTERSLSKAPER

Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier-og stemmeandel
Asian Power Invest AB	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	100,00 %
Nordic Hydropower AB ¹	Stockholm	Sverige	Statkraft SF	100,00 %
Statkraft AS	Oslo	Norge	Statkraft SF	100,00 %
Statkraft Energi AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Baltic Cable AS	Malmø	Sverige	Statkraft Energi AS	66,67 %
Statkraft Carbon Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Financial Energy AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Germany GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Markets GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Germany GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Hungaria LLC	Budapest	Ungarn	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft South East Europe EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets GmbH Slovakian branch	Bratislava	Slovakia	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Romania SRL	Bucuresti	Romania	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Energy Austria GmbH	Wien	Østerrike	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets BV	Amsterdam	Nederland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Markets Financial Services GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Holding Knapsack GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Knapsack Power GmbH & Co KG	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Holding Knapsack GmbH	100,00 %
Knapsack Power Verwaltungs GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Knapsack Power GmbH & Co KG	100,00 %
Statkraft Holding Herdecke GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Trading GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Drei GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Vier GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Statkraft Germany Fünf GmbH	Düsseldorf	Tyskland	Statkraft Markets GmbH	100,00 %
Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	Istanbul	Tyrkia	Statkraft AS	95,00 %
Cakit Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	99,93 %
Anadolu Elektrik Üretim San. Tic. A.S.	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	99,00 %
Akel Elektrik Üretim San. Tic. A.S.	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	98,00 %
Gumussan Enerji Enerji Elektronik Elektrik İnşaat San.Tic.Ltd.Şti	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	99,99 %
Cetin Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	99,90 %
Osmanlı Enerji A.S.	Istanbul	Tyrkia	Yesil Enerji Üretim Sanayi ve Ticaret A.S.	99,96 %
Statkraft Suomi Oy	Kotka	Finland	Statkraft AS	100,00 %
Ahvionkoski Oy	Kotka	Finland	Statkraft Suomi Oy	100,00 %
Statkraft Sverige AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Graninge AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Gidekraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	90,10 %
Statkraft Sverige Vattendel 3 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft Sverige Vattendel 2 AB	Stockholm	Sverige	Statkraft Sverige AB	100,00 %
Statkraft Södra Vindkraft AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	90,10 %
Statkraft Development AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Smøla Vind 2 AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Hitra Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Kjøllefjord Vind AS	Oslo	Norge	Statkraft Development AS	100,00 %
Statkraft UK Ltd	London	Storbritannia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Wind UK Ltd	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	100,00 %
Statkraft Energy Limited	London	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	100,00 %
Thetis Energy Limited	Belfast	Storbritannia	Statkraft UK Ltd	51,00 %
Statkraft Western Balkans d.o.o.	Beograd	Serbia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft d.o.o. Banja Luka	Banja Luka	Republika Srpska	Statkraft AS	100,00 %
Wind Power Bulgaria EOOD	Sofia	Bulgaria	Statkraft AS	60,00 %
Statkraft Albania Shpk.	Tirania	Albania	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Montenegro d.o.o.	Podgorica	Montenegro	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Treasury Centre SA	Brüssel	Belgia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft SCA Vind AB	Stockholm	Sverige	Statkraft AS	60,00 %
Renewable Energies and Photovoltaics Spain S.L.	Malaga	Spania	Statkraft AS	70,00 %
Ra 1 S.r.l	Milano	Italia	Statkraft AS	100,00 %
Ra 2 S.r.l	Milano	Italia	Statkraft AS	100,00 %
Ra 3 S.r.l	Milano	Italia	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Värme AB	Kungsbacka	Sverige	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Industrial Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Skagerak Energi AS	Porsgrunn	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	66,62 %
Skagerak Kraft AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Nett AS	Sandefjord	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Naturgass Grenland AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Elektro AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Varme AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skagerak Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	66,00 %
Grenland Fibernett AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	100,00 %
Skien Fjernvarme AS	Skien	Norge	Skagerak Varme AS	51,00 %
Grunnåi Kraftverk AS	Porsgrunn	Norge	Skagerak Kraft AS	55,00 %

Navn	Forretnings- kontor	Land	Morselskap	Eier- og stemmeandel
Trondheim Energi AS	Trondheim	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	100,00 %
Trondheim Energi Fjernvarme AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraft AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Kraftsalg AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Nett AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Trondheim Energi Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Sluppen Eiendom AS	Trondheim	Norge	Trondheim Energi Eiendom AS	100,00 %
Statkraft Forsikring AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft Norfund Power Invest AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	60,00 %
SN Power Holding AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	100,00 %
SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	Singapore	Singapore	SN Power Holding AS	100,00 %
SN Power Global Services Pte.Ltd	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Holding Peru Pte. Ltd	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Holding Chile Pte. Ltd	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Holding Brazil Pte. Ltd	Singapore	Singapore	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Energia do Brasil	Rio de Janeiro	Brasil	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Peru Holding S.R.L	Lima	Peru	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	100,00 %
Empresa de Generacion Electrica Cahua S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	99,99 %
Empresa de Generacion Electrica Cheves S.A	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	100,00 %
Inversiones Electricas de Los Andes S.A.C	Lima	Peru	SN Power Peru Holding S.R.L	100,00 %
Electroandes S.A.	Lima	Peru	Inversiones Electricas de Los Andes S.A.C	100,00 %
SN Power Chile Inversiones Eléctricas Ltda	Santiago	Chile	SN Power Holding Chile Pte. Ltd	100,00 %
SN Power Chile Tingueririca y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda	99,99 %
SN Power Chile Valdivia y Cia.	Santiago	Chile	SN Power Chile Inversiones Electricas Ltda	99,99 %
Hidroelectrica Trayenko S.A	Santiago	Chile	SN Power Chile Valdivia y Cia	80,00 %
Norvind S.A	Santiago	Chile	SN Power Chile Valdivia y Cia	80,00 %
Himal Power Ltd	Kathmandu	Nepal	SN Power Holding Singapore Pte. Ltd	50,70 %
SN Power AfriCA AS	Oslo	Norge	Statkraft Norfund Power Invest AS	51,00 %
SN Power ACA Pte. Ltd	Singapore	Singapore	SN Power AfriCA AS	100,00 %
Statkraft France SAS	Lyon	Frankrike	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft I AS	Oslo	Norge	Statkraft AS	100,00 %
Statkraft II AS	Oslo	Norge	Statkraft Industrial Holding AS	100,00 %
Statkraft III AS	Oslo	Norge	Trondheim Energi AS	100,00 %
Metor AS ²	Porsgrunn	Norge	Skagerak Energi AS	60,00 %
Fjordkraft AS ³	Bergen	Norge		
Småkraft AS ⁴	Bergen	Norge		

¹ Nordic Hydropower AB er eid 50 % av Statkraft SF og 50 % av Asian Power Invest AB.

² Metor AS eies 60 % av Skagerak Energi AS og 40 % av Trondheim Energi AS.

³ Fjordkraft AS eies av Statkraft Industrial Holding AS (3,15 %), Skagerak Energi AS (48 %) og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (48,85 %). Fjordkraft AS er konsolidert fra og med 1. januar 2007.

⁴ Småkraft AS eies med 20 % hver av Statkraft AS, Skagerak Kraft AS, Trondheim Energi Kraft AS, Agder Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS.

06 → SEGMENTINFORMASJON

Segmentinndelingen skal møte endringene som følger av økt vekst og internasjonalisering. Hensikten er å få en mer fleksibel og dynamisk organisasjon der nye prioriteringer og vekstområder kan løstes opp og bli synliggjort som egne forretningsenheter med tydelige resultatansvar. Samtidig legger organisasjonsmodellen grunnlaget for en god ledelses- og styringsstruktur.

Produksjon og marked Produksjon og marked er det største segmentet og består av drift og vedlikehold av vannkraftanlegg og gasskraftverk i Europa, samt fysisk og finansiell handel med energi og energi-relaterte produkter i Europa. Disse forretningsenheter er organisert i ett segment på grunn av den tette integrasjonen mellom drift, vedlikehold og energidisponering.

Vindkraft Vindkraft er ansvarlig for utvikling, bygging, drift og eieroppfølging av land- og havbaserte vindparker, i Norge og Europa for øvrig, samt utvikling og kommersialisering av offshore vindkraftteknologi.

Nye vekstmarkeder Nye vekstmarkeder er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av eierposisjoner utenfor Europa, og består i hovedsak av investeringen i SN Power. I tillegg forvaltes Theun Hinboun Power Company (THPC) på vegne av Statkraft SF. THPC inngår ikke i de finansielle tallene for segmentet.

Skagerak Energi Virksomheten i Skagerak Energi følges opp som en samlet aktivitet av ledelsen og rapporteres som et eget segment. Virksomheten er konsentrert om produksjon og omsetning av kraft og fjernvarme, samt nettvirksomhet. Annen virksomhet er fiber, naturgassdistribusjon, samt elektroentreprenør- og avregningsvirksomhet.

Kunder Kunder består av nett-, fjernvarme- og kraftsalgsvirksomhet som er drives av Trondheim Energi.

Industrielt eierskap Industrielt eierskap er ansvarlig for forvaltning og videreutvikling av norske eierposisjoner hvor Statkraft har en industriell ambisjon. Selskapene som er inkludert i segmentet er Fjordkraft, Bergenshalvøens Kommunale Kraftverk (BKK) og Agder Energi.

Annet Annet inkluderer forretningsenheter Sørøst-Europa vannkraft, Solkraft, Småskala vannkraft, Innovasjon og vekst, samt aksjeposten E.ON AG, konsernfunksjoner og eliminerings.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

REGNSKAPSPESIFIKASJON PER SEGMENT

Statkraftkonsernet hadde følgende regnskapstall innenfor de viktigste segmentene.

Segmenter Beløp i mill. kr	Statkraft SF Konsern	Produksjon og marked	Vindkraft	Nye vekst- markeder	Skagerak Energi	Kunder	Industrielt eierskap	Annet
Året 2009								
Driftsinntekter eksterne	26 041	17 539	64	746	1 928	1 823	3 418	523
Driftsinntekter interne	-	1 000	197	1	798	-32	-	-1 964
Brutto driftsinntekter	26 041	18 539	261	747	2 726	1 791	3 418	-1 441
Driftsresultat	7 198	6 242	-64	181	1 191	80	97	-529
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	1 203	-136	-15	91	-21	6	1 284	-6
Resultat før finans og skatt	8 401	6 107	-78	272	1 170	86	1 380	-536

Balanse 31.12.09

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	16 769	393	566	5 192	82	292	9 938	306
Øvrige eiendeler	128 236	70 218	2 177	2 792	15 136	3 913	2 767	31 233
Totale eiendeler	145 005	70 611	2 743	7 984	15 218	4 205	12 705	31 539
Avskrivninger og nedskrivninger	-2 766	-1 758	-93	-101	-486	-223	-33	-72
Vedlikeholdsinvesteringer	1 308	594	26	150	289	143	-	106
Investering i økt kapasitet	2 447	548	348	599	401	67	8	476
Investering i eierandeler	1 152	0	826	-271	1	0	5	591

Året 2008

Driftsinntekter eksterne	25 465	17 447	13	-	2 197	1 684	3 508	616
Driftsinntekter interne	-	804	235	-	1 037	47	2	-2 125
Brutto driftsinntekter	25 465	18 251	248	-	3 234	1 731	3 510	-1 509
Driftsresultat	16 766	15 570	276	-1	1 630	171	-78	-802
Resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	972	-302	-38	87	-247	9	530	933
Resultat før finans og skatt	17 738	15 268	238	86	1 383	180	452	131

Balanse 31.12.08

Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	14 693	1 224	91	2 737	88	249	9 884	420
Øvrige eiendeler	130 598	74 936	1 512	200	14 955	4 612	1 604	32 779
Totale eiendeler	145 291	76 160	1 603	2 937	15 043	4 861	11 488	33 199
Avskrivninger og nedskrivninger	-1 606	-1 069	233	-	-480	-155	-33	-102
Vedlikeholdsinvesteringer	796	490	-	-	202	84	-	20
Investering i økt kapasitet	1 196	567	39	-	214	82	-	294
Investering i eierandeler	581	26	178	200	26	3	-	148

SPEKIFIKASJON PER PRODUKT

Det henvises til note 7.

SPEKIFIKASJON PER GEOGRAFISKE OMRÅDER

Eksterne salgsinntekter fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Anleggsmidler ekskludert finansielle instrumenter, utsatt skatt og pensjonsmidler og fordeles basert på opprinnelsesland til produksjonsapparatet eller virksomheten.

Geografiske områder Beløp i mill. kr	Statkraft SF Konsern	Norge	Tyskland	Sverige	Finland	Øvrige
2009						
Salgsinntekter eksterne	24 715	17 611	2 997	1 835	89	2 183
Anleggsmidler per 31.12	80 611	50 821	5 124	16 660	774	7 232
2008						
Salgsinntekter eksterne	24 205	19 424	2 900	551	165	1 165
Anleggsmidler per 31.12	76 786	50 075	6 387	18 769	911	644

Økningen i Sverige skyldes overtakelse av kraftverk som ledd i byteavtalen med E.ON AG, mens økningen i Øvrige i hovedsak skyldes virksomhetssammenslutningen med SN Power.

INFORMASJON OM VIKTIGE KUNDER

Ingen eksterne kunder står for 10% eller mer av konsernets driftsinntekter.

07 → SALGSINNTEKTER

Statkraft optimaliserer sin vannkraftproduksjon ut fra en vurdering av verdien av tilgjengelig vann mot faktisk og forventet fremtidig spotpris. Dette gjøres uavhengig av inngåtte kontrakter. Dersom Statkraft har fysiske leveringsforpliktelser som avviker fra den faktiske produksjonen, kjøpes eller selges differansen i spotmarkedet. Nødvendige spotkjøp regnskapsføres som en korreksjon mot kraftsalg. Fysiske og finansielle kontrakter benyttes for å sikre den underliggende produksjonen i form av inngåelse av salgs- eller kjøpsposisjoner. Salgsposisjoner inngås for å sikre prisen på en nærmere fastsatt andel av planlagt fremtidig produksjon. Kjøpsposisjoner inngås for å justere sikringsnivået dersom forutsetningene endres og det vurderes at Statkraft har en for høyt sikret posisjon. Alle kontrakter føres som en justering av den underliggende inntekten fra produksjonen basert på marginen mellom kontraktspris og spotpris (systempris for finansielle kontrakter).

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Netto fysisk spotsalg, inkludert grønne sertifikater	10 464	12 668
Konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser	384	234
Industrikraft til myndighetsbestemte priser	1 671	1 624
Lange kommersielle kontrakter	2 820	1 758
Dynamisk sikring	1 654	1 221
Trading og origination	1 618	447
Nett	1 485	1 426
Sluttbruker	4 285	4 305
Fjernvarme	505	370
Annet/elimineringer	-171	152
Salgsinntekter	24 715	24 205

Statkraft har langsiktige fysiske salgskontrakter med kraftkrevende industri og treforedlingsindustrien til priser fastsatt av Stortinget, samt leveringsforpliktelser til kommuner som har rett til å kjøpe kraft til konsesjonspris. Kontraktene er inngått til priser under markedsnivå.

Årlig leveringsvolum for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

Tall i TWh	Industrikraft	Konsesjonskraft	Sum
2010	9,3	2,9	12,2
2011	1,5	2,9	4,4
2012	0,5	2,9	3,4
2013	0,5	2,9	3,4
2014	0,5	2,9	3,4
2015	0,5	2,9	3,4
2016	0,5	2,9	3,4
2017	0,5	2,9	3,4
2018	0,5	2,9	3,4
2019	0,5	2,9	3,4
Sum	14,8	29,0	43,8

Pris og volum for for industri- og konsesjonskraft til myndighetsbestemte priser

	2009	2008
Industrikraft – Volum (TWh)	8,8	8,7
Industrikraft – Pris (øre/kWh)	19,5	19,1
Konsesjonskraft – Volum (TWh)	2,7	2,5
Konsesjonskraft – Pris (øre/kWh)	9,5	9,4

Industrikontraktene på myndighetsbestemte vilkår løper i all hovedsak frem til 2011. Etter hvert som de myndighetsbestemte kontraktene går ut, vil de for en stor del bli erstattet av kommersielle avtaler.

I tillegg har Statkraft andre fysiske kontraktsforpliktelser av varierende varighet både til norske- og utenlandske kunder.

08 → ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Inntekter ved utleie av kraftverk	654	536
Øvrige leieinntekter og salg av tjenester	477	482
Øvrige driftsinntekter	195	242
Sum	1 326	1 260

UTLEIE AV KRAFTVERK

Som følge av avtaler om foregrepet hjemfall inngått i perioden 1957 til 1966 har Statkraft SF eierskapet til fallrettene som utnyttes i kraftverkene i Saudefaldene, Tyssefaldene og Svelgen. Kraftverkene og fallene er utleid på stortingsbestemte vilkår.

Kraftverkene Tysso II og Sauda IV, som de respektive leietakere har bygget ut i henhold til avtalene om foregrepet hjemfall, tilfaller Statkraft ved utløpet av konsesjonstiden. Tysso II tilfalt Statkraft i 2007 og Sauda IV tilfaller Statkraft i 2010. De to verkene har en middelproduksjon på til sammen 1,1 TWh, og er/vil bli leid ut til de tidligere eiere fra den dag verkene tilfaller Statkraft og frem til og med 31. desember 2030.

Det hviler restriksjoner på anvendelsen av kraften fra de utleide kraftverk. Kraft fra Tysso II skal anvendes til to industribedrifter i Odda i henhold til en fordeling fastsatt av Olje- og energidepartementet. Kraft fra de utleide verk i Svelgen skal anvendes til industriproduksjon i Elkemkonsernet, mens kraft fra utleide verk i Saudefaldene skal anvendes i Eramets smelteverk i Sauda og til industriproduksjon i Elkemkonsernet.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Eramet Norway AS har i 2006 inngått en kommersiell avtale med Statkraft Energi AS om fremtidige kraftleveranser, og har sagt opp samtlige myndighetsbestemte kraftkontrakter, herunder (med virkning fra 1. januar 2011) en avtale med Saudefaldene om leveranse av 436 GWh/år. Dette medfører at Saudefaldene i henhold til sine avtaler med Statkraft fra 1. januar 2011 skal levere tilbake til Statkraft SF et kraftvolum tilsvarende det volum Eramet skulle tatt ut fra Saudefaldene, det vil si 436 GWh/år.

Saudefaldene har første retten til å bygge ut de leide anleggene iht st.prp 52 (1998-99) og tilhørende avtale. Konesjon for utbygging er gitt, og prosjektet er nå under bygging. Ved utløpet av leieperioden er Statkraft SF forpliktet til å overta de nye anleggene og betale Saudefaldene et beløp tilsvarende anleggenes skattemessig restverdi. Avtalen gir også Saudefaldene en ensidig rett til å si opp avtalen med 3 års varsel, og Statkraft må i så fall overta anleggene og betale skattemessig restverdi.

Neddiskontert verdi av beregnet vederlag som Statkraft skal betale ved overtagelse av de nye anleggene er regnskapsmessig balanseført som varige driftsmidler med motpost i forpliktelser.

09 → ENERGIKJØP

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Gasskjøp	2 225	2 053
Sluttbrukervirksomhet	2 600	2 363
Sum	4 825	4 416

10 → UREALISERTE VERDIENDRINGER ENERGIKONTRAKTER

Urealiserte verdiendringer på energiderivater er spesifisert per portefølje i tabellen nedenfor. Beskrivelse av de enkelte porteføljene ligger i note 32.

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Nordisk vannkraftportefølje eksklusiv industrikraft	-240	382
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	-617	2 335
Trading & Origination	-128	312
Kontinentale eiendeler	-1 917	1 324
Sluttbrukerportefølje	89	-71
Sum	-2 813	4 282

Konsernets kontrakter er blant annet indeksert mot ulike råvarer, valutaer og indekser. Synkende dollarkurs og styrking av priser for oljerelaterte produkter i forhold til gasspriser bidrar til urealisert tap.

11 → LØNSKOSTNADER OG ANTALL ÅRSVERK

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Lønn	1 699	1 331
Arbeidsgiveravgift	264	200
Pensjonskostnader	342	236
Andre ytelser	212	86
Sum	2 517	1 853

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2009 var 3329 for konsernet. I 2008 var tilsvarende tall 2460.

Økning av antall ansatte kommer som en følge av oppkjøpet av SN Power samt at konsernet er inne i en vekstfase med mange lete-, prosjekterings- og utbyggingsprosjekt. Dette, samt økningen i antall ansatte som følge av byteavtalen med E.ON AG per 31. desember 2008, forklarer økningen i kostnadene generelt.

Pensjonskostnader er nærmere omtalt i note 12.

12 → PENSJONER

YTELSESPLANER

Kollektive pensjonsordninger i konsernet Ansatte i konsernets selskaper i Norge deltar i offentlige tjenestepensjonsordninger i henhold til Lov om Statens Pensjonskasse, overføringsavtalen og regelverket for offentlige tjenestepensjoner. 2641 ansatte og 1260 pensjonister var dekket gjennom ytelsesplaner per 31. desember 2009. Skagerak Energi har sine ordninger i egen pensjonskasse. Ansatte i Fjordkraft AS er medlem av BKKs pensjonskasse. Med unntak av Småkraft AS, har resten av de norske selskapene i konsernet sine ordninger i Statens Pensjonskasse (SPK). SN Power har pensjonsordninger i SPK og i Nordea Liv.

Pensjonsbetalingene fra SPK er garantert av den norske stat (pensjonsloven §1). De kollektive pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon. Alderspensionen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).

Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. For øvrig har alle selskapene avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) for ansatte fra 62 år.

Selskapene som har sine ordninger i SPK betaler inn en årlig premie og er ansvarlig for finansieringen av ordningen. Ordningen i SPK er ikke fondsbasert, men det simuleres en forvaltning av fondsmidler som om midlene var plassert i statsobligasjoner. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til forfall. Pensjonsmidlene er garantert av Staten. Inntil 35 % av pensjonsmidlene kan plasseres i Statens pensjonsfond utland, som er et reellt fond hvor avkastning er knyttet til markedssituasjonen.

Ansatte som slutter før pensjonsalder får en oppsatt pensjonsrettighet. For ordningene i SPK hefter ikke selskapene for disse forpliktelsene. Oppsatte rettigheter i Skagerak Energis Pensjonskasse og for Fjordkraft AS i BKKs pensjonskasse videreføres som en forpliktelse for pensjonskassene.

Det foreligger egne fondsbaserte ytelsesordninger for de ansatte i Tyskland og Storbritannia som ble overført i forbindelse med byteavtalen med E.ON AG. Ordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon.

Usikrede pensjonsforpliktelser Noen konsernselskap i Norge har i tillegg til de ovennevnte avtalene også inngått pensjonsavtaler som gir alle ansatte med pensjonsgrunnlag over 12G alders- og uførepensjon på 66 % av pensjonsgrunnlag overskytende 12G. Enkelte medlemmer av konsernledelsen har avtale om ektefelle- og barnpensjon. I tillegg har Statkraft en etterlattepensjonsordning, som er en fortsettelse av ordningen i Statkrafts Pensjonskasse. Denne ordningen opphørte i 2003. Pensjonene dekkes over driften.

Ansatte som slutter før pensjonsalder vil få en oppsatt pensjonsrettighet for ordningen over 12G.

Aktuarielle beregninger Nåverdien av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og innværende års pensjonsopptjening blir beregnet ved bruk av påløpte ytelsers metode. Netto nåverdi av pensjonsforpliktelsene opptjent på balansedagen justert for forventet fremtidig lønnsvekst frem til pensjonsalder er basert på beste estimat på forutsetninger per 31. desember 2009. Beregningene tar utgangspunkt i medlemsbestand og lønnsdata ved utgangen av året.

Aktuarielle gevinster og tap i 2009 skyldes i hovedsak oppdaterte forutsetninger, medlemsbestand, faktisk lønnsøkning og avkastning på midler.

Forklaring bakgrunn valgte forutsetninger/risikotabell Diskonteringsrenten er satt til 4,4 % for norske pensjonsordninger og er beregnet som et veid gjennomsnitt av den risikofrie rente frem til utbetalingene ventes å finne sted. Lønnsreguleringen for norske ordninger er i hovedsak beregnet som summen av forventet reallønnsvekst på 1,75 %, inflasjon på 2,25 % og et karrieretillegg på 0,25 %, med noen individuelle tilpasninger. Regulering av løpende pensjoner følger ifor majoriteten av de norske ordningene reguleringen av folketrygdens grunnbeløp (G). For de demografiske faktorene er tariffene K2005, GAP07 og IR73 anvendt for fastsettelse av dødelighet og uførisiko. Fastsettelse av parametere som gjelder utenlandske ytelsesordninger er tilpasset forhold i de aktuelle land.

INNSKUDDSPLANER

Konsernets selskaper i Sverige, Finland, Nederland og Belgia har innskuddsplaner i samsvar med lokale lover. Øvrige ansatte i Storbritannia som ikke er underlagt ytelsesordningen nevnt over, har også innskuddspensjonsordning.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn

	31.12.09	01.01.09	31.12.08	01.01.08
Årlig diskonteringsrente ¹	4,40-6,00%	3,70 %	3,70 %	4,60 %
Lønnsregulering	4,25-4,50%	4,00 %	4,00 %	4,00-4,50 %
Regulering av løpende pensjoner	2,10-4,00%	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	4,00 %	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Forventet frivillig avgang				
• Opp til 45 år	3,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
• Mellom 45 og 60 år	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
• Over 60 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Forventet avkastning	4,40-6,00%	3,70 %	3,70 %	4,60-6,00 %
Inflasjonsrate ¹	2,25-3,40%	2,00 %	2,00 %	2,25 %
Uttakstilbøyelighet AFP	10,00-30,00%	20,00 %	20,00 %	20,00 %

¹ Intervall diskonteringsrente og inflasjon vedrørende utenlandske enheter.

Forutsetninger per 31.12. er benyttet til beregning av netto pensjonsforpliktelse ved utgangen av året, mens forutsetninger per 01.01. er benyttet til å beregne pensjonskostnaden for året.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	4 540	4 267
Virkelig verdi på pensjonsmidler	3 062	2 525
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	1 478	1 742
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i ikke fondsbaserte ordninger	348	267
Arbeidsgiveravgift	268	266
Netto pensjonsforpliktelse i balansen – se note 26	2 094	2 275

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse gjennom året

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 01.01.	4 534	3 743
Økning i forpliktelser ved nytt datterselskap/nye medlemmer	10	148
Reduksjon i forpliktelse overførsel av ansatte	-	-12
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	261	180
Rentekostnader	165	169
Aktuarielle tap på forpliktelsen	74	399
Utbetalte ytelser	-122	-93
Valutajusteringer	-35	-
Brutto ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31.12.	4 888	4 534

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 01.01.	2 525	2 463
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	111	129
Aktuarielle gevinster (+) /tap (-) på pensjonsmidlene	178	-234
Totalt tilskudd	341	187
Økning i pensjonsmidlene ved nytt datterselskap	25	-
Reduksjon midler overførsel av ansatte	-	-4
Utbetalte ytelser	-106	-90
Endring klassifisering pensjonsmidler	-	74
Valutajusteringer	-12	-
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	3 062	2 525

Pensjonsmidler består av

	31.12.09		31.12.08	
Egenkapitalinstrumenter	483	16 %	248	10 %
Rentebærende instrumenter	2 281	74 %	2 075	82 %
Annet	298	10 %	202	8 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	3 062	100 %	2 525	100 %

For pensjonsordninger i SPK består pensjonsmidlene av et fiktivt fond som er plassert i statsobligasjoner med 1, 3, 5 eller 10-årige norske statsobligasjoner eller en kombinasjon av disse. Noen av selskapene har i tillegg reinvestert en andel av pensjonsmidlene til Statens pensjonsfond – utland.

Skagerak Energi har egen pensjonskasse som har plassert pensjonsmidlene i en diversifisert portefølje av norske og utenlandske rentebærende papirer, pantelån til medlemmer, aksjer (maks 25 %), hedgefond (maks 7 %) og eiendom (maks 8 %) gjennom eksterne forvaltere. Fjordkraft AS, som er medlem av BKKs Pensjonskasse, har plassert pensjonsmidlene i norske rentebærende papirer og norske og utenlandske aksjer (maks 40 %).

Bevegelse i aktuariemessige gevinst og tap innregnet direkte i egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 01.01.	1 959	1 241
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt nytt datterselskap/nye medlemmer	-1	-4
Innregnet i perioden	-118	722
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen før skatt 31.12.	1 840	1 959
Utsatt skatt relatert til aktuariemessige gevinst (-)/tap (+) innregnet direkte i egenkapital	516	548
Akkumulert beløp innregnet direkte i egenkapitalen etter skatt 31.12.	1 324	1 411

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Ytelsesplaner		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	261	180
Rentekostnad	165	169
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-111	-129
Tilskudd fra ansatte	-24	-17
Arbeidsgiveravgift	40	29
Pensjonskostnad ytelsesplaner	331	232

Innskuddsplaner

Arbeidsgivers tilskudd	11	4
Totale pensjonskostnader – se note 11	342	236

Sensitivetsanalyse ved endring i forutsetninger	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	-54	64	63	-64
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	-839	952	446	-521

Sensitivetsanalyse ved endring i forutsetninger	Økning i G		Fratredelsesrate	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Økning (+)/reduksjon (-) periodens netto pensjonskostnad	17	-28	-19	7
Økning (+)/reduksjon (-) netto pensjonsforpliktelse per 31.12.	276	-373	-141	44

13 → EIENDOMSSKATT OG KONSESJONSAVGIFTER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Eiendomsskatt	947	825
Konsesjonsavgifter	279	305
Sum	1 226	1 130

Konsesjonsavgifter prisjusteres med konsumprisindeksen ved første årsskifte fem år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert femte år.

Nåverdien av forpliktelser vedrørende framtidige konsesjonsavgifter, som ikke er avsatt for i regnskapet, er for konsernet beregnet til 7000 millioner kroner diskontert med en rente på 4 % i henhold til forskrift om justering av konsesjonsavgifter, årlige erstatninger og fond med videre. I 2008 var tilsvarende tall 7600 millioner kroner.

14 → ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Kjøp av eksterne tjenester	1 334	922
Materialer	346	377
Kostnader kraftverk drevet av andre	414	334
Erstatninger	50	53
Øvrige driftskostnader	1 485	954
Sum	3 629	2 640

Økningen i andre driftskostnader fra 2008 til 2009 skyldes generelt økt aktivitet samt virksomhetssammenslutninger.

I øvrige driftskostnader for 2009 inngår som de største postene husleie 260 millioner kroner, IT kostnader 150 millioner kroner, markedsføring 147 millioner kroner, reisekostnader 159 millioner kroner samt forsikring 93 millioner kroner.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

15 → FINANSPOSTER

2009

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Holdt for salg	Honorar-utgifter	
Finansinntekter							
Gevinst ved salg av aksjer ¹	-	-	-	-	149	-	149
Renteinntekter likviditet	248	-	-	-	-	-	248
Renteinntekter annet	-	-	43	-	-	-	43
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-63	-	-	-	-	-63
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	482	-	-	-	482
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, realisert	27	-	-	-	-	-	27
Utbytte	-	-	-	1 094	-	-	1 094
Andre finansinntekter	-	32	15	-	-	-	47
Sum	275	-31	539	1 094	149	-	2 026
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-1 876	-	-	-	-1 876
Garantipremier	-	-	-	-	-	-38	-38
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-1 518	-	-	-	-1 518
Verdipapir gjeld, gevinst / tap, realisert	-8	-	-	-	-	-	-8
Andre finanskostnader	-	-204	-215	-	-	-	-419
Sum	-8	-204	-3 608	-	-	-38	-3 858
Urealiserte verdiendringer							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-109	-	-	-	-	-109
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	878	-	-	-	-	878
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	1 374	-	-	-	-	1 374
Valutalån, urealisert verdiendring	-	222	6 013	-	-	-	6 235
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	-	1 041	-	-3 440	-	-	-2 399
Sum	-	3 405	6 013	-3 440	-	-	5 978
Sum finansposter	267	3 170	2 944	2 346	149	-38	4 146

¹ Beløpet på 149 knytter seg til restoppgjør i forbindelse med bytteavtalen med E.ON AG.

2008

Beløp i mill. kroner	Vurderingsbasis						Sum
	Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat	Pliktig virkelig verdi over resultat	Amortisert kost	Tilgjengelig for salg	Holdt for salg	Honorar-utgifter	
Finansinntekter							
Gevinst ved salg av aksjer	-	-	-	-	25 591	-	25 591
Renteinntekter likviditet	349	-	-	-	-	-	349
Renteinntekter annet	-	-	60	-	-	-	60
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	70	-	-	-	70
Utbytte	-	-	-	19	-	-	19
Andre finansinntekter	-	-	11	284	-	-	295
Sum	349	-	140	303	25 591	-	26 384
Finanskostnader							
Rentekostnader	-	-	-2 399	-	-	-	-2 399
Garantipremier	-	-	-	-	-	-65	-65
Finansielle derivater, realisert valutagevinst/tap	-	-776	-	-	-	-	-776
Bankkonti og lån, realisert valutagevinst/tap	-	-	-36	-	-	-	-36
Verdipapir gjeld, gevinst/tap, realisert	29	-	-	-	-	-	29
Andre finanskostnader	-	-	-32	-24	-	-	-56
Sum	29	-776	-2 467	-24	-	-65	-3 303
Urealiserte verdiendringer							
Finansielle rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	298	-	-	-	-	298
Finansielle valuta- og rentebytteavtaler, urealisert verdiendring	-	-229	-	-	-	-	-229
Valutaterminer, urealisert verdiendring	-	-1 241	-	-	-	-	-1 241
Valutalån, urealisert verdiendring	-	-393	-1 550	-	-	-	-1 943
Verdipapir likviditet, gevinst og tap, urealisert	11	-	-	-	-	-	11
Sum	11	-1 564	-1 550	-	-	-	-3 104
Sum finansposter	389	-2 341	-3 876	279	25 591	-65	19 977

16 → SKATT

Skattekostnad består av:

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Overskuddsskatt	2 779	3 242
Grunnrenteskatt	1 426	1 735
Kildeskatt	142	-
Korreksjon tidligere års ligning	11	2
Endring utsatt skatt	399	-793
Skattekostnad i resultatregnskapet	4 757	4 186

Betalbar overskuddsskatt:

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Beregnet overskuddsskatt årets resultat	2 534	3 147
Skattevirkning av konsernbidrag	-1 522	-983
Reduksjon forskuddsbetalt naturressursskatt tidligere år	-	-1 114
Betalbar overskuddsskatt før utligning mot årets naturressursskatt	1 012	1 050

Betalbar skatt i balansen:

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Naturressursskatt	493	600
Grunnrenteskatt	1 426	1 735
Overskuddsskatt som overstiger naturressursskatt	519	450
Skyldig skatt tidligere inntektsår	28	12
Betalbar skatt i balansen	2 465	2 796

Forskuddsbetalt skatt i balansen:

Forskuddsbetalt naturressursskatt	-	31
Forskuddsbetalt korreksjonsskatt	85	85
Forskuddsbetalt skatt i balansen	85	116

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Resultat før skattekostnad	12 546	37 715
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	3 513	10 560

Skatteeffekter av:

Grunnrenteskatt	1 487	1 893
Satsforskjeller i utlandet	-591	267
Endringer i skattesats/skatteregler	-	-
Resultat tilknyttede selskaper	-333	-272
Skattefrie inntekter	-274	-7 930
Endringer vedrørende tidligere år	30	2
Verdireduksjon aksjer i E.ON AG	963	-
Andre permanente forskjeller, netto	-38	-334
Skattekostnad	4 757	4 186
Effektiv skattesats	37,9 %	11,1 %

SPESIFIKASJON AV UTSATT SKATT

Nedenfor er det gitt en spesifisering av netto utsatt skatt. I balansen er det utsatt skattefordel og utsatt skatt knyttet til ulike skattesubjekter/-regimer presentert hver for seg. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynliggjort at den vil bli utnyttet.

Beløp i mill. kroner	01.01.08	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.08
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-1 006	99	-138	-	1 540	495
Driftsmidler	3 962	207	-102	32	-	4 099
Pensjonsforpliktelse	-414	-40	-162	-	-	-616
Andre langsiktige poster	593	-206	-	-	-	387
Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-26	-999	-	-	-	-1 025
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	2 011	-31	-	-	-	1 980
Fremførbare negativ grunnrenteinntekt	-1 117	177	-	-	-	-940
Sum netto utsatt skatt	4 003	-793	-402	32	1 540	4 380
Herav presentert som utsatt skattefordel, se note 17	1 025	-	-	-	-	1 864
Herav presentert som utsatt skatt, se note 26	5 067	-	-	-	-	6 244

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Beløp i mill. kroner	01.01.09	Resultatført i perioden	Ført mot egenkapital	Kjøp og salg av selskaper	Annet	31.12.09
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	495	-112	-31	-8	1 589	1 933
Driftsmidler	4 099	119	-290	715	-	4 643
Pensjonsforpliktelse	-616	-2	33	-4	-	-589
Andre langsiktige poster	387	21	12	-1	-	419
Fremførbare underskudd/godtgjørelse	-1 025	286	-	-	-	-739
Utsatt skatt grunnrentebeskatning	1 980	324	-	86	-	2 390
Fremførbar negativ grunnrenteinntekt	-940	-238	-	-	-	-1 178
Sum netto utsatt skatt	4 380	398	-276	788	1 589	6 879
Herav presentert som utsatt skattefordel, se note 17	1 864	-	-	-	-	1 485
Herav presentert som utsatt skatt, se note 26	6 244	-	-	-	-	8 366

Annet består hovedsakelig av effekt knyttet til konsernbidrag.

Utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Estimatavvik pensjoner	33	-46
Sikringsinstrumenter	-	-43
Omregningsdifferanser	-309	-68
Sum utsatt skatt ført mot egenkapital	-276	-157

Anvendte skattesatser i beregning av utsatt skatt

26 %	- Selskapsskattesats i Finland
26,3%	- Selskapsskattesats i Sverige (2008: 28 %)
28 %	- Selskapsskattesats i Norge
28 %	- Selskapsskattesats i Storbritannia
31,4 %	- Selskapsskattesats i Tyskland
30 %	- Grunnrenteskattesats i Norge
58 %	- Marginalskattesats i Norge (grunnrenteskattesats + selskapsskattesats)

17 → IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Utsatt skattefordel	1 485	1 864
Goodwill	648	632
Annet	534	399
Sum	2 667	2 895

Utsatt skattefordel er nærmere omtalt i note 16.

Beløp i mill. kroner	Goodwill	Annet
2008		
Anskaffelseskost per 01.01.	365	685
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 01.01.	-158	-260
Balanseført verdi per 01.01.	207	425
Tilgang	-	7
Tilgang ved konsolidering av nye selskaper	425	-
Valutadifferanser	-	10
Av- og nedskrivninger	-	-43
Balanseført verdi per 31.12.	632	399
Anskaffelseskost per 31.12.	757	752
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-125	-353
Balanseført verdi per 31.12.	632	399
2009		
Balanseført verdi per 01.01.	632	399
Tilgang	-	80
Tilgang ved virksomhetssammenslutninger (se note 4)	257	144
Endringer tidligere års virksomhetssammenslutninger (se note 4)	-39	-
Valutadifferanser	-46	-36
Av- og nedskrivninger	-156	-53
Balanseført verdi per 31.12.	648	535
Anskaffelseskost per 31.12.	929	940
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-281	-406
Balanseført verdi per 31.12.	648	534

Antatt økonomisk levetid

10-15 år

NEDSKRIVNING GOODWILL

Nedskrivningstest gjennomført per årslutt har medført en nedskrivning av goodwill på 156 millioner kroner. Årsaken til nedskrivningen er bedre kunnskap om nyanskaffede anlegg og dermed bedre grunnlag for å beregne framtidige kontantstrømmer, samt fremdeles urolige markedsforhold.

FORSKNING OG UTVIKLING

Konsernets forsknings- og utviklingsaktiviteter består av aktiviteter knyttet til nye energikilder og videreutvikling av eksisterende anlegg og teknologier. I forskningsaktiviteter knyttet til nye energikilder inngår generelle forskningsprosjekter. Prosjektene har som formål å gi mer viten om teknologi eller annet som kan gi grunnlag for framtidige aktiviteter/prosjekter.

For å tilegne seg ny kunnskap og utvikle nye metoder innenfor energidisponering og vedlikehold, har konsernet også forsknings- og utviklingsaktiviteter rettet mot eksisterende anlegg/energikilder. Forsknings- og utviklingsaktiviteter som er gjennomført i 2009 og 2008 er kostnadsført med henholdsvis 173 millioner kroner og 157 millioner kroner.

18 → VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i mill. kroner	Regulerings- anlegg	Turbiner, genera- torer, mv.	Nettanlegg	Andeler i kraftverk drevet av andre	Tomt, fjell- rom, bygg, vei, bru og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet ¹	Sum
2008								
Balanseført verdi per 01.01.	22 340	12 544	5 137	2 208	10 635	1 670	2 423	56 957
Tilgang	157	217	186	29	78	1 488	357	2 512
Tilgang ved virksomhetssammenslutninger	4 781	5 239	-	-	6 444	63	605	17 132
Overført fra anlegg under utførelse	260	520	87	-	264	-1 131	-	-
Avgang	-3	-25	-1	-	-352	-38	-36	-455
Balanseførte låneutgifter	-	1	-	-	-	8	3	12
Valutaeffekter	44	530	49	-	423	35	4	1 085
Av- og nedskrivninger	-333	-391	-334	-76	-108	-39	-281	-1 562
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	10	-	-	-	38	27	75
Balanseført verdi per 31.12.	27 246	18 645	5 124	2 161	17 384	2 094	3 102	75 756
Anskaffelseskost 31.12.	33 109	28 329	10 192	3 185	19 641	2 094	5 005	101 555
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-5 863	-9 684	-5 068	-1 024	-2 257	-	-1 903	-25 799
Balanseført verdi 31.12.	27 246	18 645	5 124	2 161	17 384	2 094	3 102	75 756
2009								
Balanseført verdi per 01.01.	27 246	18 645	5 124	2 161	17 384	2 094	3 102	75 756
Tilgang	68	512	326	113	266	1 993	408	3 686
Tilgang ved virksomhetssammenslutninger	287	691	180	-	5 090	301	101	6 650
Endringer tidligere års oppkjøp	-5 262	-4	-	-	7 799	18	-2 551	-
Overført fra anlegg under utførelse	179	137	68	-	37	-688	266	-
Avgang	-	-8	-67	-	-32	-169	-29	-305
Balanseførte låneutgifter	-	-	-	-	-	5	2	8
Valutaeffekter	-515	-1 169	-93	-	-1 990	-57	-83	-3 907
Av- og nedskrivninger	-455	-1 022	-333	-77	-290	-17	-362	-2 557
Avgang akkumulerte av- og nedskrivninger	-	1	67	-	7	-	23	98
Balanseført verdi per 31.12.	21 547	17 783	5 272	2 197	28 271	3 481	878	79 429
Anskaffelseskost 31.12.	27 875	28 650	10 506	3 298	31 116	3 498	3 176	108 119
Akkumulerte av- og nedskrivninger per 31.12.	-6 328	-10 867	-5 235	-1 101	-2 844	-17	-2 298	-28 690
Balanseført verdi 31.12.	21 547	17 783	5 272	2 197	28 272	3 481	878	79 429
Avskrivningstid (år)	30-75	15-40	25-35	5-50	25-75	-	3-40	-

¹ I posten Annet inngår i hovedsak fjernvarmeanlegg, bygninger, kontor- og datautstyr, elektrotekniske anlegg og kjøretøyer.

NEDSKRIVNING VARIGE DRIFTSMIDLER

Nedskrivningstest gjennomført per årslutt har medført en nedskrivning av varige driftsmidler på 140 millioner kroner. Årsaken til nedskrivningen er bedre kunnskap om nyanskaffede anlegg og dermed bedre grunnlag for å beregne framtidige kontantstrømmer, samt fremdeles urolige markedsforhold.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Nedenfor følger en nærmere spesifikasjon av brukstiden for de ulike driftsmidlene. Det er ikke gjort vesentlige endringer i avskrivningsplan fra tidligere:

	Avskrivningstid (år)		Avskrivningstid (år)
Fallrettigheter	evig	Nettanlegg	
Damanlegg		- transformator	35
- fyllingsdammer, betongdammer	75	- apparatanlegg, høyspent	35
- øvrige dammer	30	Bygninger (adm. mv.)	25-50
Tunnelsystemer	75	Øvrige faste anlegg	
Maskintekniske installasjoner		- varige	20
- rørgater	40	- mindre varige	10
- aggregater (turbin, ventil)	40	Diverse løsøre	5
- øvrige maskintekniske anlegg	15	Tomter	evig
Fjellrom	75	Kontor- og datautstyr	3
Veier, broer og kaier	75	Inventar og utstyr	5
Elektrotekniske anlegg		Transportmidler	8
- transformator/generator	40	Anleggsmaskiner	12
- apparatanlegg (høyspent)	35	Småbåter	10
- kontrollanlegg	15	Gass- og dampgenerator	20-25
- driftssentral	15	Kjølevannsystem	20-25
- samband	10	Transformatorer gasskraftverk	20-25

I varige driftsmidler inngår utleide fallrettigheter hvor kraftverk eies og drives av leietaker. Ved utløp av leieavtalene har Statkraft i hovedsak en rett til å overta anleggene til teknisk verdi.

INVESTERINGSEIENDOMMER

Konsernet har eiendommer i Trondheim der hensikten er utvikling med tanke på salg og utleie. Markedsverdien av eiendommene er vurdert til 212 millioner kroner og bokført verdi er 16 millioner kroner. Fastsettelse av markedsverdi er basert på økonomiske betraktninger i form av kontantstrømanalyser foretatt av uavhengig megler i 2009. I hovedsak bygger fastsettelsen på lokal markeds kunnskap ved å se på den enkelte eiendoms evne til å generere leieinntekter i dag og i fremtiden samt utbyggingspotensiale, beliggenhet, beskaffenhet og kunnskap om kjøpernes krav til avkastning.

19 →

TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN

Aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er behandlet etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette gjelder følgende selskaper:

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Felleskontrollerte virksomheter:			
Naturkraft AS	Bærum	50,0 %	50,0 %
Luster Småkraft AS	Gaupne	50,0 %	50,0 %
Viking Varme AS	Porsgrunn	50,0 %	50,0 %
Devoll Hydropower SHA	Tirana	50,0 %	50,0 %
Statkraft Agder Energi Vind DA	Kristiansand	62,0 %	62,0 %
Kraftwerksgesellschaft Herdecke, GmbH & Co. KG	Hagen	50,0 %	50,0 %
Biomassheizkraftwerk Landesbergen GmbH	Landesbergen	50,0 %	50,0 %
Catamount Energy Ltd	St. Albans	50,0 %	50,0 %
Greenpower Carraig Gheal Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
Greenpower Little Law Ltd	Sterling	50,0 %	50,0 %
Scira Offshore Energy Ltd (Scira)	London	50,0 %	50,0 %
HPC Ammerån AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Byske AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Edsox AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
HPC Rön AB	Stockholm	50,0 %	50,0 %
Hidroelectrica La Higuera S.A	Santiago	50,0 %	50,0 %
Hidroelectrica La Confluencia S.A	Santiago	50,0 %	50,0 %
Tilknyttede selskap:			
Theun-Hinboun Power Company Limited	Laos	20,0 %	20,0 %
Baillie Wind Farm Ltd	Thurso	33,9 %	33,9 %
Forewind Ltd	London	25,0 %	25,0 %
Hydra Tidal Energy Technology AS	Oslo	28,3 %	28,3 %
Energy Future Invest AS	Oslo	34,0 %	34,0 %
Stiftelsen Norwegian Electricity Cooperation	Oslo	29,0 %	29,0 %
Midtnorge Kraft AS	Rissa	40,0 %	40,0 %
Cinclus Technology AS	Bærum	34,0 %	34,0 %
Censitel AS	Horten	40,0 %	40,0 %
Vestfold Trafo Energi AS	Stokke	34,0 %	34,0 %
Energi og Miljøkapital AS	Skien	35,0 %	35,0 %
Termokraft AS	Porsgrunn	22,2 %	22,2 %
Biomassheizkraftwerk Emden GmbH	Emden	30,0 %	30,0 %

Resultat
 Balanse
 Kontantstrømoppstilling
 Egenkapital

Noter ←

Revisors beretning

Navn	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Rullestad og Skromme Energi AS	Etne	35,0 %	35,0 %
Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK)	Bergen	49,9 %	49,9 %
Agder Energi AS (Agder)	Kristiansand	45,5 %	45,5 %
Istad AS	Molde	49,0 %	49,0 %
Ecopro AS	Steinkjer	25,0 %	25,0 %
Södra Statkraft Vindkraft Utveckling AB	Stockholm	40,0 %	40,0 %
Nividhu (Pvt) Ltd	Colombo	30,0 %	30,0 %
Malana Power Company Ltd	New Dehli	49,0 %	49,0 %
Allain Duhangan Hydro Power Ltd	New Dehli	43,1 %	43,1 %
SN Aboitiz Power – Magat Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
SN Aboitiz Power Benguet Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
SN Aboitiz Power Hydro Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
Manila-Oslo Renewable Enterprise Inc	Manilla	16,7 %	16,7 %
SN Aboitiz Power Nueva Ecija Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
SN Aboitiz Power Pangasnan Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
SN Aboitiz Power Cordillera Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %
SN Aboitiz Power RES Inc	Manilla	40,0 %	40,0 %

Ingen av selskapene har observerbare markedsverdier i form av børskurs eller lignende.

Beløp i mill. kroner	BKK	Agder	Naturkraft AS	Istad AS	Scira	SN Power
Inngående balanse	6 015	3 869	744	246	-	2 739
Resultatandel	638	726	51	23	11	-
Merverdiavskrivninger	-15	-66	-	-12	-	-
Nedskrivning ¹	-	-	-213	-	-	-
Investering/salg ²	-	5	-	-	471	-2 739
Utbytte	-591	-436	-	-22	-	-
Omregningsdifferanser	-	-	-	-	-	-
Endring sikkerhetsinstrumenter	-	-	-	-	-	-
Direkteføringer i selskapet	-50	45	-	-	-	-
Kapitalnedsettelse	-108	-	-1 014	-	-	-
Annet ³	-	-	432	-3	-	-
Utgående balanse	5 889	4 143	-	232	482	-
Merverdi 31.12.2009	2 347	2 395	-	73	-	-
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	1 818	333	-	-	-	-

Beløp i mill. kroner	SN Aboitiz Power - Magat Inc	Hidroelectrica La Higuera S.A	Malana Power Company Ltd	Hidroelectrica La Confluencia S.A.	THPC	Andre	Sum
Inngående balanse	-	-	-	-	307	774	14 694
Resultatandel	89	25	57	-	31	37	1 689
Merverdiavskrivninger	-	-	-	-	-8	-1	-102
Nedskrivning ¹	-	-98	-	-	-	-73	-384
Investering/salg ²	928	1 213	794	765	-	1 401	2 838
Utbytte	-	-	-	-	-44	-34	-1 128
Omregningsdifferanser	19	-	32	-	-25	-67	-41
Endring sikkerhetsinstrumenter	-	-	-	-	-	-	-
Direkteføringer i selskapet	13	23	-7	108	-	-63	69
Kapitalnedsettelse	-	-	-	-	-	-198	-1 319
Annet ³	-	-	-	-	-	26	453
Utgående balanse	1 049	1 162	877	873	261	1 802	16 769
Merverdi 31.12.2009	393	863	292	542	-	3 633	10 537
Herav fallrettigheter som ikke avskrives	-	-	-	-	-	-	2 151

¹ Som følge av lavere priser og valutaendringer, ble investeringen i Naturkraft nedskrevet med 213 millioner kroner i 2009.

² Investering/salg inkluderer oppkjøp fra 50% til 60% i SN Power.

³ Annet består i hovedsak av overføring negativ andel i Naturkraft som reduserer bokført verdi på utlån inkludert i øvrige finansielle anleggsmidler, se note 20.

SELSKAP BEHANDLET ETTER EGENKAPITALMETODEN – 100 PROSENT-BASIS

Oppstillingen nedenfor viser en oversikt over finansiell informasjon knyttet til Statkrafts største investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet på 100 prosent-basis:

Resultatregnskap (ikke revidert)	Agder		BKK	
	2009	2008	2009	2008
Beløp i mill. kroner				
Driftsinntekter	8 278	7 211	3 188	4 121
Driftskostnader	-5 983	-5 509	-1 742	-1 742
Driftsresultat	2 294	1 702	1 446	2 379
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	2 822	1 150	2 192	1 523
Årets resultat	1 630	510	1 270	762

Resultat
Balanse
Kontantsrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Balanse (ikke revidert)	Agder		BKK	
	2009	2008	2009	2008
Beløp i mill. kroner				
Anleggsmidler	12 514	11 906	16 795	14 813
Omløpsmidler	1 997	3 088	1 435	3 754
Sum eiendeler	14 510	14 994	18 230	18 567
Egenkapital	3 764	3 007	7 303	7 516
Minoritetsinteresser	30	14	21	19
Langsiktig gjeld og forpliktelser	6 333	6 616	5 777	3 183
Kortsiktig gjeld	4 384	5 357	5 130	7 849
Sum gjeld og egenkapital	14 510	14 994	18 230	18 567

Resultatregnskap (ikke revidert)	SN Aboitiz Power	Hidroeléctrica	Malana Power	Hidroeléctrica La
	- Magat Inc (tall i MPHP)	La Higuera S.A (tall i MUSD)	Company Ltd (tall i MINR)	Confluencia S.A. (tall i MUSD)
Beløp i mill. lokal valuta	2009	2009	2009	2009
Driftsinntekter	3 971	8	1 643	-
Driftskostnader	-1 350	-	-313	-
Driftsresultat	2 622	8	1 330	-
Resultat før skatt og minoritetsinteresser	1 543	8	1 172	-
Årets resultat	1 426	9	985	-

Balanse (ikke revidert)	2009	2009	2009	2009
Beløp i mill. lokal valuta				
Anleggsmidler	24 611	407	7 828	296
Omløpsmidler	2 878	38	4 535	61
Sum eiendeler	27 488	445	12 363	357
Egenkapital	11 953	102	8 608	115
Minoritetsinteresser	-	-	-	-
Langsiktig gjeld og forpliktelser	13 938	320	3 421	200
Kortsiktig gjeld	1 597	23	335	42
Sum gjeld og egenkapital	27 488	445	12 363	357

FELLESKONTROLLERTE EIENDELER

Statkraft har eierandeler i kraftverk som også har andre eiere. Disse kraftverkene behandles som felleskontrollerte eiendeler og regnskapsføres med Statkrafts andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Kraftverk med eierandel under 50% drives av andre.

Navn	Eierandel
Grytten	88,00 %
Vikfalli	88,00 %
Følgefonn	85,06 %
Kobbelv	82,50 %
Ulla-Førre	72,00 %
Svartisen	70,00 %
Eidfjord	65,00 %
Leirdøla	65,00 %
Harsele	50,57 %
Järnvägsforsen	94,85 %
Gäddede	70,00 %
Volgsjöfors	73,10 %
Stennäs	90,10 %
Gammelby	90,10 %
Björna	90,10 %
Gideå	90,10 %
Gidböle	90,10 %
Gideåbacka	90,10 %
Båtfors	6,64 %
Forsmo	2,20 %
Selfors	10,60 %
Harjavalta	13,20 %
Svorka	50,00 %
Kraftverkene i Orkla	48,60 %
Sira-Kvina Kraftselskap DA	46,70 %
Mørkfoss-Solbergfoss	33,33 %
Härsele AB	50,57 %
Røldal-Suldal Kraft AS ¹	8,74 %
Tyssefaldene ²	60,17 %
Aurlandsverkene	7,00 %

¹ Statkraft eier 8,74 % av aksjene i Røldal-Suldal Kraft AS, som igjen eier 54,79 % av Røldal-Suldal anleggene. Statkrafts indirekte eierandel i kraftanleggene er dermed 4,79 %.

² Statkraft overtok 39,88 % av aksjene til Boliden Odda i AS Tyssefaldene etter en avtale som trådte i kraft 1. juli 2009. Statkrafts eierandel økte til 60,17 %. For nærmere informasjon se Note 3 Viktige Hendelser, avsnitt Kraftavtaler.

20 → ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Vurdert til amortisert kost:		
Lån til tilknyttede selskaper ¹	899	481
Forskuddsbetalt naturressursskatt	60	31
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	557	109
Sum vurdert til amortisert kost	1 516	621
Frivillig vurdert til virkelig verdi over resultat:		
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	101	127
Tilgjengelig for salg:		
Andre aksjer og andeler	20 382	23 403
Sum	21 999	24 151

¹ Lån til Naturkraft AS er nedskrevet med 432 millioner kroner som tilsvarer negativ verdi på Statkrafts eierandel, se note 19.

I posten andre aksjer og andeler inngår aksjene i E.ON AG med 20 149 millioner kroner i 2009 og 23 125 millioner kroner i 2008.

21 → BEHOLDNINGER

Beløp i mill. kroner	2009		2008	
	Innregnet verdi	Kostpris	Innregnet verdi	Kostpris
Vurdert til netto realiserbar verdi:				
El-sertifikater	798	784	440	423
CO ₂ -kvoter	295	324	117	74
Sum varelager vurdert til netto realiserbar verdi	1 093	1 108	557	497
Vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi:				
Reserveder	78		83	
Annet	76		59	
Sum varelager vurdert til laveste av kostpris og netto realiserbar verdi	154		142	
Sum	1 247		699	

22 → FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Kundefordringer	2 747	2 665
Periodiserte inntekter mv	1 868	3 380
Rentebærende bundne midler	215	1 910
Andre fordringer	2 832	3 697
Sum	7 662	11 652

Andre fordringer inkludere i hovedsak fordringer på tilknyttede selskaper med 987 millioner kroner, forskuddsbetalte kostnader med 626 millioner kroner og merverdiavgift tilgode med 585 millioner kroner.

Forfallsanalyse av fordringer

2009	Beløp i mill. kroner	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med		Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
		Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
		Ikke forfalt			
Kundefordringer	2 374	306	66	1	2 747
Andre fordringer	4 866	46	3	-	4 915
Sum	7 240	352	69	1	7 662

Tapsført i året

12

2008	Beløp i mill. kroner	Ikke nedskrevet fordringer, forfalt med		Forfalte fordringer, nedskrevet	Sum
		Mindre enn 90 dager	Mer enn 90 dager		
		Ikke forfalt			
Kundefordringer	2 353	253	47	12	2 665
Andre fordringer	8 957	26	4	-	8 987
Sum	11 310	279	51	12	11 652

Tapsført i året

15

23 → **KORTSIKTIGE FINANSIELLE PLASSERINGER**

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Obligasjoner	206	175
Rentefond	126	109
Aksjer og finansplasseringer	89	65
Sum	421	349

24 → **DERIVATER**

I tabellen nedenfor er derivater med henholdsvis positiv og negativ markedsverdi fordelt på porteføljetilhørighet. Porteføljene er beskrevet i note 32. Tallene for energiderivater i tabellen under er regnskapsførte verdier av kontrakter som etter kriteriene i IAS 39 faller inn under definisjonen av finansielle instrumenter. Det kan være betydelige avvik mellom de regnskapsmessige verdiene og de underliggende realøkonomiske verdiene siden porteføljene inneholder kontrakter som både faller innenfor og utenfor IAS 39.

Derivater – omløpsmidler

Beløp i mill. kroner	2009	2008	2007
Energiderivater			
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft	-67	439	525
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	88	115	12
Trading & Origination	3 174	5 250	5 224
Kontinentale eiendeler	232	183	-
Sluttbrukerportefølje	-	261	98
Sum	3 427	6 248	5 860

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	145	57	42
Valutaterminkontrakter	221	701	155
Rente- og valutabytteavtaler	852	84	173
Sum	1 218	842	370

Sum derivater – omløpsmidler

	4 645	7 090	6 230
--	-------	-------	-------

Derivater – anleggsmidler

Beløp i mill. kroner	2009	2008	2007
Energiderivater			
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft	125	147	422
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	936	1 515	761
Kontinentale eiendeler	1 568	2 101	-
Sum	2 629	3 763	1 182

Valuta- og rentederivater

Rentebytteavtaler	552	570	451
Valutaterminkontrakter	169	53	61
Rente- og valutabytteavtaler	8	1 330	402
Sum	729	1 953	914

Sum derivater – anleggsmidler

	3 358	5 716	2 096
--	-------	-------	-------

Derivater – kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2009	2008	2007
Energiderivater			
Nordisk vannkraftportefølje ekskl industrikraft	182	-319	494
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	406	764	530
Trading & Origination	2 878	4 529	5 344
Kontinentale eiendeler	268	81	239
Sluttbrukerportefølje	45	330	101
Sum	3 779	5 385	6 708

Valuta- og rentederivater

Valutaterminkontrakter	165	2 302	-
Rente- og valutabytteavtaler	123	-	121
Sum	288	2 302	121

Sum derivater – kortsiktig gjeld

	4 067	7 687	6 829
--	-------	-------	-------

Derivater – langsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2009	2008	2007
Energiderivater			
Nordisk vannkraftportefølje ekskl. industrikraft	1 427	1 930	2 010
Industrikraftkontrakter i nordisk vannkraftportefølje	743	642	2 052
Trading & Origination	1 326	-	-
Kontinentale eiendeler	-	366	716
Sum	3 496	2 938	4 778
Valuta- og rentederivater			
Rentebytteavtaler	440	184	444
Valutaterminkontrakter	54	480	81
Rente- og valutabytteavtaler	26	10	322
Sum	520	674	847
Sum derivater – langsiktig gjeld	4 016	3 612	5 625

Valutaterminkontrakter med salg av euro mot norske kroner har økt i verdi fra 2008 til 2009 som følge av en styrking av norske kroner mot euro.

25 → BANKINNSKUD, KONTANTER OG LIGNENDE

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Kontanter og bankinnskudd	5 772	2 280
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	1 034	10
Sum	6 806	2 290
Bokført verdi av likvide midler stilt som sikkerhet til/fra motpart:		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Cash collateral for finansielle derivater	-1 351	-534
Depotkonti i forbindelse med kraftomsetning på kraftbørs	40	494
Sum	-1 311	-40

Cash collateral er innbetalinger til/fra motparter som sikkerhet for netto urealiserte gevinster og tap som Statkraft har på rentebytteavtaler, valutabytteavtaler samt valutaterminer.

26 → AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Utsatt skatt	8 366	6 244
Pensjonsforpliktelser	2 094	2 275
Andre avsetninger for forpliktelser	3 616	3 278
Sum avsetninger for forpliktelser	14 076	11 797

Pensjonsforpliktelser er nærmere omtalt i note 12, mens utsatt skatt er omtalt i note 16.

Av andre avsetninger for forpliktelser er den vesentligste en mottatt forskuddsbetaling knyttet til kraftsalgsavtale for Rana kraftverk. Forskuddsbetalingen ble mottatt i 2005 og var på 2200 millioner kroner. Den amortiseres over avtalens løpetid på 15 år.

Beløp i mill. kroner	Rana	Annet	Sum
Inngående balanse 01.01.08	1 759	1 316	3 075
Nye avsetninger i perioden	-	488	488
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-164	-311
Valutaeffekter	-	26	26
Utgående balanse 31.12.08	1 612	1 666	3 278
Nye avsetninger i perioden	-	633	633
Beløp som er benyttet i perioden	-147	-128	-275
Valutaeffekter	-	-20	-20
Utgående balanse 31.12.09	1 465	2 151	3 616

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

27 → RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Obligasjonslån i det norske markedet	1 053	1 055
Øvrige lån i utenlandske markeder	-	4 110
Trekkfasiliteter	-	2 750
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån ¹	35 289	25 474
Sum	36 342	33 389

¹ Av eksterne lån i datterselskaper utgjorde 32 450 millioner kroner eksternt lån i Statkraft AS for 2009 og 21 475 millioner kroner i 2008.

Total rentebærende gjeld økte fra 44 milliarder kroner i 2008 til 48 milliarder kroner i 2009, se note 27 og 28. Konsernets netto opptak av gjeld i 2009 utgjorde 6 milliard kroner. Andre endringer forklares i hovedsak av endringer i valutakurs på lån i utenlandsk valuta.

For nærmere detaljer se notene 29-34.

28 → KORTSIKTIG GJELD

Rentebærende kortsiktig gjeld

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Sertifikatgjeld	1 114	6 532
Første års avdrag på langsiktig gjeld	8 871	1 676
Gjeld knyttet til cash collateral	1 522	1 385
Kassekreditt	319	531
Andre kortsiktige lån	23	28
Sum	11 849	10 152

Se kommentarer i note 27.

Annen rentefri gjeld

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Leverandørgjeld	2 193	2 302
Skyldige offentlige avgifter	816	825
Øvrig rentefri gjeld	6 379	2 510
Sum	9 388	5 637

I øvrig rentefri gjeld inngår forpliktelse knyttet til egenkapitalinstrumenter.

29 → BRUK AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

FINANSIELLE INSTRUMENTERS PÅVIRKNING PÅ FINANSIELL STILLING OG RESULTATER

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Statkrafts totale balanse og er av vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Det største omfanget av finansielle instrumenter finnes i de to hovedkategoriene finansaktiviteter og energihandel. Finansielle instrumenter innenfor finansaktiviteter består hovedsakelig av lån, rentebytteavtaler, valutabytteavtaler, fremtidige renteavtaler og valutaterminer. Finansielle instrumenter innenfor energihandel består hovedsakelig av finansielle og fysiske avtaler om kjøp og salg av kraft, gass, olje, kull, CO₂-kvoter, kontrakter med volumopsjonalitet samt innebygde derivater i fysiske energisalgavtaler. I tillegg til de ovennevnte, eksisterer det finansielle instrumenter i form av kundefordringer, leverandørgjeld, kontanter, kortsiktige likviditetsplasseringer og egenkapitalinvesteringer.

Innenfor finansområdet er en rekke finansielle instrumenter i bruk som del av en økonomisk sikringsstrategi, men uten at de formelle kravene til regnskapsmessig sikring i IAS 39 er oppfylt. Sikringsobjektene er gjerne eiendeler i fremmed valuta, fremtidige kontantstrømmer eller finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost med lik effektiv rente over instrumentets løpetid, mens sikringsinstrumentene er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Det vil i resultatregnskapet komme til uttrykk en betydelig volatilitet som følge av endringer i virkelig verdi på finansinstrumentet, men uten at dette fullt ut reflekterer de økonomiske realiteter. I noen tilfeller er det lagt til grunn regnskapsmessig sikring i tråd med IFRS. Dette gjelder utvalgte låneforhold hvor rente er byttet fra fast til flytende (virkelig verdi sikring), sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet og kontantstrømsikring. Finansielle derivater og verdiendringer på disse er vist på egne linjer i balansen og i resultatregnskapet.

Innenfor energihandel er det betydelig bruk av finansielle instrumenter i tradingvirksomheten. En rekke finansielle instrumenter er også i bruk som del av en økonomisk strategi der man løpende optimerer fremtidige inntekter fra deler av forventet produksjonsvolum. Det benyttes ikke regnskapsmessig sikring etter IAS 39 fordi dette ikke nødvendigvis vil klare å vise de underliggende økonomiske realitetene på hele porteføljen. Blant energiderivater finner man innebygde derivater som er komponenter av fysiske kontrakter der disse som sådan ikke er omfattet av IAS 39. Energiderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Som følge av betydelige volumer knyttet til slike kontrakter, medfører verdiendringene på kontraktene stor volatilitet i balanse og resultat, uten at dette alltid gjenspeiler den underliggende virksomheten. Energikontrakter og verdiendringene på disse er vist på egne linjer i balansen og i resultatregnskapet.

30 → REGNSKAPSMESSIG SIKRING

GENERELT OM REGNSKAPSMESSIG SIKRING I STATKRAFT

Virkelig verdisikring Tre låneforhold er behandlet som virkelig verdisikring. Utstedte obligasjonslån er utpekt som sikringsobjekt i sikringsforholdene, og tilhørende rentebytteavtaler er pekt ut som sikringsinstrumenter.

Muligheter for ytterligere regnskapsmessig sikring gjennom virkelig verdisikring vurderes løpende i takt med at nye låneforhold og sikringskontrakter etableres, samt gjennom en løpende vurdering av effektiviteten i sikringsforholdene. Når sikringseffektivitet kan dokumenteres vil sikringsbokføring normalt legges til grunn.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet Enkelte av investeringene i datterselskapene til SN Power har vært regnskapsmessig sikret. Det gjensvår ett sikringsforhold pr 31. desember 2009.

Kontantstrømsikring Enkelte av prosjektfinansieringene i utenlandske datterselskap er byttet fra flytende til fast rente. Muligheter for andre sikringsforhold vurderes løpende på finanssiden. Der det kan dokumenteres sikringseffektivitet vil regnskapsmessig sikring normalt legges til grunn. For kraftproduksjon har Statkraft konkludert at regnskapsmessig sikring ikke nødvendigvis gir tilstrekkelig utjevning i regnskapsmessig resultat. Det skjer derfor ingen løpende vurdering av mulighetene for å kunne dokumentere regnskapsmessig sikring knyttet til kraftproduksjon.

Nærmere beskrivelse av virkelig verdisikring Sikringsobjektene er utstedte fastrenteobligasjoner pålydende totalt 1200 millioner euro. Sikringsinstrumentene er rentebytteavtaler pålydende 1200 millioner euro inngått med større banker som motpart. Avtalene bytter rente fra fast til flytende 6 og 3 måneders EURIBOR. Sikringsforholdene er etablert for å redusere renterisiko. Det er tilnærmet full korrelasjon mellom de kritiske betingelser i sikringsobjekt og sikringsinstrument, og det legges til grunn 90-100 % sikringseffektivitet. Ineffektiviteten innregnes i resultatregnskapet.

Virkelig verdi av sikringsinstrumenter

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Sikringsinstrumenter i virkelig verdisikring	1 188	438
Sikringsinstrumenter i kontantstrømverdisikring	-2	-
Sikringsinstrumenter i nettoinvestering i utenlandsk virksomhet	7	-
Sum virkelig verdi av sikringsinstrumenter	1 193	438

Andre opplysninger om virkelig verdisikring

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Gevinster (+) og tap (-) på sikringsinstrumenter	1 188	438
Gevinster (+) og tap (-) på sikringsobjekter, relatert til den sikrede risiko	-1 197	-438

31 → VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

VIRKELIG VERDI AV ENERGIDERIVATER

Virkelig verdi av energiderivater fastsettes til noterte priser når markedspriser er tilgjengelig. Virkelig verdi av øvrige energiderivater beregnes ved bruk av verdsettelsesmetoder og diskontering av forventede framtidige kontantstrømmer. Nedenfor følger en beskrivelse av forutsetninger og parametere som er anvendt ved fastsettelse av virkelig verdi.

Kraftpris Kraftbørskontrakter verdsettes mot offisielle sluttkurs på balansedagen. Sluttkursene blir diskontert.

Andre bilaterale kraftkontrakter vurderes på basis av en markedspriskurve. For kontrakter med løpetid mellom 0 og 5 år benyttes sluttkurs på kraftbørser. For tidshorizont utover 5 år justeres prisen med forventet inflasjon i henhold til sentralbankenes inflasjonsmål.

Noen kontrakter er referert til områdepriser. Disse kontraktene verdsettes mot offisielle sluttkurs på kraftbørser. For områdepriser uten offisielle sluttkurs, benyttes egne modeller. Dersom kontraktene strekker seg ut over den horisonten som kvoteres på kraftbørser, justeres prisen med forventet inflasjon.

Råvarer Statkraft har gasskontrakter hvor kontraktsprisen refereres til blandt annet prisutviklingen på gass, kull og oljeprodukter. Flere kraftkontrakter har en kontraktspris som refererer til prisutviklingen på ulike råvarer. I verdsettelsen benyttes det forwardpriser fra relevante råvarebørser og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorizonten, inflasjonsjusteres råvareprisene fra siste kvoterte pris i markedet.

CO₂ CO₂-kontrakter prises på grunnlag av forwardprisen på EUA-kvoter og CER-kvoter. Statkraft bruker sluttkurs på råvarebørser for å prisse CO₂-kontraktene. For kontrakter post Kyoto, benyttes kursen på siste handlede kontrakt i verdsettelsen av kontraktene.

Valuta Flere kraftkontrakter har priser i ulike valutaer. For disse er det innhentet aktuelle markedspriser fra Reuters og større finansinstitusjoner. Dersom det ikke finnes kvoteringer for hele den aktuelle tidshorizonten, benyttes rentepariteten for beregning av valutakurser.

Renter Markedsrentekurven (swaprenten) er lagt til grunn ved diskonteringen av derivater. Denne innhentes fra større finansinstitusjoner. I tilfeller hvor kreditrisiko er relevant, benyttes et påslag lagt til rentekurven. Dette gjelder alle eksterne bilaterale kontrakter klassifisert som eiendel og forpliktelse.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

VIRKELIG VERDI AV VALUTA- OG RENTEDERIVATER

Virkelig verdi av rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer fastsettes ved bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser. Verdsettelse av valutaterminer er basert på observerte valutakurser, hvorav forward valutakurser avledes. Beregnede nåverdier rimelighetsvurderes mot beregninger foretatt av motpartene i kontraktene.

VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE PLASSERINGER

Sertifikater og obligasjoner Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser.

Aksjer Egenkapitalinvesteringer er vurdert til noterte priser når priser er tilgjengelig og det er likviditet i papirene. For andre papirer er verdsettelse foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

VIRKELIG VERDI AV EGENKAPITALINVESTINGER I CO₂-FOND

Egenkapitalinvesteringer i CO₂-fond er frivillig klassifisert "til virkelig verdi over resultat". Verdsettelse av slike egenkapitalinvesteringer skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker og diskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Forutsetninger om antall kvoter som deles ut fra fondet er et skjønnsmessig estimat. Prisforutsetningen er beskrevet under CO₂.

VIRKELIG VERDI AV LANGSIKTIG GJELD, FØRSTE ÅRS AVDRAG PÅ LANGSIKTIG GJELD OG SERTIFIKATGJELD

Virkelig verdi er beregnet på grunnlag av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer diskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og diskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter og valutakurser for de ulike valutaer (swap-kurve) med påslag for kredittrisiko.

Eiendeler og forpliktelser innregnet til amortisert kost	Note	2009	2009	2008	2008
		Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi
Beløp i mill. kroner					
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost					
Lån til tilknyttede selskaper	20	899	952	481	480
Forskuddsbetalt naturressursskatt	20	60	60	31	31
Obligasjoner og øvrige langsiktige fordringer	20	557	557	109	109
Kundefordringer	22	2 747	2 747	2 665	2 665
Periodiserte inntekter mv	22	1 868	1 868	3 380	3 380
Rentebærende bundne midler	22	215	215	1 910	1 910
Andre fordringer	22	2 823	2 823	3 697	3 697
Kontanter og bankinnskudd	25	5 772	5 772	2 280	2 280
Sum		14 941	14 994	14 553	14 552
Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost					
Obligasjonslån i det norske markedet	27	-1 053	-1 142	-1 055	-1 173
Øvrige lån i utenlandske markeder	27	-	-	-4 110	-4 235
Trekkefasiliteter	27	-	-	-2 750	-2 754
Eksterne lån i datterselskaper og andre lån	27	-35 289	-36 322	-25 474	-26 009
Gjeld knyttet til cash collateral	28	-1 522	-1 522	-1 385	-1 385
Sertifikatgjeld	28	-1 114	-1 116	-6 532	-6 607
Kassekreditt	28	-319	-319	-531	-531
Første års avdrag på langsiktig gjeld	28	-8 871	-8 960	-1 676	-1 677
Andre kortsiktige lån	28	-23	-23	-28	-28
Leverandørgjeld	28	-2 070	-2 070	-2 302	-2 302
Skyldige offentlige avgifter	28	-816	-816	-825	-825
Øvrig rentefri gjeld	28	-6 503	-6 503	-2 510	-2 510
Sum		-57 580	-58 793	-49 178	-50 036

Eiendeler og forpliktelser innregnet til virkelig verdi, fordelt på nivå for virkelig verdi måling

Selskapet klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer betydningen av den inputen som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Ikke justerte noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen enten direkte, det vil si som priser, eller indirekte, det vil si avledet fra priser.

Nivå 3: Data for eiendelen eller forpliktelsen som ikke bygger på observerbare markedsdata.

Beløp i mill. kroner	Note	Virkelig verdi måling ved periodeslutt iht.			2009	2008
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler pliktig vurdert til virkelig verdi						
Energiderivater	24	100	4 172	1 784	6 056	10 011
Valuta- og rentederivater	24	-	1 947	-	1 947	2 795
Sum		100	6 119	1 784	8 003	12 806
Finansielle eiendeler frivillig vurdert til virkelig verdi						
Egenkapitalinvestering CO ₂ -fond	20	-	-	101	101	127
Obligasjoner	23	206	-	-	206	175
Aksjer og finansplasseringer	23	89	-	-	89	65
Rentefond	23	126	-	-	126	109
Pengemarkedsfond, sertifikater, gjeldsbrev, obligasjoner	25	1 034	-	-	1 034	10
Sum		1 455	-	101	1 556	486
Tilgjengelig for salg finansielle eiendeler						
Andre aksjer og andeler	20	20 382	-	-	20 382	23 403
Sum		20 382	-	-	20 382	23 403
Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi						
Energiderivater	24	-235	-2 287	-4 753	-7 275	-8 323
Valuta- og rentederivater	24	-	-808	-	-808	-2 976
Sum		-235	-3 095	-4 753	-8 083	-11 299
Urealiserte verdiendringer totalt						
Beløp i mill. kroner	Note			2009		2008
Energikontrakter	10			-2 813		4 282
Valuta- og rentekontrakter	15			5 977		-3 102
Sum				3 164		1 180
Eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi basert på nivå 3						
Beløp i mill. kroner		Finansielle eiendeler pliktig vurdert til virkelig verdi	Finansielle forpliktelser pliktig vurdert til virkelig verdi	Finansielle eiendeler frivillig vurdert til virkelig verdi		Totalt
Inngående balanse 01.01.2009		3 233	-4 616	127		-1 256
Urealiserte verdiendringer		-1 420	-181	-36		-1 637
Kjøp		-	-	10		10
Flyttet fra Nivå 3		-29	44	-		15
Utgående balanse 31.12.2009		1 784	-4 753	101		-2 868
Netto realisert gevinst (+)/tap (-) for 2009						-463
Sensitivitetsanalyse av faktorer klassifisert til nivå 3						
Beløp i mill. kroner				10% reduksjon		10% økning
Netto effekt på kraftpriser				-65		73
Netto effekt på post Kyoto kontrakter				-3		3

32 →

MARKEDSRISIKO I KONSERNET

GENERELT OM RISIKO OG RISIKOSTYRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for markedsrisiko. Markedsrisiko er risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller framtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Markedsrisiko vil i hovedsak være knyttet til kraftpriserisiko, CO₂-priser, gasspriserisiko, renterisiko og valutarisiko.

Risikostyringen i Statkraft fokuserer på hele porteføljer av kontrakter og ikke spesifikt på kontrakter i henhold til IAS 39. Det er for alle porteføljer etablert interne retningslinjer for grad av eksponering i markedet. Ansvar for den kontinuerlige oppfølgingen av tildelte fullmakter og rammer er lagt til organisatorisk uavhengige enheter. Rammene for handel med både finansielle og fysiske kontrakter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig.

I det følgende vil det redegjøres nærmere for ulike typer av markedsrisiko og hvordan disse styres.

BESKRIVELSE AV DE ULIKE PORTEFØLJENE OG RISIKOSTYRINGEN AV PORTEFØLJENE

Nordisk vannkraft Den nordiske vannkraftporteføljen har til hensikt å ivareta vannkraftproduksjon i Norden og risiko i tilknytning til dette. Alle finansielle og deler av fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi. De fysiske kontrakter som vurderes til virkelig verdi er kontrakter med volumopjonalitet og innebygde derivater.

Nettoeksponeringen i denne porteføljen består av de til enhver tid oppdaterte produksjonsprognoser, kjøps- og salgforpliktelser under langsiktige fysiske kontrakter, samt kontrakter over kraftbørs og bilaterale finansielle kontrakter.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

De fysiske salgforpliktelsene består av industrikraftkontrakter til myndighetsbestemte priser, langsiktige salgskontrakter, konsesjonskraftforpliktelsener samt diverse frikraft og erstatningskraftavtaler. Industrikraftkontraktene til myndighetsbestemte priser løper i all hovedsak ut innen 2011. De langsiktige avtalene har ulik varighet, men den lengste gjelder til 2030. Konsesjonskraftavtaler er evigvarende. For enkelte av disse salgforpliktelsene er prisen indeksert opp mot annen markedsrisiko som metaller og valuta (innebygde derivater).

De finansielle kontraktene er både kontrakter handlet over kraftbørser og bilaterale kontrakter. I all hovedsak har de løpetider som ligger innenfor fem år, men enkelte bilaterale finansielle kontrakter har løpetid frem til 2020. Enkelte av de i utgangspunktet evigvarende konsesjonskraftavtalene er reforhandlet til finansielt oppgjør for kortere tidsperioder.

Statkraft er utsatt for både pris- og mengderisiko, fordi både framtidig pris og tilsig er ukjent. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsetningen til porteføljestyringen er å optimere porteføljens inntekter og i tillegg redusere risikoen for porteføljen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Kontinentale eiendeler Eiendelene i porteføljen er Baltic Cable AB, gasskraftverkene og kontinentale eiendeler forøvrig. Porteføljen har til hensikt å ivareta kraftproduksjon på kontinentet inkludert gasskraftverket på Kårstø samt risiko i tilknytning til dette.

Kontraktporteføljen består av finansielle og fysiske kontrakter relatert til eiendelene. Alle finansielle kontrakter samt flere fysiske kontrakter vurderes til virkelig verdi.

Konsernet har eierandeler i fem gasskraftverk, fire i Tyskland og ett i Norge, og har i den forbindelse inngått leveringskontrakter for naturgass. Kjøpsprisen i disse kontraktene indekseres mot kull og olje. Avtalene har ulik varighet. Gassavtalene anses hovedsakelig som eget bruk bortsett fra kontrakter hvor gassen videreselges og dermed vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

De finansielle kontraktene i porteføljen er forwardkontrakter for kraft, CO₂, oljeprodukter, gass og kull. Prisutviklingen i spotmarkedet for kraft, gass, de underliggende råvarer som inngår i indekseringen av gasskontraktene samt CO₂ påvirker gasskraftverkernes inntjening. Statkraft foretar handler i henhold til gjeldende fullmakter gjennom å låse inn inntjeningen når kraftprisene relativt til gassprisene pluss CO₂-kostnadene er attraktive. I tillegg foretas det også finansielle krafthandler for å optimere inntekter på Baltic Cable.

Markedsrisikoen i porteføljen er de fremtidige markedspriser for kraft, CO₂, gass, kull og oljeprodukter. Fullmakter er basert på årlige volumgrenser og forholdet til tilgjengelig produksjon. Målsetningen til porteføljestyringen er å optimere porteføljens inntekter og i tillegg redusere risikoen for porteføljen. Risikoen kvantifiseres ved å foreta simuleringer av ulike scenarier for relevante risikofaktorer.

Trading og origination Statkraft har ulike porteføljer for trading og origination som forvaltes uavhengig av selskapets forventede kraftproduksjon. Det er etablert trading team i Oslo, Trondheim, Stockholm, Amsterdam og Düsseldorf. Porteføljene agerer i markedet med tanke på gevinster på endringer i markedsverdier for energi- og energirelaterte produkter samt gevinster på ikke-standard kontrakter.

Alle kontrakter i trading og origination vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.5 og 39.6.

Trading aktivitetene Trading aktivitetene innebærer kjøp og salg av standardiserte og likvide produkter. Det handles med kraft og CO₂ produkter i tillegg til grønne sertifikater, gass og oljeprodukter. Kontraktene i trading porteføljene har løpetider fra 0-5 år.

Origination porteføljene inkluderer både standard produkter og strukturerte kontrakter. Strukturerte produkter kan være kraftkontrakter med en spesiell timeprofil, langsiktige kontrakter eller kraftkontrakter i forskjellige valutaer. Porteføljen handler også med transportkapasitet over grenser og inkluderer virtuelle kraftverkskontrakter. Som hovedregel brukes noterte likvide kontrakter som systempris, områdepriser og valuta til å redusere risikoen som handel i strukturerte produkter og kontrakter medfører. Majoriteten av kontraktene i porteføljen har løpetider opptil fem år, men enkelte kontrakter har løpetid til og med 2018.

Statkraft har allokert risikokapital for trading og origination virksomheten. Det er etablert klare retningslinjer for hvilke produkter det kan handles med. Fullmaktene for trading og origination aktivitetene følges ved fastsatte grenser for Value-at-Risk and Profit-at-Risk. Begge metodene beregner det maksimale tap en portefølje vil kunne bli påført med en gitt sannsynlighet over en gitt periode. Kreditrisiko og operasjonell risiko er også kvantifisert mot den allokerte risikokapitalen.

VALUTA- OG RENTERISIKO

På finanssiden blir Statkraft eksponert for to hovedtyper av markedsrisiko; valutarisiko og renterisiko. I det følgende beskrives hvordan Statkraft håndterer hver av disse risikoene.

Valutarisiko Statkraft har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til kraftsalgsinntekter, investeringer, utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper i valuta. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper i Belgia, Storbritannia, Sverige, Tyrkia og Tyskland samt i SN Power som har funksjonell valuta i USD. Det er også balanserisiko i eierandeler ved enkelte tilknyttede selskap.

Opgjørsv valutaen for Statkrafts kraftomsetning på kraftbørs er euro, og alle kontrakter som inngås over kraftbørs nomineres i euro og har således en eksponering mot euro. Det oppstår tilsvarende valutaeksponering ved krafthandel på andre børser med annen valuta enn euro. Statkraft sikrer valutaeksponeringen knyttet til kontantstrømmer fra kraftsalg av fysiske kontrakter og finansiell handel på kraftbørs, investeringer, utbytter og andre valutaeksponeringer i henhold til selskapets finansstrategi. Økonomisk sikring oppnås ved å benytte finansielle derivater og lån i valuta som sikringsinstrumenter. Det er få av sikringsrelasjonene som oppfyller kravene til regnskapsmessig sikring i henhold til IAS 39.

Etterlevelse av rammen for valutarisiko følges opp løpende av den uavhengige middle office-funksjonen. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken valutaeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Renterisiko Det vesentligste av Statkrafts renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. Det er etablert rammer for rentestyring med utgangspunkt i en fordeling mellom flytende og fast rente. Målet er at netto låneportefølje i hovedsak skal være renteeksponert mot flytende rente, men det kan inngås eksponering mot faste renter for inntil 50 % av innlånsporteføljen. Den delen av porteføljen som har fast rente, skal som hovedregel være bundet for mer enn fem år. Strategi for styring av renterisiko er fastsatt med utgangspunkt i et formål om mest mulig kostnadseffektiv finansiering, men samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene. Det er etablert rammer for maksimal eksponering også mot renter i andre valutaer enn NOK. Løpende vurderinger av hvilke posisjoner som skal inntas skjer per valuta, gitt de markedsforhold man ser for valutaen og den helhetlige eksponering man har i valutaen.

Etterlevelse av rammen for renterisiko følges opp løpende av den uavhengige middle office-funksjonen. Ansvar for henholdsvis inngåelse og oppfølging av posisjoner er underlagt arbeidsdeling og tilordnet adskilte organisatoriske enheter. Det rapporteres jevnlig til konsernledelsen ved konserndirektør økonomi og finans hvilken renteeksponering som eksisterer per valuta i forhold til fastsatte rammer i finansstrategien.

Bruk av rente- og valutainstrumenter Statkraft benytter rente- og valutainstrumenter som ledd i styringen av selskapets rente- og valutaeksponering. Rentebytte- og valutabytteavtaler, fremtidige renteavtaler og terminkontrakter brukes for å oppnå ønsket valuta og rentestruktur på selskapets låneportefølje. Terminkontrakter i valuta anvendes også for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta.

33 → ANALYSE AV MARKEDSRISIKO

Statkrafts hovedvirksomhet er produksjon og handel med kraft. I et marked med stort innslag av vannkraft, der tilgangen på vann varierer sterkt fra år til år, vil også pris og produksjonsevne variere betydelig. For gasskraftvirksomheten er Statkraft eksponert for prisforskjellen mellom gasspris og CO₂ og kraftpris ("clean spark spread"). Statkraft benytter i stor grad terminkontrakter og andre finansielle instrumenter til inntektsoptimering. Markedsrisiko knyttet til energidisponeringen omfatter således volumrisiko, kraftpriserisiko i spotmarkedet og risiko knyttet til posisjoner i finansielle instrumenter. I tillegg tas det markedsposisjoner i forbindelse med porteføljene innenfor Trading og Origination.

Statkraft kvantifiserer risiko som avvik fra forventet resultat etter skatt med et gitt konfidensnivå. Markedsrisiko inngår i disse beregningene, og beregningene benyttes både i oppfølgingen av virksomhetsområdene/porteføljene og på konsernnivå som del av rapporteringen til konsernledelsen og styret. Risikomålet for markedsrisiko skal med 95% sannsynlighet dekke alle potensielle tap (avvik fra forventning) knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregningene av usikkerheten i de underliggende instrumentene/prisene og sammenhengen mellom disse.

Tidshorisonten for beregningene er ett år. For kontrakter med eksponering utover ett år, er det bare usikkerheten i dette året som gjenspeiles i beregningene. Eksponeringen kan være faktisk eksponering eller en forventet maksimal utnyttelse av rammer. Modellen tar videre hensyn til samvariasjon, både innen de enkelte områdene og mellom områdene.

Total markedsrisiko er beregnet til 1213 millioner kroner pr 31. desember 2009, og denne risikoen er hovedsakelig knyttet til energidisponeringen. Redusert markedsrisiko i energidisponeringen forklarer den største endringen fra 2008. Risikoen knyttet til energidisponeringen varierer betydelig over tid som følge av usikkerhet og nivå på energipriser og produksjonsvolumer. Reduksjonen i risikoen for energidisponeringen fra 31. desember 2008 til 31. desember 2009 må ses i sammenheng med lavere forventede inntekter og at nedsiderisikoen reduseres.

Diversifiseringseffekten fremkommer som forskjellen mellom sum markedsrisiko innen de spesifiserte områdene og total markedsrisiko der man tar hensyn til samvariasjonen mellom f.eks. kraftpriser, renter og valutakurser. Det er en liten reduksjon i diversifiseringseffekter målt i kroner, men siden reduksjonen i sum markedsrisiko før diversifiseringseffekter er vesentlig større, øker diversifiseringseffekten i prosent.

Beløp i millioner kroner	2009	2008
Markedsrisiko i Energidisponeringen (volumrisiko, priserisiko spot og sikring)	1 171	2 532
Markedsrisiko i porteføljer for Trading og Origination	276	237
Markedsrisiko innen rente og valuta	192	319
Markedsrisiko i nettinntekter	14	25
Markedsrisiko i sluttbrukervirksomhet og fjernvarme	50	30
Sum markedsrisiko før diversifiseringseffekter	1 703	3 143
Diversifiseringseffekter	-490	-581
Total markedsrisiko	1 213	2 562
Diversifiseringseffekt i prosent	29 %	19 %

Spesifikasjon av valutafordeling for lån¹

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Lån i norske kroner	24 971	25 956
Lån i svenske kroner	3 183	5 408
Lån i euro	15 760	8 734
Lån i amerikanske dollar	1 581	-
Lån i peruansk nuevo sol	248	-
Sum	45 743	40 098

¹ Inkluderer rentebærende lansiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Spesifikasjon av renter per valuta ¹	2009	2008
Nominell gjennomsnittlig rente, norske kroner	4,1 %	6,7 %
Nominell gjennomsnittlig rente, svenske kroner	2,3 %	4,9 %
Nominell gjennomsnittlig rente, euro	3,9 %	5,3 %
Nominell gjennomsnittlig rente, amerikanske dollar	4,8 %	-
Nominell gjennomsnittlig rente, peruansk nuevo sol	6,0 % + VAC ²	-

¹ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler.

² VAC = Valor Adquisitivo Constante - Inflasjonsjustering.

Rentebinding låneportefølje ¹	Fremtidige rentereguleringer				Sum
	2010	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	
Beløp i mill. kroner					
Lån i norske kroner	16 433	541	1 477	6 519	24 971
Lån i svenske kroner	3 183	-	-	-	3 183
Lån i euro	10 952	65	-	4 743	15 760
Lån i amerikanske dollar	924	289	112	256	1 581
Lån i peruansk nuevo sol	-	-	165	83	248
Sum	31 492	894	1 755	11 601	45 743

¹ Inkluderer rentebærende langsiktig gjeld, første års avdrag på rentebærende langsiktig gjeld, sertifikater, rentebytteavtaler og valutabytteavtaler.

Kortsiktige finansielle plasseringer – obligasjoner per debitorkategori	2009			
	2009	2008	Mod. durasjon	Gj.snitt rente (%)
Beløp i mill. kroner				
Forretnings- og sparebanker	81	67	3,50	1,76
Industri	32	23	4,64	3,54
Offentlig sektor	93	85	3,50	3,79
Sum	206	175		

34 → KREDITTRISIKO OG LIKVIDITETSRISIKO

Statkrafts finansielle instrumenter vil være eksponert for kredittisiko og likviditetsrisiko.

KREDITTRISIKO

Kredittisiko er risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin plikt. Statkraft påtar seg motpartsrisiko ved krafthandel og fysisk salg, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle instrumenter.

For finansielle kraftkontrakter som gjøres opp gjennom kraftbørs, antar en ingen motpartsrisiko. For alle andre inngåtte kraftkontrakter fastsettes rammene mot den enkelte motpart med utgangspunkt i en intern kreditt-rating. Motpartene blir her gruppert i ulike klasser. Den interne kreditt-ratingen er basert på finansielle nøkkeltall. Bilaterale kontrakter er underlagt rammer for hver motpart både med hensyn til volum, beløp og varighet. Statkraft har også en egen klasse for motparter det ikke handles med av etiske hensyn.

For å redusere kredittrisikoen benyttes i noen tilfeller bankgarantier ved inngåelsen av en avtale. Banken som utsteder garantien må være en internasjonalt ratet forretningsbank. Morselskapsgarantier benyttes også. I slike tilfeller vurderes og kategoriseres morselskapet på ordinær måte. Datterselskapet vil naturlig nok aldri kunne plasseres høyere enn morselskapet. Ved bankgarantier og morselskapsgarantier vil motparten klassifiseres i samme klasse som garantiutsteder.

Statkraft har nettingavtaler med flere av sine motparter innenfor energihandelen. Ved betalingsmislighold gir nettingavtalene en rett til et sluttoppgjør hvor alle fremtidige kontraktsposisjoner nettes og gjøres opp.

Plassering av overskuddslikviditet er i hovedsak fordelt på institusjoner med BBB+ rating eller bedre. For finansielle instrumenter beregnes et tapspotensial ved manglende oppfyllelse av kontrakten fra motpartens side. Statkraft har inngått avtale om løpende kontantoppgjør av markedsverdien på finansielle instrumenter med de fleste av sine motparter (cash collateral), slik at motpartseksponeringen knyttet til disse avtalene er sterkt redusert.

Statkraft har gode oppfølgingsrutiner for at utestående fordringer innbetales i henhold til avtale. Aldersfordelte kundelister følges opp kontinuerlig. Hvis en kontraktsmotpart får betalingsproblemer, følges særskilte prosedyrer.

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses for å være begrenset. Historisk har Statkraft hatt begrensede tap på fordringer.

Rammene for eksponering mot enkeltmotparter overvåkes kontinuerlig og rapporteres jevnlig. I tillegg kvantifiseres motpartsrisikoen ved å kombinere eksponeringen med sannsynligheten for mislighold for de enkelte motpartene. Den samlede motpartsrisikoen beregnes og rapporteres for alle relevante enheter, i tillegg til at den konsolideres på konsernnivå og inngår i konsernriskostyringen.

Statkrafts brutto eksponering for kredittisiko tilsvarer innregnede verdier av finansielle eiendeler slik disse gjenfinnes i de ulike notene til balansen. Statkraft har stilt morselskapsgarantier for datterselskap og tilknyttede selskap (note 39). Maksimal eksponering for kredittisiko overstiger ikke allerede innregnede verdier av finansielle eiendeler. Brutto eksponering for kredittisiko i finansielle eiendeler er til dels redusert gjennom sikkerheter. I den grad det er stilt relevante sikkerheter av vesentlig betydning er dette gjengitt nedenfor.

Beløp i mill. kroner	Note	2009	2008
Brutto eksponering kredittrisiko:			
Øvrige finansielle anleggsmidler	20	21 999	24 151
Derivater	24	8 003	12 806
Fordringer	22	7 662	11 652
Kortsiktige finansielle plasseringer	23	421	349
Bankinnskudd, kontanter og lignende	25	6 806	2 290
Sum		44 891	51 248
Eksponering avdempet av sikkerheter (garantier, cash collateral mv):			
Derivater		-1 501	-1 334
Netto eksponering kredittrisiko		43 390	50 845

For finansielle derivater er kredittrisiko for de fleste motparter og derivater avhjulpet gjennom sikkerheter i form av cash collateral. Cash collateral gjøres opp ukentlig og er ikke nødvendigvis sammenfallende med 31. desember. Det vil derfor være utestående kredittrisiko ved årsslutt.

Det er vedtatt rammer for eksponering mot enkeltmotparter som benyttes ved kortsiktige plasseringer.

Alle kontanter og bankinnskudd er fordringer på banker.

LIKVIDITETSRIKISO

Statkraft påtar seg likviditetsrisiko ved at løpetiden på finansielle forpliktelser ikke stemmer overens med den kontantstrømmen som eiendelene genererer, og ved variasjon i sikkerhetskrav knyttet til både finansielle kontrakter i terminmarkedet (kraftbørsene) og krav i form av cash collateral. Statkraft har gode lånemuligheter i det norske og europeiske penge- og i bankmarkedet. Trekkfasiliteter er etablert for å sikre tilgang til kortsiktig finansiering. Statkrafts trekkfasiliteter er av en størrelse som til enhver tid vil dekke utestående sertifikatgjeld. Det er etablert en garantiramme for å kunne møte betydelige svingninger i sikkerhetskrav overfor Nord Pool knyttet til finansielle kontrakter i terminmarkedet. Statkraft har et mål om at likviditetsevnen skal ligge mellom 1,5 og 4,0. Likviditetsevnen er i denne sammenheng definert som summen av likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter, kassekreditt og prognostiserte innbetalinger de neste seks månedene dividert med prognostiserte utbetalinger de neste seks månedene.

Finansavdelingen utarbeider likviditetsprognoser som er viktig i den daglige likviditetsstyringen og for planlegging av fremtidige finansieringsbehov. Likviditetsreserven er et verktøy for finansavdelingens risikostyring og fungerer som en buffer i forhold til likviditetsprognosen. Likviditetsreserven består av selskapets likviditetsbeholdning, kommitterte trekkrettigheter og kassekreditt. Likviditetsbeholdningen skal dekke normale svingninger i selskapets kontantstrøm. Kommitterte trekkrettigheter vil være Statkrafts buffer mot uforutsette hendelser med betydelige likviditetsmessige konsekvenser. Et eget måltall for kortsiktig likviditetsevne inngår i konsernets målekort og angir Statkrafts evne til å dekke sine fremtidige forpliktelser.

Forfallsplan eksterne langsiktige forpliktelser

Beløp i mill. kroner	2010	2011	2012	2013	2014	Etter 2014
Avdrag på obligasjonslån i det norske markedet	-	653	-	-	-	400
Avdrag på eksterne lån i døtre og andre lån	8 870	3 104	1 017	4 138	4 096	22 933
Rentebetalinger	1 790	1 567	1 461	1 429	1 344	3 378
Sum	10 660	5 323	2 478	5 567	5 440	26 711

Fordeling av udiskontert verdi på tidsperioder

Konsernet har en stor beholdning av finansielle instrumenter, vist som derivater i balansen. For derivater med negativ markedsverdi der kontraktsmessige forfall er avgjørende for forståelsen av tidspunktet for kontantstrømmene, er de udiskonterte verdiene fordelt på tidsperioder som vist i tabellen under.

Beløp i mill. kroner	2010	2011	2012	2013	2014	Etter 2014
Energiderivater	1 711	852	551	419	443	1 636
Rente- og valutaderivater	265	49	5	-	20	454
Sum derivater	1 976	901	556	419	463	2 091

35 → STYRING AV KAPITALSTRUKTUR

Hovedmålsettingene ved konsernets styring av kapitalstruktur er å ha en fornuftig balanse mellom soliditet og ekspansjonskraft samt å opprettholde en sterk kredittrating.

Virkemidler ved styring av kapitalstruktur på lang sikt er i hovedsak opptak og nedbetaling av langsiktig gjeld, samt inn- og utbetalinger av innskutt kapital fra/til eier. Konsernet søker å hente fremmedkapital fra ulike lånemarkeder. Konsernet er ikke pålagt eksterne krav med hensyn til styring av kapitalstruktur annet enn det som følger av markedets forventninger og eiers krav om utbytte.

Det har ikke skjedd endringer i målsettinger og retningslinjer innenfor styring av kapitalstruktur i konsernet gjennom 2009.

Det viktigste måltallet for konsernets styring av kapitalstruktur er langsiktig kredittrating. Statkraft AS har en langsiktig kredittrating på A- (negative outlook) fra Standard & Poor's og Baa1 (stable outlook) fra Moody's. På kort og mellomlang sikt er Statkrafts mål å opprettholde dagens rating, og minimum BBB+/Baa1. På lenger sikt er målet å oppnå en stabil rating på A-nivå hos både Standard & Poor's og Moody's.

Resultat
Balanse
Kontantsstrømpstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

Oversikt over kapital som inngår i styring av kapitalstruktur

Beløp i mill. kroner	Note	2009	2008
Rentebærende langsiktig gjeld	27	36 342	33 389
Rentebærende kortsiktig gjeld	28	11 849	10 152
Bankinnskudd og kortsiktige finansielle plasseringer	23, 25	-7 227	-2 639
Netto gjeld		40 964	40 902

36 → YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

Statkraft er organisert i resultatenheter og i støtteenheter. Lederne for disse inngår i Management Team, og rapporterer til Executive Management Team som består av konserndirektører og konsernsjef. Konsernsjefen og konserndirektørene utgjør konsernledelsen.

Lønn og andre ytelser til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Lønn	Bonus ³	Naturalytelser	Lønn og andre ytelser
Bård Mikkelsen, konsernsjef ¹	3 503 646	-	246 582	3 750 228
Jørgen Kildahl, konserndirektør	2 381 403	363 333	186 812	2 931 548
Jon G. Brandsar, konserndirektør	1 958 897	363 333	166 096	2 488 326
Siri Hatlen, konserndirektør ²	1 513 368	463 333	8 591	1 985 292
Stein Dale, konserndirektør	2 153 398	463 333	28 071	2 644 802
Ragnvald Nærø, konserndirektør	1 931 863	418 333	183 517	2 533 713

¹ Bård Mikkelsen var styremedlem i E.ON AG fram til 6. mai 2009 og har mottatt et honorar på 617 412 kroner for 2009.

² Siri Hatlen fratradte sin stilling 30. juni 2009. Lønn og andre ytelser gjenspeiler perioden som konserndirektør.

³ Bonus er opptjent i 2008 men utbetalt i 2009.

Hver av medlemmene i konsernledelsen, unntatt konsernsjefen, har en bonusordning som kan gi en årlig utbetaling på inntil 500 000 kroner. Bonusen utbetales basert på oppnåelse av individuelt fastsatte mål.

Konsernledelsen har ikke mottatt godtgjørelser eller økonomiske fordeler fra andre foretak i samme konsern enn det som er vist over. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse for spesielle tjenester utenfor de normale funksjoner for en leder.

For 2008 var total lønn og andre ytelser til ledende ansatte 15 859 085 kroner.

Godtgjørelse til styret, revisjons- og kompensasjonsutvalg

Beløp i hele kroner	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg
Arvid Grundekjøn, styreleder	341 000	-	40 000
Ellen Stensrud, nestleder	284 000	-	-
Halvor Stenstadvold, styremedlem	226 000	75 000	-
Astri Botten Larsen, ansattevalgt styremedlem	226 000	55 000	-
Thorbjørn Holøs, ansattevalgt styremedlem	226 000	-	-
Odd Vanvik, ansattevalgt styremedlem	226 000	-	25 000
Egil Nordvik, styremedlem ¹	113 000	-	-
Berit J. Rødseth, styremedlem	226 000	55 000	-
Bertil (Pertti) Tiisanen, styremedlem ²	113 000	-	-
Aud Perdy Mork, styremedlem ¹	113 000	-	12 500
Hilde M Tonne, styremedlem ²	113 000	-	12 500

¹ Egil Nordvik og Aud Perdy Mork fratradte styret 30. juni 2009.

² Bertil (Pertti) Tiisanen og Hilde M Tonne tiltrådte fra samme tidspunkt.

Styret har ikke avtaler om annet vederlag enn styrehonorar og vederlag for deltakelse i utvalgsarbeid, og det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet til fordel for medlemmer av styret.

For 2008 var total godtgjørelse til styret, revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg henholdsvis 2 153 500 kroner, 177 500 kroner og 90 000 kroner.

Pensjonsavsetninger til ledende ansatte

Beløp i hele kroner	Pensjoner ²
Bård Mikkelsen, konsernsjef	4 863 332
Jørgen Kildahl, konserndirektør	1 794 181
Jon G. Brandsar, konserndirektør	1 126 231
Stein Dale, konserndirektør	1 060 561
Ragnvald Nærø, konserndirektør	2 074 665
Siri Hatlen, konserndirektør ¹	678 679

¹ Siri Hatlen fratradte sin stilling 30. juni 2009. Pensjonsavsetning gjenspeiler perioden som konserndirektør.

² Årets regnskapsmessige kostnad for pensjonsordning.

Konsernsjefen har en pensjonsalder på 65 år med en pensjonsytelse på 66 % av årslønnen. Ved fylte 62 år kan konsernsjefen fratse sin stilling etter eget eller selskapets ønske. Dersom denne retten utøves, tilbys konsernsjefen stilling som rådgiver i selskapet med 66 % lønnsytelse frem til pensjonsalder.

Medlemmene av konsernledelsen har en pensjonsalder på 65 år med rett til 66 % av årslønnen. I perioden mellom 60 og 65 år har medlemmene av konsernledelsen avtaler som innebærer en gjensidig rett til nedtrapping av arbeidsoppgaver og arbeidsvederlag.

Konsernsjefen og konsernledelsen har ikke vederlagsordninger ved opphør utover det som er omtalt ovenfor. Det eksisterer heller ingen lån eller sikkerhetsstillelser.

For 2008 var total pensjonsavsetning til ledende ansatte 8 792 943 kroner.

37 → HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for konsernet Statkraft, og reviderer alle datterselskaper med unntak av SN Power.

Totale honorarer til konsernrevisor for revisjon og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2009	2008
Lovpålagt revisjon	13 463 000	10 414 000
Andre attestasjonstjenester	728 045	250 000
Skatterådgivning	2 064 000	1 131 000
Øvrige tjenester	2 539 000	292 000
Sum	18 794 045	12 087 000

Økningen i lovpålagt revisjon og skatterådgivning fra 2008 til 2009 skyldes i hovedsaklig en økning i antall enheter som følge av virksomhetssammenslutninger.

Økningen i øvrige tjenester skyldes blant annet bistand i forbindelse med implementering av rapporteringsverktøy i Skagerak Energi AS, bistand ved virksomhetssammenslutninger samt andre regnskapsmessige spørsmål.

Totale honorarer til andre revisorer i konsernet og øvrige tjenester utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2009	2008
Lovpålagt revisjon	2 163 760	-
Andre attestasjonstjenester	44 030	-
Skatterådgivning	742 220	-
Øvrige tjenester	685 610	-
Sum	3 635 620	-

38 → NÆRSTÅENDE PARTER

Alle datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som angitt i note 5 og note 19 er nærstående parter av Statkraft. Mellomværende og transaksjoner mellom konsoliderte selskaper elimineres i konsolideringen og vises ikke i denne note.

Personer som angitt i note 36 inngår i konsernets ledelse eller styre og er også nærstående parter av Statkraft.

Astri Botten Larsen blir i henhold til IAS 24 identifisert med ektefellen, som er daglig leder og har en eierandel på 28% i Norsk Radiokommunikasjon AS. Norsk Radiokommunikasjon AS har solgt varer og tjenester til Statkraft for 1.056.990 kroner i 2009 til ordinære vilkår.

Jørgen Kildahl er styremedlem i Multiconsult AS, som har solgt tjenester til Statkraft i 2009 for 11 425 944 kroner til ordinære vilkår.

Alle transaksjoner med nærstående parter skjer til markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som angis i denne note og note 36, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som er tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter som ikke er eliminert i konsernregnskapet.

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Inntekter	40	205
Kostnader	272	1 422
Fordringer ved periodens slutt	206	419
Gjeld ved periodens slutt	472	102

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Egenkapital

→ **Noter**

Revisors beretning

39 → PANTSTILLELSER, GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSE

PANTSTILLELSER

Fylkeskommuner og offentlig eide energiselskaper er i visse tilfeller gitt rett til å disponere en andel av kraftproduksjonen i kraftverk som tilhører Statkraft mot å dekke en andel av byggekostnadene. Fylkeskommunene/selskapene har fått anledning til å stille pant i kraftverket for å finansiere slike rettigheter. Pantgjeld som fylkeskommunene har tatt opp under denne ordningen, utgjør til sammen 1627 millioner kroner. I tillegg har andre datterselskaper pantstillelser på til sammen 2260 millioner kroner. Balanseført verdi i Statkraft Energi AS av pantsatte eiendeler utgjør 6113 millioner kroner per 31. desember 2009. I andre datterselskaper utgjør balanseført verdi av pantsatte eiendeler 3094 millioner kroner.

GARANTIANSVAR

Statkraftkonsernet har følgende garantier som ikke er balanseført:

Beløp i mill. kroner	2009
Morselskapsgarantier	7 952
Øvrige	122
Sum garantier i Statkraft AS	8 074
Morselskapsgarantier	750
Garantier på Nord Pool og andre kraft børser	3 617
Finansiell kraftutvekslingsavtale	1 131
Øvrige	866
Sum garantier i andre datterselskap	6 364
Sum	14 438

For 2008 var garantier og forpliktelser som ikke var balanseført totalt 10 501 millioner kroner.

KONTRAKTSFORPLIKTELSE

Statkraftkonsernet har følgende forpliktelser som ikke er balanseført:

- Langsiktig avtale om kjøp av CO₂-kvoter.
- Avtaler om kjøp av gass i størrelsesorden 90 TWh i perioden frem til 2017.
- Kongsjonsavtale om utvikling, bygging og drift av tre vannkraftverk som innebærer et medansvar estimert til å være i størrelsesorden 950 millioner euro.

40 → LEIEAVTALER

Totalsummen av framtidig minsteleie i henhold til uoppsigelige operasjonelle leieavtaler for hver av de følgende periodene er:

Beløp i mill. kroner	Innen 1 år etter periodens slutt	Mellom 1 og 5 år etter periodens slutt	Mer enn 5 år etter periodens slutt	Sum
Husleieavtaler	92	332	651	1 075
Øvrige leieavtaler	9	19	6	34
Sum	101	351	657	1 109

Leiebeløp knyttet til leieavtaler kostnadsført i perioden og spesifisert på følgende måte:

Beløp i mill. kroner	Minsteleie	Variabel leie	Framleiebetaling
Husleieavtaler	82	-	15
Øvrige leieavtaler	13	-	-
Sum	95	-	15

For øvrig er det ingen vesentlige operasjonelle eller finansielle leieavtaler.

41 → BETINGEDE UTFALL, TVISTESAKER M.M

MER-/MINDREINNTTEKT

I den monopolregulerte nettvirksomheten kan det oppstå forskjeller mellom inntektsrammen bestemt av NVE og hva som faktisk utfaktureres i nettleie. Dersom fakturert beløp er lavere enn inntektsrammen oppstår det merinntekt og dersom fakturert beløp er høyere oppstår det mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utlignes over tid i tråd med at faktisk fakturering justeres.

Inntektsføringen i regnskapet baseres på faktisk fakturering. Akkumulert mer-/mindreinntekt som vist i tabellen under regnskapsføres i fremtidige perioder.

Mer-/mindreinntekt nettvirksomhet, utgående balanse

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Akkumulert merinntekt overført til senere år	255	137
Akkumulert mindreinntekt overført til senere år	-36	-8
Netto mer-/mindreinntekt	219	129

TVISTESAKER

Statkraft har omfattende virksomhet og vil som et resultat av dette til en hver tid være involvert i større eller mindre tvistesaker. Det er ved regnskapsavleggelsen ingen pågående tvistesaker som vil kunne påvirke Statkrafts resultat eller likviditet i vesentlig grad.

42 → AKSJER OG AKSJONÆRFORHOLD

Statkraft SF er eiet 100% av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet.

→ Resultat

Balanse
Kontantsstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

Resultatregnskap

STATKRAFT SF

Beløp i mill. kroner	Note	2009	2008
Driftsinntekter	1	362	405
Andre driftskostnader	4, 5	-161	-198
Ordinære avskrivninger	8	-23	-53
Driftskostnader		-184	-251
Driftsresultat		178	154
Finansinntekter	6	8 214	10 743
Finanskostnader	6	-507	-989
Netto finansposter		7 707	9 754
Resultat før skatt		7 885	9 908
Skattekostnad	7	-429	371
Resultat etter skatt		7 456	10 279
Disponering av årets resultat			
Avsatt utbytte	13	4 189	10 000
Til (+)/fra (-) annen egenkapital	13	3 267	279

Resultat

Balanse ←

Kontantstrømoppstilling

Regnskapsprinsipper

Noter

Revisors beretning

Balanse

STATKRAFT SF

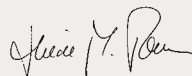
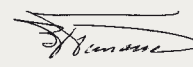
Beløp i mill. kroner	Note	31.12.09	31.12.08
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	7	-	246
Imaterielle eiendeler	8	68	68
Varige driftsmidler	8	1 190	1 203
Investering i datterselskaper	9	32 450	32 450
Øvrige finansielle anleggsmidler	10	1 128	5 195
Anleggsmidler		34 836	39 162
Fordringer	11	11 674	12 541
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	90	33
Omløpsmidler		11 764	12 574
Eiendeler		46 600	51 736
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	13	29 250	29 250
Opptjent egenkapital	13	4 041	774
Egenkapital		33 291	30 024
Utsatt skatt	7	91	-
Avsetning for forpliktelser	14	378	371
Rentebærende langsiktig gjeld	15	1 053	8 964
Langsiktig gjeld		1 522	9 335
Rentebærende kortsiktig gjeld	15, 16	7 282	2 027
Betalbar skatt	7	93	62
Annen rentefri gjeld	17	4 412	10 288
Kortsiktig gjeld		11 787	12 377
Egenkapital og gjeld		46 600	51 736

Styret i Statkraft SF
Oslo, 16. juni 2010

Arvid Grundekjøn
styrets leder

Berit Rødseth
styremedlem

Ellen Stensrud
nestleder

Halvor Stenstadvold
styremedlem

Hilde M. Tønne
styremedlem

Bertil (Pertti) Tiusanen
styremedlem

Thorbjørn Holøs
styremedlem

Odd Vanvik
styremedlem

Astri Botten Larsen
styremedlem

Christian Rynning-Tønnesen
konsernsjef

Resultat
Balanse→ **Kontantstrømoppstilling**Regnskapsprinsipper
Noter
Revisors beretning

Kontantstrømoppstilling

STATKRAFT SF

Beløp i mill. kroner	2009	2008
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN		
Resultat før skatt	7 885	9 908
Ordinære avskrivninger	23	53
Betalt skatt	-93	-63
Tilført fra årets virksomhet	7 815	9 898
Endring i andre kortsiktige poster	-7 788	-10 474
Mottatt utbytte og konsernbidrag	10 019	6 994
Netto likviditetsendring fra virksomheten	A	6 418
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER		
Investeringer i varige driftsmidler	11	-
Innbetalinger av utlån	2 023	4 915
Netto likviditetsendring fra investeringer	B	4 915
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
Nedbetaling av langsiktig gjeld	-2 023	-4 915
Utdelt utbytte og konsernbidrag	-10 000	-6 560
Netto likviditetsendring fra finansiering	C	-11 475
Netto endring i likvider gjennom året	A+B+C	-142
Bankinnskudd, kontanter og lignende 01.01	33	175
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31.12	90	33

Regnskapsprinsipper

STATKRAFT SF

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapspraksis i Norge (GRS).

DATTERSELSKAP, TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er i regnskapet for Statkraft SF behandlet etter kostmetoden. Mottatt konsernbidrag er inkludert i utbytte fra datterselskaper.

VURDERINGS- OG KLASIFISERINGSPRINSIPPER

Usikkerhet i estimater Regnskapet er basert på forutsetninger og estimater som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Beste estimater ved tidspunkt for avleggelse av regnskapet legges til grunn, men faktiske tall kan avvike fra opprinnelige estimater.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring Inn-tektsføring ved salg av varer og tjenester foretas ved opptjening, mens kostnadsføring skjer etter sammenstillingsprinsippet. Utbytter og konsernbidrag fra datterselskaper inntektsføres i opptjeningsåret, mens utbytte fra andre selskaper inntektsføres etter kontantprinsippet. Gevinst/tap ved salg av ordinære anleggsmidler behandles som driftsinntekter eller -kostnader.

Pensjonskostnader Pensjonsordningene for Statkraft AS er ytelsesplaner. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Virkning av planendringer som gis med tilbakevirkende kraft, det vil si hvor opptjeningen av rettigheten ikke er avhengig av videre tjenestetid, føres mot resultatet direkte. Effekt av planendring som ikke gis med tilbakevirkende kraft periodiseres over gjenværende opptjeningsperiode. Estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen.

Netto pensjonsmidler for overfinansierede ordninger er balanseført til virkelig verdi, og klassifisert som langsiktig eiendel. Netto pensjonsforpliktelser for underfinansierede ordninger er klassifisert som avsetning for forpliktelser under langsiktig gjeld.

Skatter Statkraft SF er underlagt overskuddsbeskatning som blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig lån er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes å ikke være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktige lån balanseføres til pålydende, korrigert for eventuell uamortisert over- eller underkurs. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktige lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Immaterielle eiendeler Utgifter til immaterielle eiendeler er balanseført til historisk kost i den utstrekning kriteriene for balanseføring er oppfylt. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Varige driftsmidler Varige driftsmidler blir balanseført og avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid fra det tidspunktet driftsmidlet blir satt i ordinær drift. Anskaffelseskost består kun av direkte henførbare kostnader. Ved balanseføring av egne timer holdes indirekte administrasjonskostnader utenfor.

Datterselskap/tilknyttede selskaper Datterselskaper er selskaper hvor konsernet har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige prinsipper. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når selskapet eier mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Utbytte og andre utdelinger inntektsføres samme år som det er avsatt i datterselskapet. Overstiger utbytte andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital og utdelingene fratrekkes investeringens verdi i balansen. Tilknyttede selskaper er selskaper hvor Statkraft SF har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt der selskapet eier eller kontrollerer fra 20 til 50 prosent av de stemmeberettigede aksjene.

Anleggsaksjer og andeler Alle langsiktige investeringer behandles til kostmetoden i selskapsregnskapet. Mottatt utbytte behandles som finansinntekt.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige finansielle plasseringer Aksjer, obligasjoner, sertifikater og lignende klassifisert som omløpsmidler er vurdert til markedsverdi.

Betalingsmidler På linjen bankinnskudd, kontanter og lignende inngår også sertifikater og obligasjoner med kort restløpetid. Markedsoppgjør for derivater tilknyttet finansaktiviteter (cash collateral) balanseføres.

Usikre forpliktelser Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Langsiktig gjeld Opptakskostnader og over- eller underkurs regnskapsføres i henhold til effektiv rentemetoden (amortisert kost) for fastrentelån.

Sikring Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

I de tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner. Ved verdisikring balanseføres sikringsinstrumentet til virkelig verdi. Ved kontantstrømsikring balanseføres ikke urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentet.

Valuta Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres som finanskostnad eller -inntekt. Gevinst og tap knyttet til valutakursendringer på gjeld i utenlandsk valuta utpekt til sikringsinstrument på investering i utenlandsk enhet, regnskapsføres som justering av balanseført verdi på investeringen. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.

Renter Renteinstrumenter som er definert som sikringsinstrument periodiseres på tilsvarende måte som rentene på de sikrede rentebærende gjeld og fordringer. Urealiserte tap eller gevinster på fastrenteposisjoner som utgjør en del av sikringsforholdet regnskapsføres ikke.

Ved førtidig tilbakebetaling av lån (tilbakekjøp) resultatføres gevinst og tap. Swapper knyttet til lån som er nedbetalt, blir normalt kansellert. Gevinst og tap på disse blir resultatført sammen med underliggende lån.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med basis i den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Resultat
Balanse
Kontantstrømpoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

Noter

STATKRAFT SF

01 → DRIFTSINNTEKTER

Driftsinntektene består av inntekter fra utleide verk og er nærmere omtalt i note 8 i konsernregnskapet.

02 → LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Selskapet hadde ingen ansatte i 2009.

For informasjon om lønn og personalkostnader for konsernledelsen og styret henvises til note 36 i konsernregnskapet.

03 → NÆRSTÅENDE PARTER

Statkraft har eierinteresser i flere kraftselskaper. Det vises til note 9 for nærmere spesifisering.

Transaksjoner med disse kraftselskapene skjer til markedsmessige vilkår. Statkraft Energi AS har i tillegg driftsansvar for kraftverkene i Laos hvor Statkraft SF indirekte har eierandeler. Avtalene er inngått til markedsmessige vilkår.

04 → ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Materialer	10	-
Kjøp av eksterne tjenester	1	9
Øvrige driftskostnader	150	189
Sum	161	198

05 → HONORAR TIL EKSTERN REVISOR

Deloitte AS er revisor for Statkraft konsern og Statkraft SF. Totale honorarer for revisjon og øvrige tjenester for Statkraft SF for 2009 utgjør som følger:

Beløp i hele kroner	2009	2008
Lovpålagt revisjon	582 000	505 000
Skatterådgivning	-	2 000
Sum	582 000	507 000

06 → FINANSINTEKTER OG -KOSTNADER

Finansinntekter		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Renteinntekter fra foretak i samme konsern	356	688
Renteinntekter	10	4
Andre finansinntekter	7 848	10 051
Sum	8 214	10 743

Andre finansinntekter i 2009 inkluderer i hovedsak konsernbidrag på 7863 millioner kroner, mot 10 000 millioner kroner i 2008.

Finanskostnader		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Rentekostnader til foretak i samme konsern	36	64
Rentekostnader	446	902
Andre finanskostnader	25	23
Sum	507	989

07 → SKATTER

Skattekostnad består av		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Overskuddsskatt	30	-
Grunnrenteskatt	59	28
Korreksjon tidligere års ligning	2	-29
Endring utsatt skatt	338	-370
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	429	-371

Betalbar skatt i balansen		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Naturressursskatt	30	30
Grunnrenteskatt	59	28
Skyldig skatt tidligere inntektsår	4	4
Betalbar skatt i balansen	93	62

Avstemming av nominell skattesats mot effektiv skattesats		
Beløp i mill. kroner	2009	2008
Resultat før skattekostnad	7 885	9 908
Forventet skattekostnad etter nominell sats 28 %	2 208	2 774

Skatteeffekter av		
Grunnrenteskatt	60	28
Skattefrie inntekter	-1 753	-1 826
Endringer vedr. tidligere år	2	-29
Andre permanente forskjeller, netto	-88	-318
Skattekostnad	429	-371

Effektiv skattesats	5 %	-4 %
---------------------	-----	------

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller og fremførbart underskudd, samt beregning av utsatt skatt.

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-22	-11
Driftsmidler	206	211
Andre langsiktige poster	49	61
Fremførbare underskudd	-	-1 232
Sum midlertidige forskjeller og fremførbare underskudd	233	-971
Midlertidige forskjeller grunnrenteskatt	207	229
Negativ fremførbart grunnrenteinntekt	-120	-136
Sum midlertidige forskjeller og fremførbart grunnrenteinntekt	320	-878
Total utsatt skatt (+) /utsatt skattefordel (-)	91	-246
Anvendt skattesats	30%/28%	30%/28%

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

08 → VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Beløp i mill. kroner	Regulering anlegg	Turbiner, generatorer, mv	Andeler i kraftverk drevet av andre	Fjellrom, bygg, tomt, vei, bro og kaianlegg	Anlegg under utførelse	Annet	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2009	704	107	43	362	528	5	1 749
Tilgang 2009	-	-	-	-	11	-	11
Overførsel	-	2	-	-	-2	-	-
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.2009	-432	-79	-43	-16	-	-1	-571
Balanseført verdi 31.12.2009	272	30	-	346	537	4	1 190
Årets ordinære avskrivning	-20	-3	-	-	-	-	-23
Avskrivningstid	30–75 år	15–40 år	5–50 år	50 år– ubegrenset		3–40 år	

Immaterielle eiendeler

Konsesjoner, fallrettighet mv.

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Anskaffelseskost 01.01.2009	68	68
Balanseført verdi 31.12.2009	68	68

09 → EIERANDELER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Beløp i mill. kroner	Forretnings- kontor	Eier- og stemmeandel	Balanseført verdi
Datterselskaper			
Statkraft AS	Oslo	100 %	32 284
Asian Power Invest AB	Stockholm	100 %	166
Nordic Hydropower AB ¹	Stockholm	100 %	0
Sum			32 450

¹ Nordic Hydropower AB eies med 50% hver av Statkraft SF og Asian Power Invest AB.

10 → ØVRIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Lån til konsernselskaper	1 053	5 165
Andre anleggsmidler	75	30
Sum	1 128	5 195

11 → FORDRINGER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Andre fordringer	6	19
Kortsiktige fordringer konsernselskap	11 668	12 522
Sum	11 674	12 541

Det er ikke identifisert behov for avsetning til tap på kundefordringer per 31. desember 2009.

Kortsiktig fordringer konsernselskap består i hovedsak av utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper på 7 863 millioner kroner, mot 10 037 millioner kroner i 2008.

12 → BANKINNSKUDD, KONTANTER OG LIGNENDE

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Kontanter og bankinnskudd	90	33

Statkraft SF har langsiktige kommiterte trekkfasiliteter på 3200 millioner kroner og kassekreditt på 200 millioner kroner. Per 31. desember 2009 var det trukket 2750 millioner kroner på kommiterte trekkfasiliteter. Kassekreditten var ikke benyttet.

13 → EGENKAPITAL

Beløp i mill. kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.07	29 250	495	29 745
Resultat 2008	-	10 279	10 279
Utbytte	-	-10 000	-10 000
Egenkapital per 31.12.08	29 250	774	30 024
Resultat 2009	-	7 456	7 456
Utbytte	-	-4 189	-4 189
Egenkapital per 31.12.09	29 250	4 041	33 291

Statkraft SF er et norsk statsforetak, stiftet og hjemmehørende i Norge. Statkraft SF er eiet 100 % av den norske stat, ved Nærings- og handelsdepartementet

14 → AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Andre avsetninger for forpliktelser	378	371
Sum	378	371

Andre avsetninger for forpliktelser gjelder i hovedsak en neddiskontert verdi av vederlaget som Statkraft er pliktig til å betale ved overtagelse av anlegget i Saudefaldene i 2031. Se nærmere omtale i note 8 i konsernregnskapet.

15 → RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Obligasjonslån i det norske markedet	1 053	1 055
Lån i utenlandske markeder	-	4 110
Øvrige lån	-	3 799
Sum	1 053	8 964

Avdragsplan	2010	2011	2012	2013	2014	Etter 2014	Sum
Beløp i mill. kroner							
Obligasjonslån i det norske markedet	2	653	-	-	-	400	1 055
Lån i utenlandske markeder	3 481	-	-	-	-	-	3 481
Trekkfasilitet	2 750	-	-	-	-	-	2 750
Øvrige lån	1 049	-	-	-	-	-	1 049
Sum	7 282	653	-	-	-	400	8 335

Avdragsplanen består av rentebærende langsiktig gjeld og rentebærende kortsiktig gjeld.

Statkraft SF er debitor for statsgaranterte lån på til sammen 4,5 milliarder kroner. Lånene består av lån under EMTN program på motverdien av 3,5 milliarder kroner og obligasjonslån i det norske markedet på til sammen 1,0 milliarder kroner. Statkraft SF har identiske fordringer på Statkraft AS gjennom back to back-avtaler og har således ingen netto eksponering knyttet til disse lånene. Ettersom Statkraft SF vil fungere som et rent gjennomstrømmingsselskap er brutto eksponeringen ikke spesifisert.

Resultat
Balanse
Kontantstrømoppstilling
Regnskapsprinsipper

→ **Noter**

Revisors beretning

16 → RENTEBÆRENDE KORTSIKTIG GJELD

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Første års avdrag	6 233	2 023
Øvrige lån	1 049	4
Sum	7 282	2 027

17 → ANNEN RENTEFRIGJELD

Beløp i mill. kroner	2009	2008
Leverandørgjeld	8	7
Skyldige offentlige avgifter	17	20
Periodiserte kostnader	127	250
Avsatt utbytte til eier	4 189	10 000
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	71	11
Sum	4 412	10 288

18 → FORPLIKTELSER OG GARANTIANSVAR

Statkraft SF har ingen garantier og forpliktelser som ikke er balanseført.

Revisors beretning

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
N-0213 Oslo
NorwayTlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

Til foretaksmøtet i Statkraft SF

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Denne revisjonsberetning erstatter tidligere avgitt revisjonsberetning, datert 17. mars 2010, som følge av at selskapet har endret tidligere avlagt årsberetning og årsregnskap. I tidligere årsberetning og årsregnskap datert 17. mars 2010 var det lagt til grunn et utbytte på kr 3.740 millioner. I ny årsberetning og nytt årsregnskap datert 16. juni 2010 er utbyttet endret til kr 4.189 millioner.

Vi har revidert årsregnskapet for Statkraft SF for regnskapsåret 2009, som viser et resultat etter skatt på kr 7.456 millioner for morselskapet og et resultat etter skatt på kr 7.790 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Konsernregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over innregnede inntekter og kostnader, oppstilling over endringer i egenkapital og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- selskapsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- konsernregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet, kontantstrømmene og endringene i egenkapital i regnskapsåret i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 16. juni 2010
Deloitte ASAase Aa. Lundgaard
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

Om Statkrafts årsrapport

Vi har i år lagt om formatet på konsernets årsrapport. Denne trykte rapporten inneholder årsberetning og regnskap for Statkraft SF. Komplette årsrapport med ledelsens gjennomgang og tilleggsinformasjon presenteres på internett. Vi ønsker med dette både å tilgjengeliggjøre informasjonen på en effektiv måte og redusere miljøpåvirkning og kostnader med mindre bruk av papir. Internettversjonen er tilgjengelig via våre hjemmesider www.statkraft.no eller direkte på arsrapport2009.statkraft.no

---

Finansiell kalender 2010

- 1. kvartal 2010 20. mai 2010
  - 2. kvartal 2010 19. august 2010
  - 3. kvartal 2010 11. november 2010
  - 4. kvartal 2010 medio februar 2011
-

Statkraft SF
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Tlf.: 24 06 70 00
Faks: 24 06 70 01
Besøksadresse:
Lilleakerveien 6

Organisasjonsnummer:
Statkraft SF: 962 986 277

Internett:
www.statkraft.no

Statkraft